

בצילא דמהימנותא

בקודש פנימה • דברי תורה • שיחות קודש

פר' פקודי • כ - כו אד"א

תשע"ו • שנה ט"ז • גליון כה (תתל"ו)

שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב

בקול צהלה ורנה שפתינו תרננה ברכות מעומק לבנו פנימה למזלא טבא וגדיא יאה, קדם עמוד האור ההולך לפני המחנה, נשיא אלקים בתוכנו, רבה דעמיה מדברנא דאומתיה בוצינא דנהורא, רוח אפינו ואור חיינו, אשר בצלו הטהור אנו חיים ומימיו אנו שותים, עטרת תפארת ישראל, מאיר עינינו ומדריך נתיבותינו

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה הרבתית במעון הקודש

שמחת נישואי נכדו יקירו וחביבו, החתן המופלא והמופלג, מצוין ביראת ה' טהורה ובחסידות לו עשר ידות, שמו הולך לפניו

מורנו הרב מאיר נתן נטע שליט"א

בן בנו יקירו ענף עץ אבות פרי עץ חיים המפורסם לשו"ת

הגה"צ מורנו רבי יוסף משה דוב שליט"א

ראש הישיבות

עב"ג תחי'

נכדת האי רעיא מהימנא, מצדיקי הדור והדרו, המאיר לעולם כולו באור תורתו ועבודתו ית"ש

כ"ק אדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בת חתנו

הרה"צ רבי אפרים אהרן למברגר שליט"א

בן הגה"צ אב"ד מאקאווא בני ברק זצ"ל

והברכה אחת היא קדם הסב הדגול

הגה"צ רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א - אב"ד מאקאווא אלעד

ותערב ברכותינו קדם מלכא, שיאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל ויזכה לנהלנו ולהדריכנו רבות בשנים בבריות גופא ונהורא מעליא, מתוך שמחה וחדווה תמידית, ולעד ישמע שמחה במעונו דיצה בארמונו, ואף אנו נאמר כנגד המברכים ששמחת בית צדיקים זו תשפיע עלינו ועל כל בית ישראל להריק שפע ברכה וסייעתא דשמיא עד בלי די עד שיכלו שפתותינו מלומר די, סימן טוב ומזל טוב בכפל כפליים, וזוכה לחסות בסתר כנפיו ובצלו נחיה עד ביאת הגואל מתוך שפע רב והרחבת הדעת וכל מילי דמיטב, אמן.

המברכים בקידה אל מול פני הקודש

המערכת

ידיעות לקראת שמחת בית צאנו
שמחת נישואי נכד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
 החתן מורינו הרב מאיר נתן נטע שליט"א בן ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א
 חתן אב"ד מאקווא אלעד שליט"א
 עב"ג נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א
 בת חתנו הרה"צ רבי אפרים אהרן למברגר שליט"א
 בן אב"ד מאקאווא בני ברק זצ"ל
 - יום שלישי פר' ויקרא, ה' אדר ב' תשע"ו הבעל"ט -

- ערש"ק פקודי, ב' דר"ח אדר ב', חודש אשר מרבין בו בשמחה, ועומדים אנו על מפתנה של "שבת - יום טוב"! שבת העליה לתורה של נכדו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א החתן מורינו הרב מאיר נתן נטע שליט"א בן מורינו ראש הישיבות שליט"א, וימים ספורים לפני שמחת הנישואין, שתתקיים אי"ה בקרית מלך רב, בשבוע הבעל"ט יום שלישי ה' אדר פר' ויקרא תשע"ו.
- לבבות אלפי אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם גואים מהתרגשות ומשמחה, אשרינו שזכינו להגיע ולהשתתף בשמחת צדיקים - בית צדיקים יעמוד! אשרינו שזוכה לחסות בצילא דמהימנותא ולהישפע בשפע חיים, רחמים וחסדים. התפילה שגורה בפי כולם, יהא רעוא שהשמחה תהא בשלימות מתוך שמחה והרחבת הדעת, ויזכה אבינו רוענו מרן שליט"א לרוות רוב נחת מכל יוצ"ח ומכל בניו תלמידיו, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנות חיים.

מנחת ביכורים - לעשות נחת רוח

- נשלמות ההכנות לקראת מעמד הגשת 'מנחת ביכורים' ע"י קהל אנשי שלומנו, אשר יערך זה הפעם השישית לקראת שמחת בית צאנו הבעל"ט, כאשר אלפי אנ"ש נקראו החל מתחילת ימי השובבי"ם ת"ת ללמוד שעות רצופות בתענית הדיבור אשר יתקבצו יחדיו לכדי אלפי ורבבות שעות שיוגשו אל מול פני הקודש בעת מעמד ה'לעצטע שבע ברכות' במעמד מיוחד וברוב עם.
- אלפי אנ"ש אשר ישתתפו במבצע אף יזכרו לטובה בכללות קויטעל שיוגש למרן שליט"א במעמד מיוחד זה. בימים אלו עמלים צוותות הארגון על סדרי המעמד המיוחד בהשתתפות אנ"ש אשר ישוררו וינעימו בשיר ויגישו יחדיו את מנחת הביכורים אל מול פני הקודש. להלן סדרי המעמד:
- כפי שפורסם, בספר הזכרון שיוגש בפני כ"ק מרן שליט"א בעידן רעוא דרעוין בעת מעמד ה'לעצטע שבע ברכות' יוזכר כלל הלומדים החל מ72 שעות רצופות (בספר יוזכר גם אלו שלמדו לכה"פ 450 שעות).
- הלומדים אשר צברו לכה"פ 300 שעות במשך שבועות אלו יזכו להכלל ג"כ בראש הספר, ולאחמ"כ יזכו לעבור לקבל פרי קודש הילולים מידי הקודש.
- הלומדים אשר צברו לכה"פ 450 שעות רצופות מלבד שיוזכר שמם בספר הזכרון ימסרו ג"כ בעצמם במעמד זה את סיכום ה"שעות צעטלעך" לידי הקודש.
- יציין, כי גם הפעם לא יוגש טס פירות, כי אם הגשת ספר 'מנחת הביכורים' וה'שעות צעטלעך' אשר הם ישמשו כמנחת הביכורים, אשר כמובן זה עיקר המטרה.
- מיד לאחר מעמד הגשת מנחת ביכורים, יעברו האברכים אשר צברו את סך השעות המבוקש, לאחמ"כ יעברו גם הבחורים שצברו את סך השעות, ויעבירו את דפי ה'שעות צעטלעך'. ובהמשך יעברו כל אלו שצברו למעלה מ300 שעות לקבל פרי הילולים מידי הקודש.
- על כל אחד למלאות את דף ה'שעות צעטל', ובחורי הישיבות הק' למוסרם לידי ראש הישיבות שליט"א, והאברכים לידי הנציגים שבכל עיר ועיר.
- למען הסדר הטוב, נא לרשום על הדף את סך השעות, שם פרטי, שם משפחה ושם האם, ולמוסרם עד יום ד' פר' ויקרא הבעל"ט למחרת החתונה, לאחמ"כ לא יתקבלו רשימות כי אם במערכת בחצרות החיים בפלא' 054/8481107.
- ניתן יהיה להשיג דף לרשימת השעות בהיכל הגדול בשב"ק פר' פקודי שבת אויפרוף, וכן בהיכלי הישיבות והכוללים.

שבת העליה לתורה

- התפילות השולחנות הטהורים ייערכו בהיכל רוזנברג.
- סדר הישיבה בתפילות בהיכל: רבנים, זקנים ובני המשפחה בצד צפון. מבוגרים בחלק העליון. בחורים - על הפרענצס.
- סדר העמידה בשוה"ט: רבני בני המשפחה על בימת הכבוד. בטיש: רבנים, זקנים ומכובדים.
- בשורות ממול - בני המשפחה הרוממה.
- סדר העמידה בשוה"ט - אברכים בצד מזרח. בחורי ישב"ג בצד מערב. ישב"ק בצד דרום.
- לבעלי חובים ובעלי שמחות יתקיים קריאת התורה בבית שני בחדר שע"י ההיכל. יש לפנות אל הגבאי הרה"ח ר' שלמה הערש טויב.

- בצפרא דשבתא ילוו את החתן שליט"א בשעה 8:15 מביתו רח' ברטנורא 16 לעבר ההיכל הגדול דרך רח' רב סעדיה גאון מבית כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.
- לאחר תפילת שחרית ומוסף תתקיים אי"ה קידושא רבא לכבוד העליה לתורה.
- בצפרא דשבתא יערוך מרן שליט"א השוה"ט בהיכל המתיבתא במסגרת סעודת השבת עם בני המשפחה.
- סעודות שב"ק: רבנים, בני המשפחה זקני אנ"ש ואורחי חו"ל - בהיכל המתיבתא, אברכים - בהיכל הישיבה לצעירים, בחורים בחדר האוכל של קרית החינוך.
- ילדי הת"ת מכל הארץ - כיתות ח' ט' מכינה מק"צ, וכתות ז' ח' ט' משאר ערי הארץ, מתפללים תפילות השבת בהיכל הביהמ"ד של הת"ת שם יחולקו להם דברי מתיקה וכן ייערך קידושא רבא לרגל העליה לתורה.
- מעמד הפארשפיל: ייערך מיד לאחר השוה"ט דרעווא דרעוויג ובליווי כלי זמר.
- לאחר מעריב ייערך הבאגלייטן בו ילוו הקהל את החתן שליט"א. ונשמרתם מאוד לנפשותיכם: הקהל מתבקש ללוות במתינות כראוי ובכבוד.

יום החופה

- ביום החופה יתקיים סדר לימוד כהכנה דרבה באשמורת הבוקר לפני תפילת שחרית בהיכל המתיבתא ברוב עם.
- תפילת שחרית עם כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - בשעה 7:30.

קבלת פנים וחופה

- שמחת החתונה תחל אי"ה בשעה 4:00 אחה"צ.
- מעמד הקבלת פנים ייערך אי"ה בהיכל הגדול.
- מעמד החופה ייערך אי"ה בשעה 5:00 במתחם המיוחד ממזרח להיכל רוזנברג.
- לאחר החופה יעבור הקהל לברכת מז"ט אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.
- והיה מחניך קדוש! הכניסות לגברים למעמדי הקבלת פנים והחופה, אך ורק מרח' הרמ"א. הכניסות לנשים למעמדים הנ"ל, אך ורק מרח' בני יששכר.

משתה ושמחה

- סעודת החתונה לזקנים, רבנים, משפחה, ואברכים מעל גיל 45 - בתוכני היכל הגדול. מתחמים מיוחדים הוקצו במערבו של ההיכל עבור משפחת המחותן שליט"א וקהל חסידי תולדות אברהם יצחק.
- סעודת החתונה לאברכים ובחורים - במתחם השמחה מערבית להיכל הגדול.
- שערי הכניסה לפארנצעס בהיכל רוזנברג ייפתחו רק בתום הסעודה בהיכל.
- במת הכבוד בצפון של היכל, הכניסה משער 1, הכניסה למחתם הישיבה בתוך ההיכל, משערים 3 - 4. הכניסה למתחם הפארנצעס משער 5.
- סדרי העמידה ע"ג הפרנצעס: אברכים: פארנצעס צד דרום. בחורים: צד מזרח ומערב.
- קהל חסידי תולדות אברהם יצחק: הכניסה והעמידה הוא מעל שער 4. כמסומן במקום.
- סדרי השמחה לילדים: מפורסם להלן:
- ברכת המזון אי"ה בשעה 11:00, כשלאחריה יתקיים מיד מעמד המצוה טאנץ.
- חנויות כלי רכב ואוטובוסים בשעת החתונה: בחניון הגדול מערבית לקרית החינוך דברי חיים וכן בחניוני מרכז הרפואי וכן בחניון רחבת החופה אשר ייפתח רק לאחר השעה 8:00 בערב, (הכניסה אפשרית דרך רח' המלכים - רח' מימון ובית החולים - לרחוב הרמ"א).

שבת שבע ברכות

- שבת שבע ברכות ש"ק פר' ויקרא ייערך בירושלים אצל הסב כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א.

ימי המשתה - שבע ברכות

- שבע ברכות מיוחדת לכבוד שבע ברכות ייערך למחרת החתונה, ביום רביעי בצהריים ו' אדר ע"י רשת מוסדותינו הק' באולם 'שיקאגו' בקרית צאנו עבור אורחי חו"ל המגיעים להשתתף בשמחה, ולמחנכים אשר עמדו במשמרתם במסירות על צעירי הצאן בשעת החתונה.
- ביום רביעי בלילה ו' אדר ייערך הש"ב בבני ברק ע"י אם המחותן הרבנית ממאקווא בני ברק תליט"א
- ביום חמישי בלילה ז' אדר ייערך סעודת הש"ב באולמי מייפל בפתח תקווה ע"י ארגון בחצרות החיים בהשתתפות ראשי החבורות בלבד כמתפרסם בנפרד.
- כמוצאי שבת ייערך סעודת הש"ב עבור בני הישיבות הגדולות, בהיכל המתיבתא בקרית צאנו.
- ביום ראשון י' אדר ייערך סעודת הש"ב ע"י קהל חסידי תולדות אברהם יצחק בירושלים.

מעמד הוקרה 'שלוחא דמלכא'

- הזמנות כבוד נשלחו לבתי ראשי החבורות, וכן הזמנות אישיות לעוסקים במלאכת הקודש במסגרת ארגון בחצרות

- החיים. הכניסה למוזמנים בלבד.
- המעמד נועד לראשי החבורות ולנו"ב שתחי' ובמהלך הערב יחולק השי השנתי והיוקרת של 'בחצרות החיים' ע"י הרבנית הצדקנית תליט"א.
- מערך הסעות יצא מרחבי הארץ - יש לעקוב אחרי ההודעות שיתפרסמו ב"קול צאנו" לקראת המעמד. כמו"כ ניתן לפנות בטל' 054-849-1188.
- תחילת המעמד ושמחת השבע ברכות בשעה 6.30 בדיוק.
- ע"מ לסיים את המעמד בשעה סבירה, מתבקשים המוזמנים לדייק ולהקדים את הגעתם - זמן סיום משוער בשעה 10:00 בעז"ה.

לעצטע שבע ברכות

- ביום שני פר' צו י"א אדר, ייערך אי"ה מעמד ה"לעצטע שבע ברכות" ברוב עם הדרת מלך בהיכל הגדול היכל רוזנברג בשעות אחה"צ.
- שמחת הלעצטע שבע ברכות יתחיל אי"ה בשעה 5.00 אחה"צ.
- הסעודה לוקנים, רבנים, משפחה, ואברכים מעל גיל 45 - בתוככי ההיכל הגדול, הסעודה לאברכים ובחורים - במתחם השמחה מערבית להיכל הגדול.
- בהאי שעתא דביה רעוא יגישו אל מול פני הקודש את 'מנחת הביכורים' - לעשות נחת רוח' עליו הכריזו ראשי ארגון 'בחצרות החיים' לקראת ימי השמחה בבית המלכות.

סדרי ה"אדורך גין" בכל ימי השמחה

- כפי שהונהג בחצר קדשנו, בכל עת שיעברו הקהל לפני הק', הן בשבתות השמחה והן בימי השמחה, חובה להקפיד על הסדר כדלהלן: רבנים, מבוגרים, אברכים תושבי חוץ לעיר, אברכים תושבי קרית צאנו, תלמידי ישיבותינו הק' (ילדים עוברים עם הוריהם).
- הציבור נקרא להישמע להוראות שיפורסמו ויוכרזו בכל עת, ונא לשמור על הסדר, כדי למנוע אי נעימויות.

הודעות מיוחדות

- אברכים אשר מעוניינים לזכות לסייע בארגון השמחה במעון הקודש, במשך כל אירועי השמחה הן באירוח ההמונים והן מחלקים בסעודות, במעמדים: שבת אויפריף, קבלת פנים, חופה, חתונה, מצווה טאנץ, ושבע ברכות האחרון. נא להירשם בהקדם (בשעות הערב) אצל הר"ר נפתלי ויזל טל': 050-4172721.
- כל מהלך החתונה יועבר במראה ובאומר לנשים בבתי מדרשינו בכל אתר ואתר במעגל סגור. גבאי קהילתינו מתבקשים להירשם בהקדם בטלפון: 054-8405491.
- עדכונים ושידורים שוטפים מכל מהלך השמחה ניתן להאזין בקול צאנו: 072-3152000 מארה"ב: 718-5069566.

סדרי השמחה לילדים צעירי הצאן

- כל ילדי הת"ת מכתות ה' בק"צ ומכתות ד' משאר ערי הארץ ומעלה שמשותפים בשמחת החתונה חייבים להיות בארגון הת"ת ואינם יכולים ללכת להיכל הגדול.
- לקראת החופה יתאספו הילדים למתחם שברחבת החופה החל משעה 5.00, - סדר עמידת הילדים כפי שהתפרסם בת"ת ובהשגחת המחנכים.
- בסיום החופה נשארים על המקום ויעברו יחד עם המחנכים לברך ולהתברך מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.
- לאחר מכן ילכו הילדים למלון גלי צאנו, (הכניסה מלמטה) שם יקבלו כיבוד בשפע, וכן יראו ע"ג מסך את כל מהלך השמחה.
- סדר הפיקוח של המחנכים על הילדים במלון כדלהלן: כתות ד' ומטה: באחריות ההורים בלבד, אין להביאם למלון בשום אופן. כתות ה' ומעלה: נשארים במלון עד אחרי המצוה טאנץ של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - משוער בשעה 1.00 - ואז עוברים לאחריות ההורים, המשגיחים אינם נשארים שם ואין להשאיר ילדים ללא פיקוח, רצוי מאד שילכו לביתם, ובכל אופן לא נשארים ללא ההורים. כתות מכינה לישיבות קטנות: לאחר החופה והמעבר אצל מרן שליט"א, יכולים ללכת לגרוסע זאל למקום שהוקצה להם, ואחרי המצוה טאנץ של כ"ק מרן שליט"א ילכו לביתם או לאבותיהם.

סדרי השמחה לבית יעקב אלו הנשים

- ביום שב"ק פר' ויקהל שבת אויפרוף תתקיים קידושא רבא לאחר התפילה ביום ש"ק בעזרת נשים שבהיכל הגדול 'היכל רוזנברג', מפאת חוסר מקום לא תותר כלל כניסת בנות ונערות.
- בתוך עזרת הנשים יהיה סדר מיוחד לכניסה וליציאה למען מתן אפשרות לכולן לעבור לברכות מזל טוב.
- דרך המבוא לעזרת נשים אך ורק מרח' בני יששכר דרך השביל ממול בית האבות הישן.

- בעת עריכת השולחן הטהור בליל ש"ק תפתח עזרת הנשים בהיכל הגדול רק לאחר אמירת הפלפול, הנשים מתבקשות לשמור על השקט כראוי וכיאות.
- בעידן רעוא דרעוין - תהיה עזרת הנשים סגורה. בפארשפיל בעז"ה תפתח עזרת הנשים.
- **שמחת החתונה**
- קבלת פנים בהיכל הישיבה לצעירים בקרית חינוך דברי חיים, הכניסה לנשים רק מרח' בני יששכר (השער הגדול).
- נשים עם עגלות ברחבת קרית החינוך בצד דרום. לא תותר כניסת עגלות להיכל כלל וכלל.
- מתחם הנשים בחופה: בפנית רח' רבי עקיבא - דברי חיים, ברחבה הגדולה ממזרח היכל הגדול.
- סעודת החתונה: כל הנשים מוזמנות לסעודת החתונה בהיכל השמחה ברח' הרצוג
- הכניסה לרבניות משער 3 (ע"י מבנה טיפת חלב). משפחה ומבוגרות (מועל גיל 40) משער 2, הנשים המוזמנות משער 1. יש להישמע להוראות המארחות ולהקפיד לשבת אך ורק כמסומן באולם. לנשות צד הכלה חסידי תולדות אברהם יצחק הוקצה מתחם נפרד כמסומן במקום.
- **נשים עם עגלות:** בהיכל המתלבט שם יוגש להם בהרחבה סעודת המצווה שם גם יוקרן כל מהלך השמחה מהיכל הגדול (גברים) ומההיכל השמחה (נשים).
- **בנות התיכון והסמינר** – באולמי שיקאגו שע"י המרכז הרפואי צאנו לניאדו, שאר הבנות (יסודי) באודיטוריום.
- אמירת מזל טוב לרבניות החשובות והמשפחה הכבודה רק מאחרי הסעודה.
- בשעה 11.00 לערך ילכו הכלה והרבניות בלבד לברכת המזון בהיכל.
- כל מהלך החתונה והמצווה טאנץ יועבר בשידור חי לכל הנשים בהיכלי השמחה ברח' הרצוג, בהיכל המתלבט, באולם שיקאגו ובאודיטוריום.
- לא תותר כניסת נשים להיכל הגדול, מלבד הרבניות ובנות המשפחה ומכובדות. כן אין להגיע לאיזור היכל הגדול בכדי לשמור על גדרי הצניעות.

השפעות טהורות בכלים טהורים

מטעם רבני הועדה הרוחנית לענייני תקשורת התפרסם כדלהלן:

לקראת ימי השמחה הבעל"ט, על דעת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, הננו בזה באוהרה חמורה; גם אלו שקיבלו אישורים להחזקת מכשיר מוגן עסקי, כצורך הכרחי לפרנסה וכו', בהתאם להוראה התמידית להשתמש בהם אך ורק בצנעה, אין להשתמש בהם כלל וכלל בכל מתחמי השמחה.

הציבור מתבקש להעיר בדרכי נועם אם חלילה שכח מאן דהו מהוראה זו.

ויה"ר שע"ז תהיה השראת השכינה ביננו ונוכה לקבל השפעות טובות מימי השמחה, לאורך ימים ושנים.

יום שני פר' ויקהל כ' אד"א

אחר תפילת שחרית נערך שמחת הברית לבן הר"ר אליהו פנחס ווידער מפעיה"ק (בהג"ר משה מרדכי מירושלים, וחהג"ר אליהו גומבו מפעיה"ק) ולבן הר"ר חיים דוב דויד מקרית צאנז טבריה (ב"ר מרדכי מב"ב, וח"ר יוסף פורטגנר מפעיה"ק).

לפני הצהרים נכנס לקו"פ הרה"ג רבי בנימין פינקל שליט"א משפיע בישיבת מיר בברכפלד, בנו של הגאון הגדול רבי אריה פינקל שליט"א ראש ישיבת מיר בברכפלד וחבר נשיאות מפעל הש"ס, לקראת שמחת נישואי בנו שיחי', וזהו תוכן השיחה:

מרן שליט"א: רציתי לבוא אצל אביכם שליט"א (כאשר ישב שבעה ל"ע על אחותו ע"ה) אבל לא הייתי אז כ"כ בקו הבריאות.

הגר"ב פינקל: אני יודע גודל העול שיש על מרן שליט"א. והתעניין **מרן שליט"א** בשלום אביו: וקווי ה' יחליפו כח.

הגר"ב פינקל: כל פעם שאני אומר לאבי שליט"א שאני נוסע לצאנז, הוא מלא שמחה. הוא מרגיש קשר לכאן.

כשהייתי כאן פעם קודמת ואמרתי זאת למרן

שליט"א, אמר לי מרן שאם כן אני מקיים בזה מצות כיבוד אב... מרן שליט"א דיבר אז בענין שמי שמסייע לעשות מצוה ואי אפשר לקיים המצוה בלעדיו, אזי יש לו חלק במצוה.

מרן שליט"א: הר"ן בריש פ"ב דקידושין (טז, ב בדפי הרי"ף) כתב בהא דאמרו בגמ' האשה מתקדשת בה ושלוחה השתא בה מקדשה שלוחה מיבעי, מצוה בה יותר מבשלוחה, דאפ"ה אשמעינן מתניתין דמצוה בה יותר מבשלוחה, דאע"ג דאשה אינה מצוה בפו"ר מ"מ יש לה מצוה מפני שהיא מסייעת לבעל לקיים מצותו.

עכ"פ אם לאב יש גם חלק במצות כיבוד אב, כי רק דרכו אפשר לקיים המצוה, אם כן יש לו גם חלק בשכר של למען יאריכון ימיך...

הגר"ב פינקל: זה יהא חיזוק גדול לאבי שליט"א.

מרן שליט"א: הקב"ה יאריך ימיו ושנותיו.

חשבתי על מה שאמרו (תענית כט, א) משנכנס אדר מרבין בשמחה, ע"פ הידוע מהגר"א שהמצוה שקשה ביותר לקיים הוא ושמחת בחגך, כי שמחה הוא דבר התלוי בלב ואי אפשר לחייב על זה. אמנם אצל הקב"ה אין זה דבר קשה כלל והוא יכול להרבות שמחה אצל כלל ישראל. והציווי של משנכנס אדר

רייכמאן לעבר משכן הקודש ביוניאן סיטי. בהגיע מרן שליט"א המתין בפתח הבנין גיסו כ"ק מרן אדמו"ר מזוועיהל שליט"א, ועלה מרן שליט"א לבית אמו הרבנית הצדקנית תליט"א.

בשעה 9.15 יצא מרן שליט"א לתפילת שחרית בבית התפילה של כ"ק מרן זי"ע, לפני התפילה הדליק מרן שליט"א ב' נרות לרגל יומא דהילולא רבא של רביה"ק הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זי"ע. לפני העמוד ניגש הר"ר יקותיאל יהודה וייכברויט הי"ו מוויליאמסבורג.

בשעות הצהרים נקרא לקו"פ העסקן הרה"ח ר' מרדכי ישכיל הי"ו מנכ"ל מוסדותינו הק' בצפת עיה"ק, השווה בימים אלו בארה"ב במסגרת מגבית לטובת מוסדותינו הק', כאשר כ"ק מרן שליט"א מצווה לפתוח ולייסד תלמוד תורה 'דרכי אבות' בעיר הקודש צפת, שיהווה כבית תלמוד וחינוך לילדי אנ"ש המתגוררים בעיר על דרך המסורה הסלולה לנו מרבוה"ק זי"ע וידלחט"א.

בהתרגשות מיוחדת קיבל ר' מרדכי הי"ו את ההוראה המיוחדת כאשר מחדר קדוש זה גם צוה עליו מרן הגה"ק זי"ע על חידוש בית מדרשנו העתיק בעיר הקודש צפת שנוסדה בהוראת מרנא הדברי חיים זי"ע ע"י בנו הרה"ק משינאווא זי"ע, ועל הקמת מוסדות התורה בעיר לפני למעלה מחמישים שנה, וכעת ממשיכים גבולות הקודש להתרחב בבניית וייסוד מוסדות החינוך בעיר. ואכן כפי שהתפרסם כבר בימים אלו החלה ההרשמה לקראת שנת הלימודים הבעל"ט.

בשעה 6:30 התפלל כ"ק מרן שליט"א מנחה בבית התפילה של כ"ק מרן זי"ע. לפני העמוד ניגש הרה"ח ר' אפרים בלומענבערג מבארא פארק.

אחר מנחה שוחח מרן שליט"א עם הגאון רבי שלום אייזנברגר שליט"א דומו"צ קרית צאנז ירושלים, והרה"ח ר' אהרן הופמן השוהים בארה"ב לטובת מבצר התורה רשת כוללי האברכים בירושלים בית שמש וטבריה עיה"ק, והתעניין על הצלחתם וכו'.

בשעה 7.00 התפללו כ"ק מרנא האדמו"רים שליט"א תפילת ערבית בהיכל המתיבתא, כשלפני העמוד ניגש הרה"ח ר' הערש חיים וויליגער מפלטבוש. מיד לאחמ"כ נערך בהיכל המתיבתא מעמד קבלת פנים למרן שליט"א. הקהל זימרו כמה ניגונים. וערכו כ"ק מרנא האדמו"רים שליט"א שולחן לחיים. ואיחל מרן שליט"א לחיים לרבני ודייני אנ"ש יושב השולחן, כ"ק מרנא אדמו"ר מזוועיהל שליט"א, חדב"נ הגה"צ רבי שאול יהודה פריזנט שליט"א דומו"צ דקהלתנו הק' ביוניאן סיטי, הגאון רבי שלום אייזנברגר שליט"א, דומו"צ קרית צאנז ירושלים,

מרבין בשמחה הוא כלפי שמיא, שהקב"ה ישפיע שמחה אצל בני ישראל, שזה חסר מאד ל"ע. בשבת אמרו בהפטרה את דברי אליהו הנביא שאמר (מלכים א' יח, לז) ואתה הסיבות לבם אחורנית. וזהו מבהיל על הרעיון שבדור דעה ההוא שהיו בו נביאים וצדיקי עליון, נפלו כל כך. ואכן לזה בא אליהו הנביא במליצה ואמר שאי אפשר לתלות האשמה בהם כאשר הם רואים את עלבון כבוד ה', ואמר אתה הסיבות לבם אחורנית. ומה נאמר בזמננו... הגר"ב פינקל: ישנם נסיונות קשים מאד ה"י.

מרן שליט"א: עוד לא היה דור עם נסיונות כאלו. לכן יבוא אליהו הנביא עם משיח בן דוד, כי הוא זה שיכול ללמוד זכות על בני ישראל ולומר שאין הם אשמים בגודל הירידה כאשר הם עומדים בפני נסיונות כאלו ולאחר החורבן הגדול שעבר על כלל ישראל. ברור הדבר שאם יראו כולם את יד ה' באיתגליא, יתקרבו אל ה' ויחזרו בתשובה, ורק גודל ההסתר פנים גורם.

צדיקים אמרו שאם היו בני אדם רואים את הגיהנם בעולם הזה, ותאוות העבירה היו נכתבים בראשית חכמה, שום אדם לא היה חוטא, אבל כאשר העבירות והתאוות הם ברחוב והגיהנם מתואר בראשית חכמה, מה יעשה האדם ולא יחטא... והאציל עליו מרן שליט"א מברכות קדשו לקראת השמחה במעונו, ונפרדו לשלום.

בערב סידר מרן שליט"א חופה וקידושין אצל החתן אהרן נטע נ"י בן הרה"ח ר' יהודה לייב למברגר מפעיה"ק, ע"ב הר"ר נפתלי צבי שכטר מפעיה"ק (בן הדומו"צ הגר"ר יצחק שמואל שכטר שליט"א, וחתן להבחל"ח ר' פסח גולדשטיין ז"ל).

- הביקור הקצר בארה"ב -

בשעה 11.15 אחר תפילת ערבית יצא מרן שליט"א לעבר שדה התעופה, לנסיעה קצרה לארה"ב, לבקר אצל אמה של מלכות הרבנית הצדקנית תליט"א. אל המסע התלוו המשמשים בקודש בלבד.

בהגיע מרן שליט"א נכנס לטרקלין מצדה, שם שהה עד זמן הטיסה, כשבנתיים סדרו כל הסידורים הטכניים, ונכנסו כמה ממנהלי מוסדותינו הק' לקבל ברכת פרידה. בהגיע עת הטיסה נכנס מרן שליט"א עד לעבר המטוס עם רכב מיוחד. בשעה 1.30 בערב המריא המטוס לעבר ארה"ב.

יום שלישי פר' ויקהל כ"א אד"א

בשעה 6.30 לפנו"ב (שעון ארה"ב) נחת המטוס בנמל התעופה קנדי. בבית הנתיבות בארה"ב המתינו קבוצה גדולה מזקני ורבני וראשי קהילתנו הק' בארה"ב לבואו של מרן שליט"א, ועברו לברכת שלום. מרן שליט"א נסע ברכבו של הנגיד הר"ר שמעון

שום מחשבה אחרת, ולכך נטפל היצר הרע בכל כוחו, - ומאחר שכן הוא הריני פטור מלדבר כי העוסק במצוה פטור מן המצוה (ברכות יא, א).

אולם הנה התאספו כאן כל הציבור, והרהרתי בזה דהנה מצינו בהבאת הביכורים שכשהיו מעלים הביכורים לירושלים היו בני ישראל יוצאים לקראתם בתופים ובמחולות, אף שכל איש מישראל מצווה בזה כמו שאמר הכתוב (דברים כו, ב) 'והיה כי תבא אל הארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך וגו' ולקחת מראשית כל פרי האדמה וגו', מכל מקום היו יוצאים כולם לקבל פניהם בשירה ובזמרה, חזינן מהכא שאף שהיו מצווים להביא ביכורים בכל זאת יצאו כולם לקראתם לסייע לדבר מצוה ולכבדם, ולכך התאספו כאן כי כן צריך לעשות לכל אחד שבא לדבר מצוה.

וכשם שבמצות הבאת ביכורים פרש"י (שם, טז) שבת קול מברכתו הבאת ביכורים היום תשנה לשנה הבאה, כן יזכנו השי"ת שנוכל לקיים מצות כיבוד אם עוד רבות בשנים עד ביאת גואל צדק.

*

ומדי דברי בו חשבתי דהנה כבר דנו בזה הפוסקים (ראה ברכי יוסף, או"ח סי' לא) אם לענין לימוד התורה שייך לומר שהעוסק במצוה פטור מן המצוה, שהרי האדם מצווה לעסוק בתורה יומם ולילה, כמאמה"כ (יהושע א, ח) לא ימוש

הרה"ג רבי מאיר אייזנברגר שליט"א דומו"צ קהלתנו הק' במאנסי, הרה"ג רבי ברוך שווארץ שליט"א רב ביהמ"ד קהל חסידים במאנסי ומרבני אנ"ש, הרה"ג רבי יצחק אונסדורפר שליט"א דומו"צ קהלתנו בויליאמסבורג, הרה"ג רבי שלמה לייזער שליט"א דומו"צ קהלתנו הק' בבארא פארק, הרה"ג רבי הערשל אונסדורפר שליט"א ראש כולל פאפא בבארא פארק, הרה"ג ר' ישכר העסקל שליט"א מו"צ ביוניאן סיטי, ועוד.

את פני הקודש קידם המרא דאתרא כ"ק מרן אדמו"ר מזויעה של"ט"א, אשר בדבריו הרחיב בענין מצות כיבוד אם, ובדבריו הקצרים ביטא את רגשות האהבה וההתעוררות שיש לקהל אנ"ש בבואו של כ"ק מרן של"ט"א לשהות עמם. לאחמ"כ נשא מרן של"ט"א מדברות קדשו, וזהו תוכנם:

חשבתי זה עתה כי אליבא דאמת איני צריך כלל לדבר, כי באתי הנה רק כדי לקיים מצות כיבוד אם, ורואים בחוש איך שהיצר הרע נטפל לכל דבר מצוה, וככל שהמצוה גדולה יותר הרי הוא מערים יותר קשיים ומניעות לבל יצא הדבר אל הפועל, כי זה כבר ארבעה שבועות שאני בדרכי לכאן, וכל פעם נדחה מטעמים שונים, ואפי' אמש כשעה לפני שיצאנו לדרך התקשרו לומר שישנם עיכובים וא"א לצאת, כי כאשר היצר הרע רואה שעושים דבר לשם מצוה בלא שום תערובת מחשבה אחרת אזי הוא מתאמץ בכל כוחו למנוע זאת מן האדם, ובשאר דברים מה שלא יהיה ישנו לאדם עוד מחשבות, אבל כאן באנו ממש לשם מצוה ללא

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

יצחק בן סימא אלטמן - וויליאמסבורג

צוה ה' לעשות אותם, והקשו המפרשים למה אמר הכתוב לעשות אותם, הרי ענין שמירת שבת המוזכרת בפסוק תיכף ומיד הוא בשב ואל תעשה, ולא שייך לומר לשון עשיה.

ויתבאר דהנה פרשה זו נאמרה למחרת יום הכיפורים לאחר שירד משה מן ההר אל העם, וודאי היו כולם הוגים אז בתורה שהיה זה מיד לאחר קבלת התורה, ושמה יעלה בליבם לומר שאינם מצווים לקיים מצות ה' שהרי עוסקים בתורה והעוסק במצוה פטור מן המצוה, אבל באמת לא כן הוא, כי לענין לימוד התורה אין אומרים שהעוסק במצוה פטור מן המצוה, ולכך אמרה תורה, 'אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם', והיינו דאף שעוסקים בתורה מ"מ מחוייבים לשמור ולעשות ולקיים את כל מצות ה'.

ברם כל זה רק במצות שאי אפשר לעשותם על ידי אחרים, אבל מצות שאפשר שאחרים יעשו זאת הרי הוא פטור מלעשותם, וכמו שפסק הרמב"ם (הלכות בית הבחירה פי"א הי"ב) 'אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפילו לבנין בית המקדש', וכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע היה תמיד מזכיר את דברי הרמב"ם הנ"ל שכשיבוא משיח ירצו כולם ללכת אחריו לחזות בנועם אור פניו אך הוא ישלח את כולם מעליו שישובו לעסוק בתורה, ותינוקות של בית רבן אין הכוונה דייקא לילדים הלומדים בבית התלמוד אלא כולנו בכלל זה ולא כמו אלו שאומרים אני

ספר התורה הזה מפיק והגית בו יומם ולילה, ואיך שייך לומר שיפטר מכל המצות האמורות בתורה, ואכן איתא במאירי (שבת י, ב) דלענין לימוד התורה אין אומרים כל העסוק במצוה פטור מן המצוה, כי הוא מחויב בכל עת לעסוק בתורה, מה גם שתכלית לימוד התורה הוא לבא לידי מעשה, ולא יתכן שעל ידי לימוד התורה ייפטר מקויים המצוות.

אמנם יש שאמרו עפ"י דברי הגמ' (מועד קטן ט, א) כתיב פלס מעגל רגליך וכל דרכיך יכוננו (משלי ד, כו), וכתיב (שם ה, ו) אורח חיים פן תפלס, לא קשיא כאן במצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים כאן במצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, ע"כ לשון הגמ', והוא הדין הכא לגבי לימוד התורה נחלק ונאמר דלענין מצות שאי אפשר לעשותם על ידי אחרים ודאי צקיק לקיים בעצמו, אך לענין מצות שאפשר לעשותם על ידי אחרים, אזי גם בלימוד התורה אמרינן כל עוסק במצוה פטור מן המצוה, חוץ ממצות התלויות בזמן, שודאי לא יתכן שיעסוק בתורה כל הלילה ויפטר מאכילת מצה או שלא ישמע קול שופר, אבל לענין שאר מצות אמרינן כל העוסק בתורה פטור מן המצוה אף לענין עסק התורה.

אחר הדברים האלה יתבאר מאמר הכתוב בפרשתן (שמות לה, א) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

אברהם יעקב רפאל בן נחמה אורמונד - לונדון

רבים, אולם בענייני אכילה אזי וברך את לחמך שכל אחד עוסק בזה בעצמו, והרה"ק הדברי יחזקאל משינאווא זי"ע היה ברשותו חומש שהיה נכתב בצידו הגהה בכת"י 'אמנם אנו לא קיבלנו מרבותינו אלא גם בענייני אכילה צריך לעסוק ברבים', והרה"ק הדברי יחזקאל הוסיף בכת"י שהגהה זו הוא כתי"ק של הרה"ק העטרת צבי מזידיטשוב זי"ע.

וכך הוא דרך החסידות שאף ענייני האכילה ושתיה עושין ברבים, כי גדולה מעלת הרבים עד מאוד, והלא דברים ק"ו ומה אם בדבר מצוה לימדונו חז"ל דאינו דומה מועטין שעושין את המצוה למרובין העושין את המצוה (ת"כ ב, ג, הובא ברש"י ויקרא כו, ח), א"כ בדבר הרשות על אחת כמה וכמה שצריך לעשות זאת ברבים, כי בדבר הרשות צריך שמירה יתירה וסייעתא דשמיא, וכשעושה זאת ברבים, אזי כח הרבים מגין עליו.

על אם הדרך ראיתי בד"ת של כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע בפרשת יתרו שמאריך בביאור פלוגתא דאמוראי בפרק תמיד נשחט (פסחים סד, ב) על הא דהפסח נשחט בשלוש כיתות נכנסה כת ראשונה נעלו דלתות העזרה, אביי אמר ננעלו תנן ורבא אמר נועלין תנן, מאי ביניהו, איכא ביניהו למיסמך אניסא, אביי אמר ננעלו תנן כמה דעיילו מעלי וסמכינן אניסא, רבא אמר נועלין תנן ולא סמכינן אניסא. וכבר הארכנו בזה כמ"פ ותאזרני

כבר גדול ואיני צריך להתמיד כל כך בלימודי, אלא כולם בכלל מעלתן של תינוקות של בית רבן שאין מבטלין מלימוד התורה.

וזהו שאמרה תורה ששת ימים תעשה מלאכה, להורות שעל אותן מלאכות שאפשר שייעשו על ידי אחרים אמרינן העוסק במצוה פטור מן המצוה, ואל לו לבטל תורה בכדי לקיים דברים אלו.

*

ואשנה לבאר עוד הכתוב עפ"י מה דאיתא בספרים ד'לעשות אותם' קאי על תחילת הפסוק דכתיב 'ויקהל משה' דעצם הדבר שהקהיל משה את בני ישראל יחדיו זהו הדבר אשר צוה ה' לעשות, שיתאספו בני ישראל יחדיו ואף יאכלו וישתו בצותא חדא, וזהו אחד מדרכי העבודה שהנחילו לנו הבעש"ט הק' זי"ע ותלמידיו הק' אחריו וכל החסידים ואנשי מעשה מדור דור היו מתאספים יחדיו בסעודת מרעים בין אם זה בסעודת מלוה מלכה או בשאר הזדמנויות.

מרגלא בפומיה דכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע על כך, דבפרשת משפטים אמרה תורה (שמות כג, כה) ועבדתם את ה' אלוקיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך, דבפירוש לתרגום יונתן מפרש מה שפתח הכתוב ועבדתם בלשון רבים, וגמר וברך את לחמך בלשון יחיד, שענייני עבודת ה' בתפילה יש לקיים בתוך

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

אהרן צבי בן פרומט בריסק - בארא פארק

כשמתאספים יחדיו בני אדם, כבר הורינו חכמינו ז"ל (סנהדרין לט, א) דכל ביה עשרה שכינתא שריא, ובמילא הברכה מצויה שם, כמאמר הכתוב (שמות כ, כא) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך, ולכן בנס שנעשה לרבים אי אפשר לומר כמה גרוע מעשי ניסים.

ומעתה לא קשה מידי דדברי אביי 'כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית', מיירי בנס הנעשה ביחיד, ומדוקדק בלשונו כמה גרוע אדם זה, ואין זה סתירה למה שאמר אביי ננעלו דלתות העזרה, דאין שום גריעות וחסרון בנס שנעשה בעזרה לכל בני ישראל.

עפי"ז יש ליישב מה שהקשה כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע על מה דאיתא (ברכות נה, א) יודע היה בצלאל לצרף אותיות שבהם נבראו שמים וארץ, ואכן כל הקמת המשכן היה בדרך נס, כדפרש"י (שמות לט, לג) שהיה נראה כמקימו והוא נזקף וקם מאליו, וזה שנאמר 'הוקם המשכן' שהוקם מאליו, והקשה כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע דא"כ איך קיימו מצות הקמת המשכן אם היה בדרך נס. וביתר שאת יש להקשות על מה עשה ה' ככה שהקמת המשכן יהיה בדרך נס, הלא אין שום מעלה במעשה ניסים, ואדרבה מצינו בגמ' שהוא חסרון, אך לדרכנו לא קשה מידי, דרק בנס הנעשה ליחיד אמרינן כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית, משא"כ הכא, והבן.

שמחה בראותי שאף כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע מאריך בזה ותולה פלוגתתם במה שכתב הצ"ח דשלוש כיתות הויה חיוב גמור, דהנה רבא סבר דג' כיתות הוא חיוב גמור כדברי הצ"ח ולכן לא סמכינן אניסא, ואילו אביי סבר שאין זה חיוב אלא שלכתחילה בעינן ג' כיתות, ולכך סבר אביי דסמכינן אניסא, יעו"ש בדב"ק.

הנה הן נודע מה שהקשו בספרים דמצינו בגמ' (שבת נג, ב) מעשה באחד שמתה אשתו והניחה בן לינק ולא היה לו שכר מניקה לינק, ונעשה לו נס ונפתחו לו דדין כשני דדי אשה והניק את בנו וכו', אמר ליה אביי אדרבא כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית, א"כ איך אמר אביי ננעלו דלתות העזרה, הלא אביי גופא אמר כמה גרוע אדם זה, וסובר שאין שום מעליותא במעשי ניסים, וכמו שמצינו שאמרו חז"ל (תענית כד, א) אסור להנות ממעשה ניסים.

והנראה בזה דיש לחלק בין נס שנעשה ליחיד לבין נס שנעשה לציבור, דודאי ביחיד אין שום מעלה בזה דנעשה לו נס, כי איך ידע האדם אם הוא ראוי שישתנו לו סדרי בראשית, ואולי ינכו לו מזכויותיו עבור זה, ברם בנס הנעשה לציבור אי אפשר לומר כן, כי הנה כתיב (איוב לו, ה) א-ל כביר לא ימאס מכאן שאין הקב"ה מואס בתפילות רבים (ברכות ח, א), ובכח הרבים אפשר יותר בקל להשפיע שפע ברכה, וכבר אמרו חז"ל (שלהי עוקצין) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, כי

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיוכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

חיים בן בריינדל המרמון - קרית צאנז

בקירות הבית ועדיין רישומו ניכר, מן הבאר ההוא ישקו העדרים ולא נפסק הבאר מים חיים אלא ממשיך לנבוע לדורות עולם.

ודאי אנו מחויבים בהכרת הטוב לגיסי כ"ק אדמו"ר שליט"א שמנהיג במסירות נפש את המקום הזה. וגם בפרטיות אני מכיר טובה לגיסי שליט"א ולאחותי הרבנית תליט"א שמקיימים מצות כיבוד אם ביום ובלילה במסירות נפש לאין ערוך שס"ה ימים בשנה, ובודאי כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע מכיר טובה ע"ז. וכבר שגור בפי לומר דבשלמא אחותי הרבנית תליט"א הדבר יותר מובן בקיימה מצוה רבתי זו לאמה תחי', אולם מה שמוסיף גם גיסי כ"ק אדמו"ר שליט"א להשתתף בעול זה היא מעלה יתירה ולאו כל אחד זוכה לכך, ודבר זה הוא סימן של אדם גדול אמיתי יותר מכל שאר המדרגות הרמות.

דרכי לומר תמיד כי כהיום בעקבתא דמשיחא ובלבול המוחות אנשים אוהבים דברים משונים, אך אנו לא כן הוא דרכנו, כאשר תחזינה עינינו אצל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע שלא עשה מעולם דברים משונים, וגם תפילתו שהיה קצת באיחור (מחמת חולשתו) אך כמעט תמיד היה מתחיל קודם זמן תפילה, ועם זאת שהיה ראשו מגיע השמימה מכל מקום עדיין היה בבחי' סולם מוצב ארצה, ובאם רוצים באמת לדעת מהו אדם גדול נתיי ספר ונחזי מה שכתוב במגילת אסתר (אסתר י, ג) כי מרדכי

וזהו שאמר הכתוב ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ובפשטות קאי 'לעשות אותם' על המשך מקראי הקודש העוסקים בהקמת המשכן 'ששת ימים תעשה מלאכה', היינו שמלאכת המשכן תעשה מעצמה בדרך נס, כאמור שהיה בצלאל יודע צירופי השמות, ולכא' יפלא למה נעשה בדרך נס הלא אמרו בגמ' כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית, לכך הקדים הכתוב ואמר 'ויקהל משה' וכאמור דבנס שנעשה בכח הרבים אין שום חסרון וגירוע.

*

הנה התאספו כאן ציבור קדוש להזכיר זכות אבות לעורר ישני חברון, רגיל אני לומר תמיד, וזהו ממש אמת ויציב, דדרך העולם הוא שהרגל נעשה טבע ובמשך השנים מאבדים את ההתעוררות וההתחדשות כמו שאמרו חז"ל על דברי תורה שצריך שיהיו בעיניך בכל יום כחדשים (פסק"ז ו, ו), כי טבע האדם הוא להפך שבמשך הזמן נחלש ההתעוררות, אך לא כן הוא כשבאים לכאן, זכרנו ימים מקדם מה נורא המקום הזה, כשנכנסים לחדר בו ישב כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע או ממש פה בהיכל, כמה שיעורים בחומש רש"י שמענו מפה ממלל ברבן פה במקום הזה, וכל המקום כאן הוא מקשה אחת של תורה ועבודת ה' הספוגה

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ה ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברג שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויארץ ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

אברהם ירמיהו בן שרה מאשא וייסברגר - מלבורן אוסטרליה

אאדמו"ר זי"ע היה יושב על מקומו וכאשר הגיע לאזניו איזה טעות באמירת השיעור, היה מתקן את המג"ש בעל פה...

האדמו"ר מזוועהיל: גם בשנים האחרונות כאשר היה מרן זי"ע חלש מאד ושכב במיטה ולמדו לפניו מתוך גמרא, כאשר שמע איזה טעות היה מתקן מיד...

מרן שליט"א: מלפנים היה נהוג בכל מקום שיעור משניות. בקרית צאנז מסר השו"ב הרה"ח רבי אליעזר וורובל זצ"ל שיעור במשניות משך שנים הרבה. המשתתפים היו יהודים תלמידי חכמים מופלגים שהשכימו כל יום לפנות בוקר ועסקו בגמרא ותוס', ועכ"ז היה ענין ללמוד שיעור משניות. לאחרונה נסתלק הרה"ח ר' יצחק הלפרין ז"ל, ובשנים האחרונות לא ראה ולמדו לפניו, וכאשר טעו במשנה היה מתקן מיד...

האדמו"ר מזוועהיל: הייתי פעם בשווייץ וראיתי שם בבית המדרש שהיו מתקנים את הבעל קורא גם כשהיה טועה בטעמי המקרא...

מרן שליט"א: אצל הבעל קורא אצלנו, הרה"ח ר' שמואל לנדא ז"ל, כמעט ולא היה קורה כזאת... הוא היה בעל קורא מומחה, מלבד היותו ירא שמים מופלג... בכל שבוע למד כל החומש רש"י עם הרמב"ן... הוא ידע וזכר לבדו היכן אפשר להפסיק באמצע הקריאה והיכן לא וכו', חבל על דאבדין ולא משתכחין.

*

האדמו"ר מזוועהיל: סיפר לי יהודי מאיסט סייד, שפעם שהה כ"ק אבי (האדמו"ר מוהר"מ מזוועהיל) זצ"ל באיסט סייד במנהטן על שב"ק, והגאון הגדול רבי משה פיינשטיין זצ"ל אמר שרוצה לילך להשוה"ט בליל שבת, ושאלו אותו למה הוא רוצה ללכת, וסיפר על אחד ממקורביו יהודי עשיר שבתו חלתה מאד, והיה קרוב עם הרב אפרים זלמן הלפרין ז"ל מייסד המקוואות בארץ ישראל, ושלח לו מברק עם הזכרה

היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים ורצוי לרוב אחיו דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו, חזינן מהכא דלא הזכיר כלל את זה שמרדכי היה מראשי הסנהדרין או את שאר מדרגותיו, ולא הזכיר אלא שהיה דורש טוב לעמו ותמיד היה מליץ יושר על כל אחד, ומתחבר עם כל אחד ואחד, ואכן אצל גיסי כ"ק אדמו"ר שליט"א, רואים עניינים אלו במיוחד.

יעזור השי"ת וזכות כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע ושאר אבותיו הק' מדור דור יעמדו לו למען יאריך ימים על ממלכתו בבריות גופא ויוכל לקרב בני ישראל לאביהם שבשמים בתורה ועבודת ה', ובזכות מצות כיבוד אם יושפע שפע ברכה והצלחה חינא וחסידא וחיי אריכי ומזוני רויחא, ימלא ה' כל משאלות לבכם לטובה ולברכה, ונגאל בגאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

בסיום דברות הקודש עברו כל הקהל לברכת שלום.

אחר כך עלה מרן שליט"א לבית אמו הרבנית הצדקנית תליט"א. מרן שליט"א שוחח שם עם גיסו כ"ק מרן האדמו"ר מזוועהיל שליט"א, ונביא כמה קטעים מתוכן השיחות:

מרן שליט"א: התפללתי היום מנחה בשעה מאוחרת מה שאין דרכי בכך... מרן אאדמו"ר זי"ע התפלל עד קרוב לזמן בין השמשות דר"ת (עי' דברי יציב, או"ח סימנים צח-צט).

זכורני מילדותי עוד בויליאמסבורג, שבין מנחה למעריב היה מתקיים בביהמ"ד שיעור משניות, ומרן

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות. המאחל אל מול פני הקודש

צבי (הערש) חיים בן יוטל ויליגער - פלטבוש

שאותו אדמו"ר יושן במיטה, ולא הבין את המתרחש, ואבי זצ"ל סיפר לו הכל, ואז הבין ר' הערשל שאבי לא ישן כל הלילה אלא למד... משם באה ההערצה...

*

מֶרֶן שְׁלִיט"א: בענין תשלומי רח"ש לרבנים, מלפנים היה הדבר מקובל מאד וכחוק לא יעבור, ורואים בספרי השו"ת נידונים על זה, אבל בזמננו אין שומעים כ"כ על תשלומין אלו להרב (עי' שו"ת דברי חיים, ח"א יור"ד סימן נא-נב, ועוד).

האדמו"ר מזוועהיל: היה מעשה באחד מגדולי הרבנים שהיה דורש סכום גדול עבור רח"ש, ואחד התושבים בעירו רצה לילך לעשות החתונה לבנו בעיר אחרת, קאשוי, ששם שילמו מעט על סידור קידושין, והרב דעירו שלח לומר להרב דקאשוי הגאון רבי שאול בראך זצ"ל, שלא יסדר הקידושין, כי הרח"ש מתושבי עירו מגיע לו, אבל רבי שאול סבר שהוא רשאי לקחת זאת לעצמו (ועי' בשו"ת תשורת ש", מהדו"ת סי' קיח; שו"ת מנחת אלעזר ח"ג סי' לט).

א' הנוכחים: גם מהרה"ק משינאווא זי"ע יש מכתב בענין רח"ש, כאשר הכלה נוסעת למקום החתן, אם מגיע גם לרב של עיר הכלה (ראה דברי יחזקאל, שו"ת סימן מא).

מֶרֶן שְׁלִיט"א: הדפיסו לאחרונה ספר מכתבים מזקה"ק הייטב לב זי"ע (ספר אוצרות ייטב לב), והובא שם (מכתב צח) כתב הרבנות של הייטב לב באוהעל ומוזכר שם גם ענין הרח"ש.

בכתב הרבנות הכניסו כמה תנאים שבזה גילו דעתם שאין רצונם בו מחמת התנגדותם לחסידות, כגון שלא יתפלל מוסף לפני העמוד, לא לתת קמיעות ולא לקחת קוויטלעך, לא להאריך בדרשות יותר מדי, ועוד...

כידוע שהיו לו אחר כך רדיפות גדולות שם באוהעל מצד בני בליעל והוכרח לברוח משם.

שיזכיר אותו על המקומות הקדושים, והוא הכניס קוויטל אל זקני הרה"ק רבי שלמ'קה זצ"ל, ואמר לו זקני שאם האיש ינדב מקוה, יהיה לבתו רפואה שלימה, והרב הלפרין מסר התשובה לאותו העשיר והוסיף שהרבי הוא אדם אשר כל היוצא מפיו יעשה ואין כדאי להמתין הרבה, וכן עשו, שהם שלחו מיד הכסף לבנות מקוה חדשה.

לאחר זמן שלחו שוב להרב הלפרין שהמצב עדיין לא השתפר, וכבר היה לאחר פטירת רבי שלמ'קה, והלך הרב הלפרין לבנו זקני כ"ק האדמו"ר רבי גדליה משה זצ"ל וסיפר לו את כל הדברים, וענה לו: "די טאטע האט געקענט, איך קען נישט". אמר לו, הרי אביכם הבטיח ויהיה חילול ה' ח"ו, ואמר זקני רבי גדליה משה, אם אבי הבטיח בוודאי יקיים הבטחתו רק צריכים להזכירו, והלך לבית החיים על ציון אביו ואכן תוך זמן קצר נתרפאה לגמרי. וסיים רבי משה פיינשטיין ואמר, שהוא עמד מן הצד וראה את כל השתלשלות הענינים, ומחמת הכרת הטוב הוא חייב ללכת לשולחנו של נכדו.

אחד הנוכחים: חותנו של מֶרֶן שְׁלִיט"א, הגה"צ רבי שמואל (אונסדורפר) זצ"ל, ידוע שהיה מעריץ נלהב לבית זוועהיל...

האדמו"ר מזוועהיל: פעם היה כ"ק אבי זצ"ל במונטריאול והתאכסן אצל הרה"ח ר' הערשל סיגל ז"ל, גיסו של רבי שמואל ז"ל, ור' הערשל הכין לו מיטה לישון, ואבי זצ"ל ישב בשלחן ולמד, ובשעה מאוחרת בלילה דפק אחד בדלת, וכיון שכולם כבר ישנו פתח אבי זצ"ל את הדלת, וראה שם איזה אדמו"ר שגם הגיע מארץ ישראל, ואבי זצ"ל הכניסו ואמר שיש מיטה מוצעת עבורו ויכול לילך לישון שם, ואותו אדמו"ר אורח נכנס לחדר וישן שם מבלי לידע שהכינו זאת עבור אבי. בבוקר ראה ר' הערשל

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מֶרֶן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו **מאיר נתן נטע נ"י**

בן בנו יקירו פרע"ח **ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א**

חתן הגאון רבי **יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א** אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מֶרֶן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

שלמה אשר בן שרה רבקה טאובער - וינה

יום רביעי פר' ויקהל כ"ב אד"א

בשעה 7.00 התפללו כ"ק מרנן האדמו"רים שליט"א תפילת שחרית בהיכל המתיבתא לפני העמוד התפלל הר"ר אלתר חיים וייכברויט מבארא פארק.

אחר תפילת שחרית נכנסו לקו"פ עסקני קהלתנו הק' בוויילאמסבורג, ראש הקהל הרה"ח ר' חיים זילברמן הי"ו בעל האכסניה של מרן שליט"א ויו"ר ועד קרן הבנין, ואיתו עמו העסקן הנמרץ הר"ר שמעון שווארץ הי"ו והר"ר רפאל פרקש הי"ו, לקראת תחילת עבודת הבנייה של בנין מוסדותינו הק' בעיר, אשר תכלול בקרבה בית המדרש הגדול, וכן את בית החינוך לבנות 'בנות צאנז' בעיר, כמו גם מקוה טהרה גדול, בית אוצר ספרים, ועוד מפעלות לרווחת קהל אנ"ש תושבי העיר.

כן נכנסו הרה"ג ר' יצחק לייפער שליט"א ראש הישיבה לצעירים ביוניאן סיטי וכן הרה"ג ר' בערל מייזליש שליט"א מנהל התלמוד תורה ביוניאן סיטי, יחד עם הרה"ח ר' משה קנאפלער הי"ו מראשי ועד החינוך ביוניאן סיטי, לבקש את כ"ק מרן שליט"א לבקר במוסדות התורה.

בשעה 3.15 התפללו כ"ק מרנן האדמו"רים שליט"א תפילת מנחה בהיכל המתיבתא, בהשתתפות ילדי החן תלמידי התלמוד תורה ביוניאן סיטי, לפני העמוד התפלל הבה"ח יקותיאל נ"י בן הרה"ח ר' ליבוש שווארץ מיוניאן סיטי.

אחר התפילה התיישבו כ"ק מרנן האדמו"רים שליט"א למעמד מיוחד שנערך עבור ילדי החן תלמידי הת"ת, כאשר בתחילה זמרו כל התלמידים יחד עם המנהל הרה"ג ר' בערל מייזליש שליט"א ניגון התעוררות, ולאחמ"כ השמיע מרן שליט"א מדברות קדשו, וזהו תוכנם:

בתוה"ק בפרשתן (שמות לה, א) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם.

הנה בטוח אני שכולכם לומדים חומש עם רש"י, ולא באתי לכאן לבחון אתכם, כפי שדרכו של גיסי כ"ק אדמו"ר שליט"א לבחון התלמידים, אבל לכאורה ידוע מה שדקדקו המפרשים יש להבין למה אמר הכתוב 'לעשות אותם' הלא שבת הוא בשב ואל תעשה, שאסרה תורה לעשות מלאכה ביום השבת, ואיך שייך לומר 'לעשות אותם' בלשון עשיה.

והנראה לבאר בזה, ובהקדם מאמר חז"ל (שמו"ר לח, ד) עה"פ (דברים א, א) אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל, דאין דברים אלא דברי תורה, והיינו שבכל מקום שהזכיר הכתוב דברים סתם הכוונה הוא לדברי תורה.

וברש"י כתב שפרשה זו נאמרה ממחרת יום הכיפורים, כי הנה לאחר חטא מעשה העגל שבר משה את הלוחות הראשונות ועלה לשמים לבקש ולהתחנן לפני הקב"ה שיסלח לכל עדת בני ישראל, ואכן אמר לו השי"ת 'סלחתי כדברך', ומאז והלאה הוקבע יום הכיפורים ליום מחילה וסליחה, ולמחרתו ירד משה מן השמים עם לוחות השניות בידו ואז נאמרה פרשה זו.

והנה אמרו חז"ל (נדריים כב, ב) אמר רב אדא ברבי חנינא אלמלא לא חטאו ישראל לא ניתן להם אלא חמשה חמשי תורה וספר יהושע

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

אברהם דוב בן רבקה כהן - קרית צאנז

שלא עלה על דעתו מעולם שיכול לבוא לידי כך, עד שידע את כל התורה כולה. עוד נקדים מש"כ בספה"ק זרע קודש להרה"ק מראפשיץ זי"ע (ראה פר' בא, עה"פ למען שיתי) עה"פ (דברים ו, ז) ודברתם בם, דהנה התורה שבעל פה מתחלת באות מ' 'מאימתי קורין' ומסיימת באות מ' 'ה' יברך את עמו בשלום', והיינו הרמז בזה שלא יפסיק האדם בין ב' אותיות מ"ם הנ"ל אלא ילמד כל התורה כולה מתחילתה ועד סופה, ואם אתה עושה כן אזי יסייע השי"ת בעדך שתזכה לידע כל התורה כולה.

וזהו שרמז לנו כאן התורה, כי הנה לא הוצרך כלל להזהיר על זה, כי כל זמן שלא חטאו ישראל לא היה ניתן להם כי אם התורה שבכתב, ובקל היה כל אחד יכול לזכור את כל התורה, ורק מאחר שחטאו וניתוסף להם התורה שבעל פה, ויעלה מורך בלבבם שאין באפשרות לידע את כל התורה כולה, לכך אמרה תורה 'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל', היינו שהקהיל את כל הקהל כל איש ישראל באשר הוא, 'ויאמר אליהם אלה הדברים', וכאמור דכל היכא דכתיב דברים קאי על דברי תורה, להורות על כך שכל אחד ואחד יכול לדעת את כל התורה כולה, וזאת על ידי 'אשר צוה ה' לעשות אות"ם אתון אות מ', וכדברי הזרע קודש דמורה על התורה שבעל פה, ואין הכוונה דייקא לששה סדרי משנה, אלא כל הש"ס הראשונים והאחרונים הפוסקים וגדולי הדורות כולם גם הם

בלבד, וטעם הדבר הוא בפשטות דאילו לא חטאו היה באפשר להשיג כל תורת ה' מתוך התורה שבכתב עצמה, ולא היה שום צורך לתת את התורה שבעל פה, ורק מאחר שחטאו ושוב אי אפשר להבין ולהשכיל מתוך התורה שבכתב את כל התורה שבעל פה, לכן נתן לנו הקב"ה גם את התורה שבעל פה, דהיינו המשניות ש"ס ופוסקים, הרמב"ם והשולחן ערוך, זוה"ק ומדרשים ועוד עד אין שיעור.

ובראות האדם את גודלה ואת היקפה של התורה שבעל פה הריהו מתמלא במחשבות והרהורים של יאוש וכי מסוגל אני לדעת את כל התורה כולה, שהרי כתב הגה"ק בעל התניא זי"ע (הלכות תלמוד תורה פ"ב, ה"י) בשו"ע הרב דבנוסף למצות לימוד התורה שמקיים האדם בכל עת שעוסק בתורה, ישנה מצוה נוספת והיא מצות ידיעת התורה, שידע האדם את כל התורה כולה, וכמו שמפרט שם באריכות בהל' תלמוד תורה, וא"כ איפה יחאזמו רעד איך שייד לבוא לידי כך שידע את כל דברי התורה הזאת.

אבל האמת היא שבאם מתחיל האדם ללמוד, עליו לידע שביכולתו לידע את כל התורה כולה, ובאם יתנהג כראוי ויקיים את כל מה שציותה התורה הק' לעשות, ויזהר לבל יעבור על מה שאסרה תורה, וכל תהלכותיו הן בדרך ארץ ומידות טובות, והן שיהיה ירא את ה' בכל העניינים, אזי הוא יוכל לעלות במעלות הרמות,

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

יחזקאל שרגא בן פרומט ליפשיץ - בארא פארק

ואי אפשר שלא יהיה רפואה, ואמר לי הרופא, הקב"ה יכול אבל אני איני יכול...
מֶרֶן שְׁלִיט"א: כשהרופא מודה לזה...
 צדיקים אמרו, אור"ח נוס' אור ח', ולכן שגור בפי העולם כי אורח מביא רפואה, כי ברכת 'רפאנו' היא הברכה השמינית, וכן השבח השמיני בברכת 'יצא המאורות הוא 'בורא רפואות' (עי' אמרי פנחס הנדמ"ח, תורת האדם, אות ג, בשם הרה"ק הר"פ מקאריץ זי"ע).
רא"י נוסנצווייג: לפני רפאנו אומרים ראה נא בעניינו, וכאשר הקב"ה יביט בעניינו ממילא יתקיים וריבה ריבנו וגאלנו מהרה למען שמך.

מֶרֶן שְׁלִיט"א: כי בא מועד...
רא"י נוסנצווייג: אספר למֶרֶן שְׁלִיט"א מעשה שהיה עמי אצל מֶרֶן זי"ע. פעם נזקקה הרבנית הצ' תליט"א לאיזה טיפול רפואי, וכפי מה שהבינו מדברי הרופאים היה בזה איזה סיכון, ומֶרֶן זי"ע היה מוטרד מאד מזה אם לעשות הניתוח או לא. באותה שעה נעמד להתפלל ערבית, וזכורני שחזר אז על התיבות "ותקננו בעצה טובה מלפניך" עשרות פעמים בלי שום גוזמא. לאחר התפילה בדקתי את הצילום שעשו, ואמרתי בדרך צחות למֶרֶן זי"ע שלדעתי ולפי מה שאני רואה בצילום אין צריכים לעשות הניתוח... ועלתה בת שחוק על פניו הק' של מֶרֶן זי"ע ואמר לי: דוקטור נוסנצווייג, אני מקבל את דבריך יותר מאשר את דברי כל הרופאים האחרים... ואכן בסופו של דבר קבעו הרופאים שלבסוף אין צריכים לעשות הניתוח...

בנו ר' יעקב נוסנצווייג: אבי שיח' הרגיש אצל מֶרֶן זי"ע כמו בן אצל אביו...

היה זה מיד אחרי המלחמה, כאשר היו מי שרצו לקחת ממחנות העקורים לאנגליה קבוצה של בחורים שרידים שנשארו בודדים, בכדי ללמוד איזה מקצוע ולהתחיל את חייהם מחדש וכו', ורצו לקחת גם את אבי, ומתחילה נשמע לו הדבר כמסתבר אבל

בכלל זה, וכל אחד צריך לשאוף ולהתנהג כך שיזכה לידע את כל התורה כולה, ובאם חפץ לדעת כל התורה כולה ועושה כל אשר בידו, אזי יסייעו בעדו שיגדל לתלמיד חכם וירא שמים.

הנה יש לכם הזכיה שלא כל אחד ובכל מקום זוכים לכך להתפלל תדיר עם כ"ק גיסי הרבי שליט"א, ולראות כסדר עבודתו בשבתות ויו"ט, וצריך להתעורר ולשאוף להיות עובד ה', והעיקר הוא שיהיה תורה עם יראת שמים, תורה ומידת טובות, ותגדלו כולכם לתלמידי חכמים, וירו מכם הוריקם ומוריקם נחת, ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה, ובזכות זה נזכה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

בסיום עברו כל התלמידים לקבל ברכת הקודש, וחזר מֶרֶן שליט"א לבית אמו הרבנית הצדקנית תליט"א.

בשעה 5.00 אחה"צ הלך מֶרֶן שליט"א לקיום מצות ביקור חולים אצל הרה"ח הישיש ותיק וחסיד ר' אהרן יהושע נוסנצווייג הי"ו נאמן ביתו של מֶרֶן זי"ע ואיש סודו. מֶרֶן שליט"א שהה שם ממושכות, וזהו תוכן השיחה:

מֶרֶן שְׁלִיט"א התעניין במצב בריאותו לאחרונה, ואחלו מברכות קדשו לרפואה שלימה ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו וכו'.

רא"י נוסנצווייג: אמרתי לרופא שלי, הרי אומרים בברכת אשר יצר "רופא כל בשר ומפליא לעשות",

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מֶרֶן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מֶרֶן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

משפחת לרנר - לונדון

רא"י נוסנצווייג: ידוע שבחג הסוכות תש"ד היה בראצפערט אחד מהאתרוגים הבודדים שהיו בהונגריה, והסדר היה שבכל יום העבירו את האתרוג מראצפערט לעיירות וכפרים הסמוכים, כמו נירבאטער ודעברעצין, ושם נקהלו כל הציבור לבית המדרש לברך על האתרוג. ביום ד' דחזה"מ נסעתי לדעברעצין ברצותי לברך על האתרוג, וכשנכנסתי לבית המדרש אמרו לי שכבר הוליכו את האתרוג לביהמ"ד אחר, אבל כשהלכתי לשם כבר לא מצאתי האתרוג, עד שנתוודעתי שכבר החזירו האתרוג לראצפערט. מיד שמתי פעמי לראצפערט, ועד שהגעתי לשם כבר היה ליל הושענא רבה, ונכנסתי לבית מדרשו של רבי שלום אליעזר'ל וראיתי שקוראים משנה תורה [שם ראיתי לראשונה במנהג שקוראים משנה תורה בתוך הס"ת, אצלנו היו קוראים בחומש].

הבעל קורא היה נכדו הגה"צ רבי זלמן לייב זצ"ל הי"ד, בן חתנו העצי חיים מסיגעט זי"ע, והוא היה בעל תואר והדרת פנים, ואני שהייתי בחור צעיר דמיתי שהוא האדמו"ר, ובצד עמד רבי שלום אליעזר והאזין לקריאה מתוך החומש, וכיון שלא הכרתיו וחשבתי שהוא סתם יהודי זקן, נעמדתי לידו להאזין לקריאה מתוך החומש שלו, והוא עבר על הסדר בפרשת וזאת הברכה, ואחז כבר בפסוק ג', אך כיון שרציתי להתחיל מתחילת הפרשה דפדפתי לו החומש מתחילת הפרשה, וכך היה בכל הפרשה שרמזתי לו שהוא אומר מדי מהר בשבילי או לאט... החסידים שעמדו שם וראו מעשי רצו לדחוף אותי משם, אך דחפתי אותם בחזרה, ורבי שלום אליעזר הניח ידו על כתפי, וכך לא עשו לי מאומה. כשיצא רבי שלום אליעזר מבית המדרש באו להתבונן בי האנשים שהעזתי כך לעשות עם הרבי...

אמר שאינו יכול לעשות זאת מבלי לשאול את מרן זי"ע, ונכנס אליו שם במחנות, ומרן זי"ע אמר לו: חס ושלום, וכי תרצה להיות רופא או איזה בעל מקצוע, הנה אני איבדתי את כל בני ובנותי, אתה איבדת את הוריק, תישאר אצלי ותהיה אצלי כבני ממש, אני אחתן אותך ואדאג לכל מחסורך.

גסי הרה"ג רבי יואל נחום מאשינסקי שליט"א נישא בחודש ניסן בשנת תש"ל, ומרן זי"ע שהה קצת לפני זה כאן בארה"ב, ואבי שיחי' ביקש ממרן זי"ע אם יהיה שייך שישאר עוד כמה ימים בגלל החתונה. והיה שם אחד מהמקורבים שאמר בתרעומת: אני הסתופפתי בעבר אצל רבי פלוני, האם עלתה פעם על דעתי לבקש ממנו דבר כזה? וענה לו אבי: אין זה דומה כי רבינו הוא אבי וכל בן יכול לבקש מאביו שישאר לשמחתו... ומרן זי"ע נתחייך בשמעו הדברים...

מרן שליט"א: אנו מתפללים תמיד לרפואתכם, ובטוחני שגם מרן אדמו"ר זי"ע בשמי מרום אינו שוכח מכם ומזכירכם לטובה.

ואחלו **מרן שליט"א** ברכת מזל טוב לרגל אירוסי נינו החתן יקותיאל מאשינסקי, בן הרה"ג ר' אברהם שמעון שליט"א בן לחתנו הרה"ג רבי יואל נחום מאשינסקי שליט"א, ואמר מרן שליט"א: החתן הוא ב"ה בחור חשוב, וכן ר' אברהם שמעון הוא אברך מופלג מאוד, וגם המחותן הוא מיוחס גדול, הוא גם רודניקער אייניקל.

רא"י נוסנצווייג: ב"ה שכבר זכינו לכמה בני נינים. כ"ק האדמו"ר מסקולען זצ"ל היה מפרש "וראה בנים לבניך", דבני בנים הרי הם כבנים (יבמות סב, ב), ואם כן בנים לבניך היינו נכדים לנכדים...

מרן שליט"א: כשהייתם אצל הרה"ק רבי שלום אליעזר'ל [מראצפערט] זי"ע, עדיין לא העליתם זאת על דעתכם...

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו **מאיר נתן נטע נ"י**

בן בנו יקירו פרע"ח **ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א**

חתן הגאון רבי **יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א** אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

והברכה אחת היא לאמה של מלכות הרבנית הצדקנית **תליט"א**

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים,

ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחלים אל מול פני הקודש

משה חיים בן חיה מייער

יוסף שלמה בן חיה מייער

ייטב לב על מסכת גיטין, וכתוב שם שזהו מתוך כתבי תלמידו ר' יוסף מאיר נוסנצווייג, והוא היה זקני, אביו של אבי הרה"ח ר' יעקב יהודה. הכתבים שהיטב לב בעצמו כתב על גיטין נשרפו ולכן לקחו ממה שכתבו התלמידים.

מרן שליט"א: סיפרתם זאת בשעתו לרבי זלמן לייב? **רא"י נוסנצווייג:** אז עדיין לא ידעתי מזה כלל, ורק כאשר הדפיסו הספר לאחרונה אז נודע לי. חדב"נ הגה"צ רבי שאול יהודה פריזנט שליט"א הראה לי זאת. ואיחל רא"י למרן שליט"א מזל טוב לרגל נישואי הנכד, ואמר: מלפנים אמרו, שכאשר יהודי נפגש עם חברו לאחר זמן שלא נתראו, היו אומרים, מזל טוב מזל טוב מזל טוב, על כל השמחות שעשה בתקופה הזו... הרי בוודאי היו עוד שמחות לאחרונה והנני 'בעל חוב' על המזל טוב'ס...

מרן שליט"א: על דברים כאלו טוב להיות בעל חוב... **ר' יעקב נוסנצווייג:** פעם שלח מרן זי"ע לקרוא לאבי להבחל"ח שיבוא אליו לביתו, וכמובן שאבי נישא מיד, ומרן זי"ע סיפר לו שכאשר הגיע לאמריקה בפעם השניה לאחר המלחמה - אחר שהיה כאן לפני כן לביקור עבור גיוס כספים לשארית הפליטה - באה איזה אשה בטענה על כך שכאשר חזר מרן זי"ע ומלוויו לדייטשלאנד אחר הביקור הקודם, שלחה עם אחד המלווים איזה סכום כסף עבור בעלה שהיה שם, אבל בעלה טען שהכסף לא הגיע אליו, והגבאים אמרו שיבררו הענין, אולם האשה לא נחה דעתה והחלה לזעוק על הגבאים, כשלקול זעקותיה בעמדה מחוץ לבית נאספו שמה אנשים מהרחוב... והתבטא מרן זי"ע: אם היה לי פעם איזה עבירה דרבנן, נתכפר לי באותו מעמד... ובאמצע עבר שם הרה"ח ר' יעקב רוזנברג ז"ל [חותנם של הרה"ח ר' משה לוי הערץ ז"ל ושל הרה"ח ר' אלעזר גרוס ז"ל], וכשראה את הנעשה שאל לפשר הדבר, וספרו לו, ומיד שאל באיזה סכום מדובר, ועל אתר כתב לה

לאחר קריאת המשנה תורה נכנסתי לסוכה, ושם התחלתי לומר תהלים. באמצע ניגש אלי אברך לומר שאין אומרים תהלים בלילה, והחלטתי בעצמי, אתרוג לא היה לי, תהלים איני יכול לומר, לכה"פ אלך לישכב קימעא לנוח מעמל הדרך. כיון שנרדמתי מיד העירו אותי שרבי שלום אליעזר'ל הולך לערוך כעת את שולחנו בסוכה. בשוה"ט ראיתי את רבי שלום אליעזר'ל יושב באמצע, לימינו ישב חתנו האור מלא מקאסאן זי"ע, ולשמאלו ישב כ"ק מרן זי"ע (שם ראיתי לראשונה), ובקצה השולחן ישב הגה"צ רבי זלמן לייב מסיגעט זצ"ל, ועדיין לא ידעתי מיהו רבי שלום אליעזר שדימיתי שרק לפי שהוא מבוגר מכולם יושב הוא באמצע.

אחר גמר השוה"ט רצייתי ליכנס לקו"פ, והיו עוד כמה שרצו להיכנס, אבל הגבאי ר' הערש מיילך דים אמר להם שכבר מאוחר מאד ואי אפשר להיכנס. לי לא היה היכן לילך ונשארתי שם ובקשתי ממנו שהרי כבר הכנתי קוויטל וכו', ואמר לי שאחר שכל האנשים ילכו הוא יכניס אותי, וכך הוה, ולפני שנכנסתי הדרך אותי מה לעשות, ואמר לי שאוחרים הקוויטל מלמעלה והפדיון מלמטה, ושצריכים לנשק ידו של הרבי וכו'... כשנכנסתי לסוכה ישבו שם רבי שלום אליעזר'ל ונכדו רבי זלמן לייב הנ"ל, וכיון שעדיין לא ידעתי מי הוא הרבי, פניתי אל אב"ד סיגעט ורצייתי לנשק את ידיו ולתת לו הקוויטל, אבל הוא הפנה אותי אל רבי שלום אליעזר'ל וקבלתי את ברכתו, ורק אז נתוודע לי שהוא הרבי...

אחר כך שאל אותי רבי שלום אליעזר'ל לשמי ולמקום מגורי וכו', וכשסיימתי יצאתי מהסוכה, ורבי זלמן לייב יצא עמי והתחיל גם הוא לחקור אותי רבות על מקור משפחתי ואבותי וכו' משך זמן ניכר.

מרן שליט"א: ברכה של צדיק כמותו בוודאי עושה רושם עד היום הזה.

רא"י נוסנצווייג: לפני כעשרים שנה הדפיסו הספר

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו **מאיר נתן נטע נ"י**

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות **הגרימ"ד שליט"א**

חתן הגאון רבי **יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א** אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויארץ ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

אשר זלקא בן אסתר לאה גוימאן - וינה

מרן אדמו"ר מזוועה של"ט"א להיכל הישיבה לצעירים, שם התפללו תפילת ערבית בצוותא חדא עם תלמידי הישיבה, לפני העמוד ניגש הבה"ח יוסף דנציגר ממאנסי מתלמידי הישיבה.

אחר התפילה נערך מעמד קבלת פנים לכ"ק מרן של"ט"א בהיכל הישיבה, את פני הקודש קידם ראש הישיבה הרה"ג ר' יצחק לייפער של"ט"א, שעורר לבבות הבחורים על הזכיה הגדולה בהופעתו כבוד של כ"ק מרן של"ט"א בהיכל הישיבה, ובפרט על שמקדיש מעתה וזמנו לבוא לעוררם ולהדריכם בדרכי התורה והעבודה.

לאחמ"כ השמיע כ"ק מרן של"ט"א מדברות קדשו דברי הדרכה לצעירי הצאן, וזהו תוכנם:

ביקשוני לשאת דברי ברכה, ודומני כי הברכה התואמת לכאן הוא ברכת 'שעשה לי נס במקום הזה', כי חלפו שנים רבות מאז שהוקם ועדיין מקום קדוש זה עומד ומתקיים, ועל כך יש להודות ולהלל להשי"ת.

גדולה הזכיה שנפלה בחלקכם לשבת כאן בשכנות לכ"ק גיסי אדמו"ר של"ט"א, ולשמוע וללמוד ממנו ארחות חיים תוכחות מוסר. ומה גם שכמה תורה ותפילה דמעות ויגיעת התורה, בד בבד עם עבודת הקודש של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע נספגו בכותלי מקום קדוש זה, בבית זה ומסביביו, ואיתא בספה"ק, כי הקדושה אין לה העתקה, והקדושה יכולה רק להתפשט, ולעולמי עד ישאר שם רושם הקדושה, וכמו שאמרו חז"ל שאפילו יציאת צדיק מן העיר

טשעק על הסכום הזה... והפטיר מרן זי"ע: בעבור זה לבד מגיע לו 'א ליכטיגער גן עדן'...

אבי שיחי' לא הבין אז למה קרא לו מרן זי"ע לספר לו כל הסיפור, ואחר כמה ימים פגש את ר' אלעזר גרוס ז"ל, חתנו של ר' יעקב, וסיפר לו שרבינו סיפר לו איזה סיפור על חותנו. שאל אותו ר' אלעזר באיזה יום זה היה, ואמר שהיה ביום ראשון השבוע, ואמר לו ר' אלעזר: זהו פלא, כי בדיוק באותו יום חל היארצייט של חותני...

מרן של"ט"א: שמעתי מהמשב"ק הרה"ח ר' יהושע וייצנבלום ז"ל, שפעם לפני תפילת שחרית פנה אליו מרן אדמו"ר זי"ע והתחיל לדבר עמו בשבחו של גיסו הגה"צ רבי מיכאל בער ווייסמאנדל זצ"ל, על גודל פעולותיו ושכל מעשיו היו לשם שמים וכו', והיה זה לפלא אצלו, אולם אחר כך במשך היום הגיעה הידיעה על הסתלקותו של רבי מיכאל בער... וכשסיפרו למרן אדמו"ר זי"ע על ההסתלקות לא ראו עליו שהוא נתפעל וכאילו כבר ידע מזה.

כן שמעתי מהגאון האדיר ראש הישיבה של"ט"א, שפעם אחת באמצע כתיבת תשובה אצל מרן אדמו"ר זי"ע, ביקש ממנו מרן אדמו"ר זי"ע שיביא את הספר בית ארזים מהגאון רבי דוד קליין זצ"ל ששימש כמה שנים כרב בקרית צאנז, והיה זה לפלא גדול כי לא היה דרכו של מרן אדמו"ר זי"ע כלל לעיין בספרי מחברי זמננו, ועיין בספר ואמר כמה פעמים ער זאגט זייער גוט... וכדו' מלשונות כאלו, ולאחר זמן הוברר שבאותו יום נסתלק הרב המחבר הנ"ל לבית עולמו...

ונפרד ממנו מרן לשלום וברוב ברכות לבריות גופא ונהורא מעליא.

בשעה 7.30 הלך מרן של"ט"א יחד עם גיסו כ"ק

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר של"ט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד של"ט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר של"ט"א אב"ד מאקאווא אלעד
עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק של"ט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר של"ט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות. המאחל אל מול פני הקודש

יהושע בן צביה פישער - אנטווערפן

ובניו: משה דוד בן רחל אברהם בן רחל חיים יעקב בן רחל שלמה ברוך בן רחל

הלימודים האחרים, כי ברור ומוסכם שאי אפשר לגדול לתלמיד חכם אם אין לומדים היטב חומש עם פירוש רש"י, ובוודאי שאי אפשר להיות 'חסידישע בחור' וירא שמים בלא להעביר הפרשה כל שבוע עם פירוש רש"י.

הנה במלחמת עמלק כתיב (שמות יז, ט-יג) ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלוקים בידך, ויעש יהושע כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחרור עלו ראש הגבעה, והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק, וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחרור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש, ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב.

ובצאת ישראל ממצרים, מצינו כתוב (שמות יד, י) וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נוסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה' וגו', ובתרגום יונתן שם כתב, דארבעה כיתין נעשו בישראל באותה שעה, כת אחד אמרו נכנס לים, כת שניה אמרה נחזור למצרים, כתב אחרת אמרו להלחם עם המצרים במלחמת חרב, והכת הרביעי אמרו להשמיע קול גדול ולהמם מהומה גדולה בפחד גדול, ועל הכל אמר להם משה (שם פסוק יג-יד) אל תיראו התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם

עושה רושם, ונשאר לעולמי עד ולנצח נצחים. אכן הגם כי המקום גורם, מכל מקום בלא שיעשה האדם גם פעולות בעצמו לא יוכל לעלות ולהתעלות, ורק כאשר יעשה פעולות לבדו או אז יעזרוהו ויסייעוהו גם שאר הדברים שמשביב, ובלא זה אין כל ערך לכל הדברים.

בתורה"ק בפרשתן (שמות לה, א-ב) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ששת ימים תעשה מלאכה וגו', ונודע דקדוק העולם במה שאמר לעשות אותם, והלא עיקר מצות שבת הוא בשב ואל תעשה, כן דקדקו עוד במה שנאמר 'תעשה' מלאכה, דמשמע שנעשה על ידי אחרים, והו"ל למימר תעשה מלאכה לשון ציווי, גם יש לבאר מה שאמר 'אלה' הדברים וגו', דכל מקום שנאמר אלה פוסל את הראשונים, וראוי לבאר מה בא למעט ולפסול כאן.

ויתכן בזה, ובהקדם מה ששמעתי מכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע בשיעור חומש רש"י לבאר מאמר חז"ל (זבחים קטז, א) עה"פ (שמות יח, א וברש"י) וישמע יתרו, מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, וידוע הקושיא דהלא להדיא מפורש הדבר בהמשך הפסוקים כי הוציא ה' את ישראל ממצרים וגו', ומה באו חז"ל ללמדנו בזה. [אגב מילתא, אבואה אעיר"ה כי מקווה אנכי שאתם מקפידים ללמוד כפי שנפסק בשו"ע מידי שבוע בשבוע חומש רש"י, לבד מכל שאר

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויארץ ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

חיים זעליג בן רחל פלזן - אנטווערפן

גשמיות ועניני עולם הזה, וכפי גודל בטחונו של האדם בבוכ"ע כן יצטרך פחות לעשות השתדלות, ועל זה אמר הכתוב (דברים טו, יח) וברכך בכל אשר תעשה, והיינו שהשי"ת ברא עולמו באופן שיצטרך לעשות איזה פעולה, אכן זה תלוי בכל האדם כפי מהותו כמה חובת ההשתדלות שמוטלת עליו, ואין מעצור לה' להושיע ברב או במעט (שמואל-א יד, ו), ומה שנקבע מן השמים יגיע אליו בכל מצב, ואם לאו, לא יועיל לו כל מעשיו, ויצטרך להוציא ממון על הוצאות מרובות עד בלתי ישאר לו רק מה שנקבע מראש, ועל האדם לידע שאין פרנסתו תלויה לפי כמות יגיעתו, כי מזונותיו קצובין לו מראש, ולא יפחת לו מחמת חוסר יגיעו ולא יוותר לו מחמת ריבוי עמלו, ואך גזירה היא שנגזר על האדם שיעמול ביגיע כפו לצורך פרנסתו כדכתיב (בראשית ג, יט) בזיעת אפיך תאכל לחם, וכפי שהאריך בענין זה הרמח"ל בספרו מסילת ישרים (פרק כא), עיי"ש ועוד בספרי קדמונים.

בענין זה נודע העובדא (הובא בדברי יחזקאל, פרשת וישב, ד"ה מד"ר) על אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע שכידוע היה חי בדחקות גדולה קודם התגלותו, ופעם הגיע ערב שבת, ולא היה להם מאומה בבית להכנת צרכי ומאכלי שבת, והרבנית ביקשה ממנו שישתדל שיהיה לכה"פ מעט קמח לאפות חלות לכבוד שבת.

היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם, ה' ילחם לכם ואתם תחרישון.

ולכאן הדברים תמוהים, מפני מה במלחמת עמלק ציוה משה ליהושע להלחם במלחמה עם עמלק, ועם המצריים אמר משה לבני ישראל ה' ילחם לכם ואתם תחרישון, ומפני מה לא יצאו גם שם למלחמה כנגד המצריים הבאים עליהם להרגם. אי נימא לאידך גיסא מפני מה במלחמת עמלק יצאו להלחם עמהם, והלא הקב"ה הוא ביכולתו לעשות אותות ומופתים בקרב הארץ ולהמית עם עמלק במגיפה וכדו', ומה צורך היה במלחמה זו, אתמהא.

כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע האריך בכל זה, וביאר עפ"י הנודע כלל גדול בתורה, שבכל דבר צריך האדם שיהיה לו אמונה ובטחון בהשי"ת, והאיש הישראלי צריך לדעת שהוא לבדו ומדיליה אינו יכול לעשות ולפעול מאומה בהאי עלמא, כי מה אני ומה חיי ועפר אני בחיי ק"ו במיתתי, ועל זאת עליו להתחזק בכל עת בבטחון ואמונה בה' צור עולמים אשר הוא מהווה כל הוויות עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, וזהו ראשית האמונה של כל איש ישראל, שהקב"ה הוא הזן ומפרנס מקיני ראמים ועד ביצי כינים (שבת קז, ב), ואשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש, והרבה האריכו בזה בספה"ק לאין ערוך ושיעור. אכן אמונה ובטחון זה שייך רק בעניני

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתוי"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

ישראל אפרים פישל בן מלכה ראטה - מאנס'י

ועובד עבודתו באמת וביושר לתלות בטחונו בהשי"ת, שוב אינו צריך לעשות אלא השתדלות מועטת בלבד, ומי שאינו בדרגה זו, הוא יצטרך לעמול יותר.

אמנם כל זה הוא רק בעניני גשמיות והבלי העולם הזה, אולם אין לו לאדם לדמות שאם כן הוא בצרכי העולם הזה שיש לבטוח בהשי"ת, כל שכן וק"ו בעניני תורה ומצוות, כגון שידמה האדם ויהרהר בעצמו הלא השי"ת הוא כל יכול והוא ביכלתו להפוך אותי לתלמיד חכם ויודע ספר, ובכן ילך ויעלה על משכבו וידמה כי כשישכים בבוקר ידע כל המסכתא בעל פה, על ידי שהשי"ת יכניס בלבו לב טהור ונשמה קדושה, וכן יתן לו כשרונות שיוכל ללמוד ולהיות צדיק וירא שמים, ובאמונה זו יתהלך. אמנם טעות גמורה הוא וכי לא כן הוא וזהו היפך דעת תורה, ועל זה אמרו (סמ"ע, חושן משפט, סימן ג, ס"ק יג) דעת בעלי בתים היפך דעת תורה, שרואים כלפי מה שנוגע לצורך עבודתם ופרנסתם המה עמלים יומם ולילה ללא הרף ואין סומכים על צורם ובוראם כי יזמין להם די מחסורם, ואילו לגבי מצוות ומעשים טובים תולים בטחונם בהשי"ת לומר כי בוודאי יבוא הכל על מקומו בשלום. וזהו דעת בעלי בתים.

לא כן הוא דעת תורה, אשר אדרבה כשנתן לנו הקב"ה התורה והמצוות הורה לנו כי על האדם לעמול ולהתייגע ולעשות עד כמה שידו מגעת

כשראה הבעש"ט הק' שהשעה דוחקת, יצא החוצה אל בית שכינו העשיר, ניגש אל הבית ונגע בקצה ציפרנו בחלון הבית, ותיכף פנה והלך לדרכו. לפתע יצא העשיר מביתו והחל לרוץ אחרי הבעש"ט ושאל אותו למבוקשו, וענה לו הבעש"ט שהוא זקוק למעט קמח לאפיית חלות לשבת. הקשה לו הגביר, מדוע היה צריך לדפוק בחוזק כ"כ על חלון ביתו אשר כמעט ונשתברו. ענה לו הבעש"ט, דבאמת הוא לא דפק כלל על החלון אלא נגע נגיעה כלשהו, אלא שמשמים גרמו שישמע את הקולות כדי שיסייע לו. נתן לו העשיר את כל צרכי שבת בהרחבה, והוסיף לשאול דממ"נ אם הוא אכן מאמין בבוכ"ע אמאי נגע כלל בחלוננו, ואם כבר עשה פעולה מדוע לא ביקש ממנו בפה מלא. השיב לו הבעש"ט, דכל אדם צריך לעשות פעולה כלשהו, וע"י פעולה זו הוא מתברך וזוכה לפרנסה, וכדכתיב וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה, אבל אופן הפעולה אינה שוה אצל כל אדם, כי כל אדם צריך לעשות פעולה כפי מדת בטחונו ואמונתו בבוכ"ע, ועדמשי"כ הרמב"ם (מורה נבוכים, חלק שלישי, סוף פרק יז, וריש פרק יח) דההשגחה סיבת הדבקות, דכל אדם זוכה להשגחה מלמעלה באותה מדה של הדבקות שלו בהשי"ת, ולי - הוסיף הבעש"ט הק' - היה די בעשיית פעולה קטנה זו לנגוע בחלון ביתך, כדי שיהיה לברכה על מה לחול, ע"כ העובדא. והיינו דככל שמתעלה האדם

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

צבי נתנאל בן צפורה בילא רייכמן

דוב בעריש בן שרה שטמר

לרדות בהם בפרך, ולהיות הם עבדים למצריים, ואם כן נס ההצלה היתה הצלה גשמית, כי הלא נתן להם רשות לשמור שבת ולהתפלל אל השי"ת ואף להקריב לפניו קרבנות לריח ניחוח אשה לה', וכן משמע פשוטן של מקרא שנאמר (שמות יד, ה) ויאמרו עבדי פרעה מה זאת עשינו כי שלחנו את בני ישראל מעבדנו, משמע שהפסדם שחרה להם עד שבעבור זה רדפו אחר ישראל היה לעבודת פרך ושעבוד גשמי בעיקר. על כן בענינים הנוגעים לעניני גשמיות שפיר יש לסמוך על השי"ת ולבטוח בו, ולא היו צריכים בני ישראל לעשות ולפעול מאומה, אלא התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה להם, בלא לנקוף אצבע.

לא כן במלחמת עמלק שהיה על רוחניות בני ישראל, וכפי שדרשו חז"ל (סנהדרין קו, א) בפסוק (שמות יז, ח) וילחם עם ישראל ברפידים, שרפו ידיהם מדברי תורה, והיינו כיון שדימו כי גם בעניני רוחניות יש לסמוך ולבטוח בהקב"ה ובהשתדלות מועטת יעלה בידם להבין ולהשכיל בתורה, וזהו כאמור דעת בעלי בתים היפך דעת תורה, ועמלק רצה לטמא את בני ישראל ולהכניס בהם הרהורי עבירה ודעות כוזבות, והיה מלחמת הטומאה בחלק הקדושה, וכדכתיב (דברים כה, יח) ויזנב בך כל הנחשלים אחריו, וביארו בספה"ק דכל מלחמתו היתה מלחמת הדת שרצה להעביר את בני ישראל

מתוך מסירות נפש על כל מצוה ומצוה, ועל כגון דא אמרו חז"ל (אבות ד, יא) הוי גולה למקום תורה ואל תאמר שהיא תבוא אחריו, וכגון שידמה שיזדמן לו חברותא שתחזור אחריו, ויהיה לו בטחון על כך, כל זה אינו מדרך הנכון, אלא צריך שילך ויתייגע ויטרח ויעשה כל מה שביכולתו וללא זה לא יעלה בידו מאומה ולא תצלח לו דרכו, וכדאמרו חז"ל (מגילה ו, ב) יגעת ומצאת תאמין, וכן בכל דבר השייך לעבודת הקודש ובכל מצוה ומצוה מתרי"ג מצוות התורה שצריך האדם לעבוד את בוראו, צריך שיעשה האדם מעצמו כל מה שביכולתו. כי מבלעדי היגיעה בלתי באפשרי לאדם להיות ירא שמים, והלא לכל אחד ישנו מלחמה כבידה עם היצר הרע, וצריך הוא לעמוד על המשמר שישאר ירא ושלם ולא להכנע בפני היצר, ובלא היגיעה לא יתכן לבוא למדריגה רוחנית כלל וכלל.

ועל זה נאמר (תהלים קכח, ב) יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, ואמרו חז"ל (אבות ה, כב) לפום צערא אגרא, כי כאמור הקב"ה חפץ שיתאמץ האדם וישתדל בכל מה שאפשר בידו לעשות מצוה, כי זה תכלית הבריאה, ואין שייך לגבי ענינים אלו מידת הבטחון.

עפ"י דרך האמור ביאר כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע באופן נפלא החילוק בין קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, דהנה בצאת ישראל ממצרים רדפו אחריהם המצריים, כדי להחזירם למצרים

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויארץ ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

משה בן אסתר לאה רייך - ירושלים

מרגלא בפומיה דכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע להזכיר מש"כ הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע בתשובותיו (שו"ת תפארת צבי, סי' כז) מקור לטבילת החסידים במקוה טהרה מידי יום, ממה שכתב הרמ"א (יו"ד סי' רסח, סעי' יב) בישראל מומר שעשה תשובה שאף שאין צריך טבילה מה"ת, מכל מקום מדרבנן יש לו לטבול, יעו"ש, וכיון שמקבלים עליהם החסידים עול תשובה מידי יום ביומו מחדש הריהם כבעל תשובה שהזקיקוהו טבילה, דעל ידי שמקבל עליו עול מלכות שמים מחדש הריהו כקטן שנולד, יעו"ש בדבה"ק. ואכן בכל יום צריך האדם לקבל על עצמו עול תורה ומלכות שמים ועבודת השי"ת ואז אז בקדושה ובטהרה יזכה לעבוד את השי"ת וללמוד תורתו, וכמו שפירש זקה"ק הישמח משה בספרו תפלה למשה (קאפיטל קיט) מאמר חז"ל 'יגעת ומצאת תאמין', דלכאורה אין הלשון מדוקדק כי מציאה באה לו לאדם בהיסח הדעת ואינה תוצאה של יגיעה, ומה שייד לשון מציאה אצל יגיעה. וביאר שם שכאשר אדם יגע בתורה אז שולח הקב"ה עזר מקודש וזוכה למצוא מציאה שישגי יותר מכדי יגיעתו, וכאשר יעמול בתורה ככל כוחו אז יראה שבבת אחת יפתחו אצלו מקורות חכמה ובינה במידה גדושה ומרובה, יעו"ש.

זהו שרמז הכתוב בפרשתן ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים

מטהרתם, על כן במלחמה זו לא שייך לבטוח בה' אלא צא הלחם בעמלק מחר, ובהכרח שיעשה האדם כל אשר לאל ידו, ואז לאחר שיתאמץ סופו שיעמוד השי"ת לעזרו ויצילהו מרדת שחת.

וזה שהוקשה לרש"י מה שמועה שמע ובא, היינו מפני מה היה יתרו צריך להטריח עצמו ולבוא אל בני ישראל במדבר, הלא ביכלתו היה לומר שאם חפץ השי"ת בתורת הרי יכול לשלוח אלי מלאך מן השמים שילמדנו את תורתו, וכפי הידוע מצדיקים שזכו למגיד מן השמים. ועל זה בא כמשיב 'קריעת ים סוף ומלחמת עמלק', והיינו שעמד יתרו והתבונן וחקר בחילוק בין שני הניסים שכאן הורה הקב"ה לבני ישראל להחריש ולא לעשות מאומה, ובמלחמת עמלק נצטוו להלחם בו מלחמת חרמה, עד שהבין בשכלו כי בצאתם ממצרים היה המלחמה על עניינים גשמיים, ואילו מלחמת עמלק הוא בעניינים רוחניים, וראה שבכגון דא צריך לטרוח ולעשות פעולות בגופו, לכן טרח ובא ממרחקים, עכתוד"ק בתוספת נופך ביאור.

דבר זה הוא לימוד גדול לדורות עולם, ולכן זכה ויתר פרשה אחת על שמו, ללמד שכל אחד מישראל שחפץ לקבל על עצמו עול תורה ועול מלכות שמים באמת, הוא רק ביגיעה אמיתית בקבלה אמיתית.

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ה ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויארץ ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

ישראל בן פיגא העניא רוזנברג - בארא פארק

ואין דברים אלא דברי תורה כדאיתא במדרש (שמו"ר לח, ד), אשר צוה ה' לעשות, רצ"ל שבדברי תורה צריך לעשות בפועל ממש ולא רק להאמין באמונה ובטחון, כי כאמור בעניינים רוחניים אין לסמוך ולבטוח כי יזכה לכך מן השמים, אלא צריך האדם לעשות כל אשר לאל ידו, לא כן ששת ימים רומז לימי החול ועבודת החול בעניינים גשמיים שבהם תעשה מלאכה וישליך על ה' יהבו באמונה שלימה שהשי"ת יעשה מלאכתו, ולזה פתח ואמר 'אלה הדברים' דבא למעט ולפסול שרק בעניינים גשמיים צריך האדם להאמין ולבטוח כי יזמין לו השי"ת כל צרכו, לא כן בעניינים רוחניים, וכאמור.

ולזה הקהיל משה את כל עדת בני ישראל, להורות להם שכל אחד ואחד מבני ישראל יכול להיות ירא שמים מרבים ותלמיד חכם גדול, ודלא כפי שהיצר הרע מטעה לב האדם לומר שאין זה ביכלתו, ועל כל אחד להתחזק בעצמו בלימוד התורה ועבודת השי"ת, ולידע כי כל אותם המחשבות הם מעצת היצר, ובעיני ראיתי רבים וטובים שדימו שלא יצא מהם מאומה, ולבסוף איתעבדו לאילנא רברבא לתפארת כרם בית ה'.
ברור כי כל האורות הק' והניצוצות הק' רשפי אש שלהבתי"ה של כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע זורחת ומאירות כאן עד היום, ובפרט שגיס כ"ק אדמו"ר שליט"א עומד כאן בראש, נמצא כי

אחריות וזכות גדולה הוא ללמוד במקום קדוש זה, זכות מחד גיסא והתחייבות מאידך גיסא. יעזור השי"ת שתזכו לגדול לתלמידי חכמים יראי שמים ועובדי השי"ת, ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה, וזכות התורה תעמוד לבני ישראל שנזכה לקבל פני משיח צדקנו ומלכנו בראשינו בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

בסיום עברו כל התלמידים לקבל ברכת הקודש, וחזר מרן שליט"א למשכן הקודש. וקיבל מרן שליט"א כמה בעלי שמחות.
אח"כ נכנסו לקו"פ העסקנים מנהלי תלמוד תורה דרכי אבות בבארא פארק, העסקן הותיק הרה"ח ר' יחזקאל איידליס הי"ו והר"ר חיים נוסענצוויג הי"ו. מרן שליט"א חתם בחתימת יד קדשו על הספר 'הליכות חיים הגדה של פסח' כרוך בכריכת עור מהודר, אותו יקבלו נדיבי העם אשר התנדבו סכום הגון לביסוס הת"ת בבארא פארק בדינר המיוחד שיתקיים במוצש"ק הבעל"ט פר' ויקהל לכלל אנ"ש. כן שיגר מרן שליט"א בקבוקי יין לשמירה ולברכה לתומכים הנכבדים, וכד יין מכסף טהור להנגיד הרה"ח ר' חיים זילברמן הי"ו ראש הקהל דקהלתנו הק'. מרן שליט"א האציל מברכות קדשו על המנהלים הי"ו ועל כל התומכים הנכבדים כלל אנ"ש שהתגייסו לעמוד לימנים לביסוס וחיזוק מקום תורה זה תלמוד תורה דרכי אבות בעיר בארא פארק. כן קיבל מרן שליט"א במשך היום כמה יחידים. בערב שהה מרן שליט"א בבית אמו הרבנית הצדקנית

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ה ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש

יעקב שמעון בן רוזא שער - קרית צאנז

תליט"א א"ח כ"ק מרן זי"ע, ונפרד ממנה לשלום.

יום חמישי פר' ויקהל כ"ג אד"א

בשעה 5.20 לפנו"ב יצא מרן שליט"א ברכבו של הנגיד הרה"ח ר' שמעון רייכמן הי"ו מבארא פארק אל נמל התעופה קנדי, כאשר בפתח הבית נפרד מרן שליט"א מגיסו כ"ק מרן אדמו"ר מזוועהיל שליט"א. בהגיע מרן שליט"א בשעה 6.10 פנה אל בית המדרש בשדה התעופה לתפילת שחרית, בהשתתפות רבים מאנ"ש מרחבי ארה"ב שהתקבצו ובאו לשם. לפני תפילת שחרית הניח מרן שליט"א תפילין להבחור הבר מצוה דוד נ"י בן הר"ר אריה וייסברגר מבארא פארק.

לפני העמוד התפלל הר"ר מרדכי משה ניימאן מבארא פארק. תפילת הדרך אמר מרן שליט"א בברכת שמע קולנו בתפילת שמונה עשרה. את העליות הכריז הרה"ח ר' מאיר רייך הי"ו גבאי בית מדרשו בבארא פארק, בעליות התכבדו, ראשון - הבחור הבר מצוה דוד נ"י בן הר"ר אריה וייסברגר הי"ו מבארא פארק, שני - המשב"ק הרה"ח ר' אברהם דייטש הי"ו, שלישי - מרן שליט"א, אחר העליה בירך מרן שליט"א ברכת הגומל, הגבה - הר"ר חיים שמואל קרעש מבארא פארק, גלילה - הר"ר אריה וייסברגר הי"ו מבארא פארק. לאחר כ"ק עברו הנוכחים לברכת פרידה מכ"ק מרן שליט"א.

ונסע מרן שליט"א לחדר מיוחד בבנין אחר עד להשלמת כל הסידורים הטכניים, שם הניח מרן שליט"א תפילין דר"ת, ואמר מרן שליט"א לסובבים כי כ"ק מרן זי"ע הקפיד שלא להוריד הגארטל מעליו כל זמן שלא הניח תפילין דר"ת, שיהיה כאות וסימן שעדיין לא הניחם. ואמר מרן שליט"א שהוא מקפיד להניח תפילין דר"ת מיד אחר שחולץ תפילין דרש"י אחר תפילת שחרית.

כן אמר מרן שליט"א, בענין מה שבירך ברכת הגומל אף שכבר החזיק בדרך לחזור, כיון שממילא אנו מברכים שלא בשם ומלכות ועדיין לא בירך, לכן בירך כעת.

בשעה 8.30 בבוקר המריא המטוס חזרה לארץ הקודש דרך לונדון, שם עצרו לנחיתת ביניים. תפילת מנחה התפלל מרן שליט"א על אם הדרך בהיותו במטוס.

בשעה 8.15 (לפי שעון לונדון, 10.15 לפי שעון אר"י) נחת המטוס בלונדון, שם נסע מרן שליט"א לבנין סמוך, ונכנס לחדר מיוחד שהוכן ע"י הרב זלמן ראטה מלונדון. אח"כ נאספו בחוץ רבים מאנ"ש בלונדון, ובראשם הדומ"צ הרה"ג רבי יצחק יונג שליט"א אשר יצאו לקבל פני כ"ק מרן שליט"א.

לאחר שנטל מרן ידיו לתפילה, ניגש אחד לתת שלום למרן שליט"א, ואמר מרן שמרן זי"ע היה מקפיד שלא לתת ידו לאדם אחר שכבר נטל ידיו לתפילה, ואם אירע שהיה צריך לתת ידו, חזר ונטל את ידיו שוב.

והתפלל מרן שליט"א שם תפילת ערבית לפני העמוד ניגש הר"ר אלחנן רייך הי"ו מלונדון. אח"כ ערך מרן שליט"א שולחן לחיים, במהלכה נשא מדברות קדשו, וזהו תוכנם:

בתוה"ק בפרשתן (שמות לה, א) 'ויקהל משה' וגו'. והנה אצל החסידים היה ענין סעודת מרעים דבר גדול, להתאסף ולהתוועד יחדיו בכל עת, ובוודאי שכאשר מתאספים יחד ושותים ומאחלים לחיים נשפע מכך שפע השפעות טובות.

במדרש בפר' שקלים (תנחומא, פר' תשא; הובא בבני יששכר, מאמרי חודש אדר, מאמר ב, דרוש ב)

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש

שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש מורינו מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד

עב"ג הכלה המהוללה שתחי'

נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה לאורך ימים ושנים טובות. המאחל אל מול פני הקודש

מנחם מנדל בן מאטל רחל שווארץ - ביתר עילית

מת אין אני נזכר, היינו שחשש שמא כאשר ימות יאמרו בני ישראל שבטלה תורה ויבואו שוב לידי חטא, והלא כל ענין מחצית השקל היה לכפר על נפשותם מחטא העגל, ושמא אחר שימות שוב יבואו לידי כך. על זה השיבו הקב"ה ואמר לו חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשן, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני כאילו את עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשן, ולא יבואו לידי טעות.

ויש לומר דזהו ענין מחצית השקל דייקא, כי כשם שאף שהוא רק מחצית ואינו דבר השלם, ועכ"ז עדיין יש לו חשיבות, כן בכל דור ודור לא יבואו לידי ערבות הדעת וטמטום הלב ויקבלו עליהם הצדיק שבדורם, והבן.

בסיום עברו קהל אנ"ש לברכת שלום. בשעה 10.40 (לפי שעון לונדון) המריא המטוס לעבר ארה"ק.

[כאן המקום להודות בשם חברי המערכת להאברך הנמרץ הר"ר יחזקאל שימון ממאנסי, על התמסרותו בכל ישותו למערכת להמצאת הד"ת מביקור זה].

יום שישי פר' ויקהל כ"ד אד"א

בשעה 4.50 בבוקר נחת מרן שליט"א על אדמת ארה"ק, בנמל התעופה המתוון כמה ממנהלי ועסקני מוסדות צאנז בארה"ק לקבל את פני הקודש.

בשעה 6.10 הגיע מרן שליט"א לביתו נאווה קודש והתפללו שחרית. לפני תפילת שחרית הניח מרן שליט"א תפילין להבחור הבר מצווה יהודה נ"י בן הרה"ח ר' שמואל בורד מפעיה"ק (ב"ר אהרן מירושלים, וח"ר ברוך טורנר ממאנסי).

אחר התפילה נערך שמחת הברית לבן הר"ר מאיר לצטר מפעיה"ק (ב"ר ישראל מפעיה"ק).

שב"ק פר' ויקהל כ"ה אד"א - שבת שקלים

קבלת שבת ומעריב התפלל לפני העמוד - הרה"ג ר' אברהם שלמה זלמן היילפרין שליט"א מנהל רוחני דשיבה"ק דברי יציב בחיפה.

בזמירות בשוה"ט התכבדו, כל מקדש - הרה"ח ר' יצחק אלטמן מוויליאמסבורג, מה ידידות - הרה"ח ר' ברוך טורנר ממאנסי. לפני ברכת המזון זמרו 'הי רצון שתחדש עלינו את החודש הזה' וכו' לכבוד שבת מברכים החודש.

בברהמ"ז עה"כ - הגאון רבי יהודה צבי גלנץ שליט"א רב ביהמ"ד אמרי דבש בנתניה, שבע ברכות

אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע משאני מת אין אני נזכר, א"ל הקב"ה חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשן, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני כאילו את עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשן, מנין ממה שקראו בענין וידבר ה' אל משה לאמר כי תשא את ראש שא את ראש לא נאמר אלא כי תשא. והוא פלאי, דוכי חשוד משה שרצה לקבל איזה כבוד עבדו, והלא הכתוב מעיד ואמר (במדבר יב, ג) והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה.

ויתכן על פי מה שפירשו בספרים דרשת חז"ל (ראש השנה כה, ב) עה"פ (דברים יז, ט) ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם, אין לך אלא שופט שבימיך, ובמדרש איתא לא יאמר אדם וכי כהן זה מברכני, והלא אין כוחו יפה, ואפילו בעוברי עבירה, רק הם מברכים ואני מסכים על ידם, ואין לך אלא כהן שבימיך.

והיינו כי כשם שישנם אנשים כהיום הזה שאומרים כי הצדיקים בדורות עברו היו גדולי עולם, אולם כהיום אינם בדרגה זו, ואין לנו להשמע לדבריהם ולידבק בם, אולם האמת יורה דרכו, כי גם בדור המדבר אמרו כבר מבני ישראל כן, שאמרו (שמות לב, א) כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו, והגם שהיה ביניהם את אהרן הכהן וחזר ושבעים זקנים, אולם הם חפצו כביכול רק במשה רבינו ע"ה, ומחמת חטא זה אנו סובלים עד היום, כי מבלעדי שחטאו ישראל היה אז התיקון השלם, וכנאמר (תהלים פב, ו) אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כולכם, והיה אז חרות ממלאך המות חרות מיצר הרע (שמו"ר נא, ח), ורק מחמת שלא חפצו לקבל עליהם מרות מצדיק אחר מזה נפלו עד שנכשלו ובאו ועשו להם עגל מסכה.

דבר זה הוא כלל גדול בתורת שאין לך אלא שופט שבימיך, וצריך כל אחד מישראל להאמין ולקבל על עצמו צדיק מבני דורו, וכאשר הוא מקבל עליו מרות הצדיק, הרי שגם הקב"ה כביכול שומע בקול הצדיק.

זהו שאמר משה לפני הקב"ה שמא משאני

והמלאכה היתה דים, אמרו אוי לנו שלא היה לנו שותפות במלאכת המשכן, עמדו והוסיפו דבר גדול מעצמם שנא' והנשיאים הביאו את אבני השוהם. (וכ"ה בספרי פר' נשא פיסקא מ"ה).

וסיום דברי רש"י הוא במד"ר פר' נשא (במדב"ר פי"ב טז) עה"פ ויקריבו נשיאי ישראל למה נזדרזו לבוא ולהקריב תחילה ובמלאכת המשכן נתעצלו ולא הביאו אלא אבני שוהם ואבני מילואים באחרונה, לפי שבשעה שאמר משה כל נדיב לב יביאו את תרומת ה' למלאכת המשכן ולא אמר לנשיאים היה רע בעיניהם על שלא אמר להם להביא, אמרו יביאו העם מה שיביאו ומה שיחסרו נמלא אנחנו, שמחו כל ישראל במלאכת המשכן והביאו בשמחה כל נדבה ובזריזות וכו' לאחר שני ימים בקשו הנשיאים להביא נדבתם ולא יכלו שכבר צוה משה ויעבירו קול במחנה וגו', והיו הנשיאים מצירים על שלא זכו בנדבת המשכן, אמרו הואיל ולא זכינו בנדבת המשכן ניתן בבגדי כהן גדול, הה"ד הנשאים הביאו את אבני השוהם וגו', אמר הקב"ה בני שנזדרזו יכתב שהביאו והותר, והנשיאים שנתעצלו יחסר אות אחת משמים שכן כתיב והנשאים חסר יו"ד וכו'.

אולם בתרגום יונתן פירש דהנשאים קאי על העננים, ע"ד מאה"כ (תהלים קלה) מעלה נשאים מקצה ארץ, וז"ל וענני שמיא אזלין לפישון ודליין מתמן ית אבני בורלות חילא (פי' אבני השוהם הנמצאים בחול הים) וית אבני אשלמותא לשקעא באיפודא ובחושנא, ומחתן יתהון באנפי מדברא אזלין רברבני ישראל ומיתון יתהון לצורך עבדתא, תיבין ענני שמיא ואזלין לגן עדן ונסבין מתמן ית בושמא בחירא וית משחא דזיתא לאנהרותא וית אפרסמא דכיא למשח רבותא ולקטורת בוסמיא, וכ"ה להדיא בגמ' יומא (דף ע"ה ע"א) עה"פ והם הביאו אליו עוד נדבה בבוקר בבוקר, מדבר שירד להם בבוקר בבוקר, מלמד שירדו להם לישראל אבנים טובות ומרגליות עם המן שנא' והנשיאים הביאו את אבני השוהם תנא נשיאים ממש, וכן הוא אומר (משלי כה) נשיאים ורוח וגשם אין, (ובדברי התיוב"ע משמע דנקט תרוייהו שהעננים הביאום ושוב לקחום

(לחתן אהרן דוד נ"י ב"ר משה אברהם גלנץ מירושלים, ע"ב הג"ר מנחם מנדל שולדינר מפעיה"ק, לחתן יקותיאל יהודה נ"י ב"ר שלום אליעזר שר מפעיה"ק, עם ב"ר יעקב הלוי מפעיה"ק, ולחתן אהרן נטע נ"י ב"ר יהודה לייב למברגר מפעיה"ק, עם ב"ר נפתלי צבי שכטר מפעיה"ק) - בירך מרן שליט"א.

אח"כ נערך שמחת השלום זכר לרגל הולדת הבנים להרה"ג ר' שלמה זלמן למברגר שליט"א ר"מ בישיבה"ק (בן הגריא"א שליט"א), להר"ר משה אליעזר שמעון מנהל ישיבה"ק לצעירים שפע חיים בב"ב (ב"ר בר יוחאי מפעיה"ק), להר"ר בן ציון קניג מקרית צאנז בעיה"ק טבריה (ב"ר אהרן אליעזר מבית"ר וח"ר יהודה טרייטל ברנסדורפר מאשדוד), ולהר"ר דוד אליהו הופשטיין מביתר עילית (ח"ר מרדכי צבי שמרלר מפעיה"ק). ועברו כל הקהל לקבל פירות.

הפלפול היה עה"פ והנשאים הביאו את אבני השוהם ואת אבני המילואים לאפוד ולחושן ואת הבשם ואת השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת הסמים, וברש"י אמר רבי נתן מה ראו נשיאים להתנדב בחנוכת המזבח בתחילה ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחילה, אלא כך אמרו נשיאים יתנדבו ציבור מה שמתנדבים ומה שמחסרין אנו משלימין אותן, כיון שהשלימו ציבור את הכל שנא' והמלאכה היתה דים, אמרו נשיאים מה עלינו לעשות הביאו את אבני השוהם וגו', לכך התנדבו בחנוכת המזבח מתחילה, ולפי שנתעצלו מתחילה נחסרה אות משמים והנשאים כתיב. ויל"ד למה הביא רש"י את שם בעל המימרא מה שכמעט לא מצינו כן בפירושו אע"ג דרובו ככולו מלוקט ממדרשי חז"ל, וכבר דייקו עד"ז בחוט המשולש בכמ"ק (פר' וישב, שער אשר. פר' תזריע, שער הקטן. פר' אמור, שער הקטן. פר' תבוא, שער אשר) וכן בפנים יפות (ריש פר' צו), וכבר דרוש דרש אאמו"ר הרבה בכע"ז בכמ"ק.

מקור דברי רש"י הם באבות דר"נ (פי"א, א') א"ר נתן בשעה שנתעסק משה במלאכת המשכן לא רצה ליטול עצה מנשיאי ישראל (והחיד"א בכסא רחמים שם, ביאר דוודאי משה ע"פ ה' עשה כן שלא ליטול מהם עצה, אבל הנשיאים דימו בנפשם שמעצמו גמר בלבו שלא להודיעם), והיו נשיאי ישראל יושבין ושותקין ואומרים עכשיו יצטרך לנו משה (פי' לבקש מאתנו ליתן נדבה למשכן), כיון ששמעו שהעבירו קול במחנה שנאמר

הנשיאים לתרומה והתאים המדרש והגמ' יחדיו).

ועיין נחל קדומים (פר' תרומה) מ"ש בשם מהר"י זאבי לפרש בטו"ט מאה"כ דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וגו' תקחו את תרומתי, ודייקו על כפל הלשון, וגם מ"ש בהמשך וזאת התרומה וגו' זהב וכסף ונחושת וגו' שמן למאור בשמים לשמן המשחה וגו' ויל"ב מפני מה עד ועצי שיטים נמנה הכל בוי"ו החיבור, ובשמן למאור נכתב בלא וי"ו, וביאר עפ"י האמור דהני ד' הביאום העננים לצורך המשכן, ועז"א דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה, שגם אני אתן תרומה למשכן, והוא אומר ויקחו לי כלומר שיקחו גם ממני, וגם מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי איש איש לפי נדבת לבו, נמצא שהיו שתי תרומות הן מאתו ית"ש והן מבני ישראל, וע"ז אמר וזאת התרומה אשר תקחו מאתם, פי' מבני ישראל, זהב וכסף ונחושת וגו' בוי"ו המחברת עד ועצי שיטים, שכל אלו היו נדבת בני ישראל עצמם, ומשמן למאור ואילך הוא ענין אחר, להורות דמכאן היא תרומתו כביכול שציוה לעננים שיבואו השמן והבשמים אבני שוהם ואבני מילואים, (וכ"ה בראש דוד בפרשתו דף רפ"ה ע"א).

ובפי' הרי"ף על עין יעקב (וכן בתוס' יוה"כ ביומא שם) פירשו דהש"ס הוציא את פיה"כ מפשטיה דקאי על נשיאי ישראל, משום דקשיא ליה דהול"ל ונשיאי ישראל הביאו כדכתיב בפר' נשא אצל נדבתם בחנוכת המזבח ויקריבו נשיאי ישראל (ז, ב. ושם פ"ד) עי"ש, וי"ל עוד דקשיא ליה למה נאמר והנשאם חסר יו"ד ע"כ פירשו דקאי על העננים, ברם א"נ דמש"ה כתיב חסר על שנתעצלו בהבאת הנדבה שוב אין צריך לומר דקאי על העננים.

היוצא מ"ז דא"נ שהנשיאים פגמו במה שלא נזדרזו להביא נדבתם שפיר י"ל דקרא קאי על נשיאי ישראל, משא"כ א"נ דאין לחשוב להם לחסרון מה שנתעכבו מלהביא נדבתם יען כי כוונתם היתה לטובה באמרם דעדיף שתחילה יביאו בני ישראל מה שיביאו ואח"כ ישלימו הם ויתנו את מה שיחסר, ובכך יעשו המצוה בהידור גדול שיושלם על ידם כל נדבות המשכן, וע"ש

שאחז"ל בסוטה (דף י"ג ע"ב) דהמצוה נקראת ע"ש מי שגומרה עי"ש, א"כ מה שנכתב חסר יו"ד משום דקאי על העננים שהביאו דברים הללו, ועדיין יש להבין במאי נחלקו ובאיזה סברא תליא א"ה איזה פגם על הנשיאים.

ויתכן לבאר בזה, דהנה כאמור מחשבת הנשיאים היתה לטובה, כי נפשם אוותה לעשות רצון הבורא ית' להביא את כל נדבת ה' הנצרך לבנין המשכן, אלא דסברו שראוי תחילה להניח לציבור להתנדב כדי שיזכו גם הם ליטול חלק במצוה יקרה זו ואח"כ ישלימו הם, אלא שהרבו העם להביא מדי העבודה ולא נשאר להם דבר שיהיו מתנדבים להביאו נמצא שנאנסו הנשיאים שלא בטובתם במה שלא הביאו בפועל, ובכגון דא כבר אחז"ל (ברכות דף ו' ע"א) חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאילו עשה, נמצא דלא הו"ל שום פגם עצלות לנשיאים במה שנמנע מהם מצות הבאת נדבת המשכן, שכן כבר קיימו מצוה זו במה שהיו מבקשים במחשבתם לעשותה, וא"כ כיון שנידונו כמי שעשאוהו תו אין לחשוב עליהם איזה חסרון ופגם, וגם לא היה צורך שימהרו להתנדב בחנוכת המזבח לתקן את אשר חיסרו במעשה נדבת המשכן, שהרי לא נחסר מהם דבר, דהא הו"ל כמי שעשאוהו.

אלא דבאנו בזה למה שהארכנו לדון בכמ"ק בהך דמעלה עליו הכתוב כאילו עשה אם נחשב כמי שעשה בפועל ממש, ואין שום הפרש בין העושה ממש בפועל למי שחושב בדעתו לעשותה ונאנס מלקיימו, או דנימא דהוי רק כמי שעשה אך מ"מ מעלת זה שעשה בפועל גדולה יותר, ובר"ה (דף ט"ז ע"ב) וא"ר יצחק כל שנה שאין תוקעין לה בתחילתה מריעין לה בסופה וכו', ובתוס' הביאו מהלכות גדולות דלאו דמיקלע בשבתא אלא דאיתיליד אונסא, הרי דגם כשנמנע ע"י אונס לא נחשב כאילו עשה ממש, ועיין בטו"ז (סי' תקפ"ה סק"ו) שהביא את דברי בה"ג והקשה דהא אונס רחמנא פטריה בכ"מ, ותו קשה דבמהרי"ל כתב דמיירי כשלא תקעו במזיד אבל נתבטלה מחמת אונס לא יאונה לצדיק כל און, וביאר דמ"ש

מריעין לה היינו ע"ד שאמר בחלמא בישא דעציבותיה מסתייעא עי"ש באריכות.

והבאתי בענין זה במק"א מ"ש המהר"ל בגור אריה (בהעלותך ט, א) בדברי התוס' בקידושין (דף ל"ז ע"ב ד"ה הואיל) שהביאו פי' רש"י בפר' בהעלותך על בחדש הראשון דפרשה שבראש הספר לא נאמרה עד אייר וכו' ולמה לא פתח זו מפני שהוא גנותן של ישראל שכל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא הקריבו אלא פסח זה בלבד, וכתבו התוס' ע"ז, וא"ת ולמה לא הקריבו, וי"ל דסבירא להו כתנא דהכא דאמר שכ"מ שנאמר ביאה אינו אלא אחר ירושה וישיבה ובפסח נאמר ביאה וכו', וא"ת כיון שמן הדין לא היה להם לעשות מה גנות היה להם, וי"ל דהיינו גנותם שנשתהו ליכנס לארץ עד מ' שנה מפני עון מרגלים ולפיכך לא נצטוו ואם היו זוכים ליכנס לארץ מיד היו מצווים עי"ש, וכתב ע"ז המהר"ל דאין צורך לזה דשפיר הוי גנות, שכל מי שהוא פטור מן המצוה בין מחמת סיבת אונס ובין מחמת פטור אחר, גנאי הוא לו שלא עשה המצוה, דלא אמרינן (ב"ק כ"ח ע"ב) אונס רחמנא פטריה רק לענין פטור מן העונש, אבל מ"מ גנאי הוא שלא עשה המצוה וכו' עי"ש באריכות, מבואר מדבריו דהפטור והאונס לא נחשב כאילו קיים המצוה ממש, אמנם מדברי התוס' שמיאנו בזה וכתבו דהגנות היה במה שנשתהו במדבר וכו' משמע דס"ל דעצם מניעת הק"פ ל"ה גנות דע"ז הו"ל אנוסים וכמאן דעבד.

וראה עוד בשו"ת שבות יעקב (ח"ב סי' י') שנשאל במעשה שהיה חודש ימי מעונן וערפל שא"א היה לראות הלבנה בחידושה ולקדשה, ונשאל ע"ז יען ששמעו מאיזה רב שגזר תענית על הציבור בשביל זה שלא היו יכולים לקיים מצות קידוש לבנה באותו חודש אם דבריו יש על מי שיסמכו, והשיב דיש לדין זה מקור מהא דסוכה (דף כ"ח ע"ב) במתני' ירדו גשמים מאימתי מותר לפנות משתסרח המקפה משלו משל למה הדבר דומה לעבד שבא למזוג כוס לרבו ושפך לו קיתון על פניו, ומפרש בגמ' כאילו שפך לו רבו קיתון על פניו של עבד וא"ל א"א בשמושך, ומה"ט כתב מהרי"ל (והובא ג"כ בסי' תרל"ט ס"ז

בהג"ה) דכשיוצא מן הסוכה מכח גשמים אל יבעט ויצא אל ינהג כנכנע כעבד שמזג כוס לרבו ושפכו על פניו, וא"כ גם בנדון שלפנינו ראוי להיות נכנע כיון שנעלמה מאתנו שלא היה באפשר לקדש הלבנה שהוא כקבלת פני שכינה וכו', וא"כ נראה דלכאורה דהוראה זו לענין תענית יש לו על מה שיסמוך, ברם כד מעיינן שפיר יראה דכל זה הוא בגין קבוע על יסוד רעוע, דהרי להדיא אמרינן דחשב לעשות מצוה ונאנס מעה"כ כאילו עשאה וא"כ מה חשש יש בזה על שלא קידשו הלבנה מחמת אונס מן השמים עכבו, ואין לדחות ולומר דע"כ הא לאו הלכתא היא כיון דהוא נגד סתמא דמתני' דסוכה והסכמת הפוסקים דאע"ג שכבר עשה בפועל הסוכה ונאנס הוי ליה סימן קללה מכש"כ במחשבה בעלמא, זה אינו דהא מרא דהאי שמעתא שפסק שצריך להיות נכנע הוא ניהו מהרי"ל, והוא פסק להדיא בהלכות ר"ה לגבי שופר וז"ל אמר מהרי"ל הא דאמר כל שנה שאין תוקעין בתחילה מריעין לה בסופה היינו דווקא שהן מזידין שלא לתקוע אבל אם נתבטלה התקיעה מחמת אונס לא יאונה להם כל און עכ"ל, ונראה לי פשוט דמקור של מהרי"ל דלמד דין זה מהאי סוגיא דחשב לעשות מצוה וכו', ובהמשך דבריו מחלק שם השבו"י בין אונס דשכיח דהו"ל לאסוקי אדעתא ולהזהר ובין אונס דלא שכיח עי"ש באריכות.

ומעתה י"ל דבהא גופא פליגי, דר' נתן ס"ל דגם כאשר חשב לעשות המצוה אלא שנאנס אינו כמי שעשאה בפועל ממש, ולפיכך אע"פ שמה שלא הביאו הנשיאים היה מתוך אונס מ"מ סו"ס הו"ל חסרון לפי מדרגתם, ועל כן מיהרו לדבר מצוה בעת חנוכת המזבח לתקן את אשר חיסרו להימנות בדבר מצוה בפועל תחילה, ואמנם הגמ' ותיוב"ע דמפרשי דנשיאים קאי על הענגים, ס"ל דאין לפרש על הנשיאים יען שלא היה בהם שום חסרון במה שלא הביאו כיון שהיו אנוסים בדבר ומחשבה טובה שהיתה בליבם נצטרפה למעשה ממש, ועל כן לא הוצרכו לתקן מאום על כך.

והנה המזרחי (בפרשתו) הקשה למ"ד

אמר) דלמ"ד דאמרינן הואיל נמצא דבטלת כל מלאכת שבת הואיל וראוי לחולה שיש בו סכנה, ותירצו דחולה שייב"ס לא שכיח, ולפי"ז יל"ע אליבא דר"א דס"ל (שבת דף ק"ל ע"א), דמכשירי מילה דוחין את השבת א"כ אמאי נהרג המקושש דהי' תולש עצים נימא הואיל ושרי לכרות עצים לעשות פחמים לצורך מילה בשבת, ומילה הו"ל שכיח כדאיתא בזבחים (דף צ"א ע"א) אוציא את המילה שהיא תדירה עי"ש, ובפרט במדבר שהיו שם כל ישראל ביחד במק"א, אלא דקו' זו ליתא כלל שהרי במדבר לא מלו וממילא דלא היה שייך לומר הואיל, וזש"ה ויהי בני ישראל במדבר היינו דנתן טעם להריגת המקושש דהיינו כיון שהיו במדבר דלא נשיב להו רוח צפונית ולא מלו בני את עצמם, לכך לא היה שייך הואיל מש"ה דנו את המקושש עכ"ד.

והך פי' אתיא רק אליבא דר"א דכורתין עצים וכו' לצורך מילה, משא"כ אליבא דר"ע דפליג על ר"א וס"ל דכל מלאכה שאפשר לעשותה מער"ש אינה דוחה את השבת, א"א לפרש כנ"ל, ומוכרח לפרש מ"ש ויהיו בני במדבר כפרש"י דבגנותן של ישראל דיבר הכתוב וכו', ובהכרח דהמקושש לא נתכוון לש"ש, וזה שדייק ואמר עקיבא היינו אתה לשיטתך דאין כורתין עצים למילה א"כ לא שייך למימר הואיל, וא"כ פיה"כ הוא דבגנותן של ישראל דיבר קרא ומקושש לאו לש"ש נתכוון א"כ אתה מוציא לעז על אותו צדיק ודו"ק ודפח"ח.

מכלל הדברים למדנו דהאי מילתא אי הבערה ללאו יצאה או לחלק תליא בכך אי אמרינן הואיל, דאי אמרינן הואיל שפיר יל"פ מ"ש ויהי בני ישראל במדבר כמ"ש השאג"א דלפי שהיו במדבר ולא מלו לכך לא היה שייך הואיל ומש"ה נתחייב, ולא אמרינן דבגנותן של ישראל דיבר הכתוב וכו', וי"ל דמקושש לש"ש נתכוון והו"ל הוראת שעה ואין למדין הימנה, ומעתה צריך לילף לחלק מהבערה, אבל אי לא אמרינן הואיל, וא"כ א"א לפרש מ"ש במדבר דרצ"ל משום דלא מלו כמ"ש השאג"א, ועכצ"ל דבגנותן של ישראל וכו' ומינה דמקושש לא

דהבערה לחלק יצאת והיינו דהו"א דאינו חייב עד שיעשה כל הל"ט מלאכות (עיין רש"י פסחים ה' ע"ב, ויבמות ו' ע"ב וכבר האריכו בזה טובא), דהיכי ס"ד לומר שלא יתחייב על מלאכה אחת הרי המקושש לא עשה כ"א מלאכה אחת ונסקל, ותירץ דשאני מקושש דהוראת שעה היתה (עיין סנהדרין דף פ' ע"ב דפליגו ביה ר' יהודה ורבנן, דת"ק יליף ממקושש דאין צריך להודיעו בהתראה באיזה מיתה הוא נהרג, ור"י סבר דמקושש הוראת שעה היתה) עי"ש, וכתבו המפ"ו דמה דהיה הוראת שעה משום דהמקושש לש"ש נתכוון כמ"ש המד' (הובא בתוס' ב"ב דף קי"ט ע"ב, ד"ה אפילו), דכיון דנגזר עליהם שלא יכנסו לאר"י אמרו ישראל ששוב אין חייבין במצות, עמד זה וחילל שבת כדי שיהרג ויראו, וא"כ באמת לא עבד איסורא אלא דהוראת שעה היתה.

אלא דיל"ע היאך אפ"ל דמקושש לש"ש נתכוון, הרי כתיב (במדבר טו. לב) ויהיו בני במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת, ופרש"י בגנותן של ישראל דיבר הכתוב שלא שמרו אלא שבת ראשונה ובשניה בא זה וחללה (והוא מכריתות דף ז'), ובהכרח דלא נתכוון לש"ש דא"כ לא הוי גנות, וי"ל דאמנם בכך תליא אם הבערה ללאו יצאה או לחלק, דמ"ד דמקושש לש"ש נתכוון וע"כ דעונשו היה בגדר הוראת שעה ואין ללמוד הימנו לדידיה איצטריך הבערה לחלק, משא"כ מ"ד דמקושש לאו לש"ש נתכוון שפיר איכא למילף מיניה לחלק וע"כ דהבערה ללאו יצאה.

והנה באור חדש עמ"ס פסחים (ה' ע"ב ד"ה ובדרך) כתב לבאר הגמ' שבת (דף צ"ו ע"ב) מקושש זה צלפחד דברי ר"ע, א"ל ריב"ב עקיבא ב"כ וב"כ אתה עתיד ליתן את הדין, אם כדבריו התורה כיסתו ואתה מגלה אותו ואם לאו אתה מוציא לעז על אותו צדיק, ותמוה אומרו עקיבא דהוי סגי שיאמר לו עתיד אתה ליתן את הדין וכו', ותו"ד דלכאו' יל"ב מ"ש אתה מוציא לעז על אותו צדיק, הרי י"ל דר"ע ס"ל דמקושש לש"ש נתכוון וא"כ לא הוי לעז כלל, אלא דהשאגת אריה פיה"כ ויהי בני במדבר וגו' עפ"מ דהקשו התוס' בפסחים (דף מ"ו ע"ב ד"ה רבה

נתכוון לשם שמים ולא הוי הוראת שעה, ושפיר מצינן למיגמר הימנו לחלק, ובהכרח דהבערה ללאו יצאה ודו"ק.

והנה כבר האריכו האחרונים בסברא דהואיל דלכא' צ"ב וכי מפני שיש מקום שיבואו אורחים מותר לו לבשל מיד, ובשו"ת בית יצחק (חאו"ח סי' פ"א אות ז') ביאר דטעם המ"ד דאמרינן הואיל משום דס"ל דספד"א מה"ת לקולא ולכן כל שיש איזהו צד של היתר אפי' בספק אין לחייבו, ושבה פליגי רבה ור"ח דר"ח ס"ל ספד"א מה"ת להחמיר עי"ש.

נודע מש"כ המפלפלים בהא דפליגי בענין חצ"ש (יומא דף ע"ד ע"א) דלר"י חצ"ש אסור מה"ת ולר"ל מותר מה"ת, דפלוגתייהו תליא בדין ספד"א אם הוא מה"ת להחמיר, דשם ילפינן מכל חלב לרבות חצ"ש וחלב כוי, ולכן ר"י ס"ל דספד"א מה"ת לחומרא ולא בעינן קרא לאסור חלב כוי דבלא"ה ספיקא לחומרא, ואיתר קרא לאסור חצ"ש, משא"כ ר"ל ס"ל דספד"א מה"ת לקולא ואיצטריך קרא לאסור חלב כוי וממילא דחצ"ש מותר מה"ת ודו"ק, (וכ"ה בחוט המשולש פר' במדבר בשער המים סוד"ה אכן).

נקדים עוד מ"ש בעצי חיים (בדרושי ש"ת אות ו') דהא דמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה שורשו מהא דחצי שיעור אסור מה"ת, ובמל"מ (פ"א מחומ"צ ה"ז) דה"ה במצוה דהיכי דאין לו רק חצי זית מצה אע"ג דלא עשה מצוותה כהלכה עכ"ז קצת מצוה עביד עיי"ש, והיינו טעמא דבישראל מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה דהמצוה נחשב לדבר שלם כאשר מתקיים במחשבה עם המעשה יחדיו ידובקו, אבל מחשבה טובה אינו רק חצי דבר והוי כמו חצי שיעור, וכמו דחצ"ש הו"ל איסור תורה מטעם דחזלאצ"ט כן במחשבת מצוה הו"ל מצוה דמצטרף למעשה, עי"ש ביאור הדברים ביתר עומק.

ועד"ז י"ל גם לפימ"ש במק"א בענין חצ"ש דר"י אמר דחצ"ש אסור מה"ת משום דחזי לאיצטרופי, וכתב הריטב"א ביומא שם דאע"ג דר"י מכל חלב נפקא ליה מפרש טעמא דקרא, עי"ש, וביארנו דפלוגתת ר"י ור"ל הוא אם

דרשינן טעמד"ק וקאי לשיטתייהו, עי"ש, והנה בכלי חמדה (פר' צו אות א') כתב בטעמא דר"ש דדרש טעמד"ק משום דס"ל דהמחשבה שבאדם הוא העיקר, ועל כן הטעם של כל דבר הוא הדעת הנצחית של אותו דבר, לכן סבר ר"ש שדייקא ע"י טעמד"ק התורה הוא נצחית עי"ש.

ודאתינן להכא יובנו דברי רש"י בהקדימו לומר אמר ר' נתן מה ראו וכו', דדייקא אליבא דר' נתן יתקיים מאמר זה כהוגן, דבלא"ה הוי קשיא לן מה פגם נמצא בהם ליכתב והנשואם חסר יו"ד, וכ"ת משום שלא נזדרזו להביא נדבת המשכן הלא בדעתם היה להביא, אלא שנאנסו וחשב לעשות מצוה ונאנס הו"ל כעשאה, לכן פתח רש"י ואמר דמימרא זו ר' נתן הוא דקאמר לה, ולשיטתיה א"ש והיינו דמהא דס"ל לר' נתן דהבערה לחלק יצאת כמבואר בשבת (דף ע' ע"א), והיינו דאין ללמוד חילוק מלאכות ממקושש דהוראת שעה הוי כיון דלש"ש נתכוון ולא היה עליו כלל עונש מיתה, והא דכתיב ויהי בני ישראל במדבר אינו להודיע גנותן של ישראל, אלא לומר דחייב עונשו בא מחמת שהיו במדבר ולא היה שייך הואיל, ומינה דבעלמא אמרינן הואיל משום דספד"א מה"ת לקולא, ולפי"ז איצטריך קרא דכל חלב לאיסור חלב כוי שהוא ספק וממילא דחצ"ש מותר מה"ת.

ור' נתן אזיל בזה לשיטתיה, דהנה החת"ס (דרשות ח"א, דרוש לז' אדר תקצ"ד דף ק"ס טו"ג) כתב דחצ"ש אם אסור מה"ת מקרא דכל חלב תליא בכך אם כל כלדהו משמע, דר"ל ס"ל דכל כולו משמע ועל כן חצי זית מותר מה"ת ור"י ס"ל דמ"ש כל חלב משמעותה אפי' כלשהוא וגם חצ"ש אסור מה"ת, (ועיי' שד"ח מערכת כ"ף כלל ל"ב, ד"ה ואם משמעות כל, דף צ"ד טו"ד). והנה בהוריות (דף י"ג ע"ב) ס"ל לר' נתן דצריך לידע כל דיני התורה מדכתיב (תהלים קו, ב) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו, למי נאה למלל גבורות ה' מי שיכול להשמיע כל תהלותיו וכו', עי"ש, והיינו דס"ל דכל כולו משמע ומינה דס"ל נמי דחצ"ש מותר מה"ת.

ומעתה דחצ"ש מותר מה"ת א"כ לא אמרינן להא דמחשבה טובה הו"ל כמעשה, וכמו"כ לא

דרשינן טעמד"ק דלא אזלינן בתר הפנימיות והמחשבה משום דהמעשה הוא העיקר, ובכן לא נחשב על הנשיאים כאילו קיימו והביאו נדבתם מצד מחשבתם הטובה, דמחשבה טובה אינו עולה להיות נידון כאילו נעשה בפועל ממש, לפיכך דרש לשיטתיה דהו"ל פגם במה שלא הזדרזו ונכתב שמם חסר יו"ד, ודו"ק.

*

ועד"ז אפ"ל עוד, דהנה בגמ' קידושין (דף מ' ע"ב) וכבר היו ר' טרפון וזקנים מסובין בעלית בית נתזה בלוד נשאלה שאלה זו בפניהם תלמוד גדול או מעשה גדול נענה ר"ט ואמר מעשה גדול נענה ר"ע ואמר תלמוד גדול וכו' שהתלמוד מביא לידי מעשה, ויל"פ פלוגתייהו עפמ"ש בעיר דוד (בית המלך חדר י"ג, אות רי"ט) וז"ל, דתלמוד גדול מן המעשה משום דכשלומד ומחשב בדעתו לעשות נתקיים שניהם הלימוד והמעשה, משום דמחשבה הקב"ה מצרפה למעשה, משא"כ בקיום המצוה במעשה אין בזה כי אם מעשה לחוד, מש"ה תלמוד גדול מן המעשה עכ"ד, ומעתה י"ל דאם אזלינן בתר המחשבה דהו"ל כמעשה ממש א"כ תלמוד גדול מן המעשה דאית בה תרוייהו הלימוד והמעשה, אבל מ"ד מעשה גדול סבר דע"י הלימוד לא יצא יד"ח קיום המצוה דאין המחשבה נחשב כמעשה ממש ועל כן מעשה בפועל עדיף.

ועד"ז י"ל בהא דאי' בשלהי מנחות (דף ק"י ע"א) אמר ריש לקיש מאי דכתיב זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם, כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה ומנחה חטאת ואשם, אמר רבא האי לעולה למנחה עולה ומנחה מיבעי ליה, אלא אמר רבא כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא מנחה ולא אשם, והחיד"א בראש דוד (פר' צו) האריך לבאר במאי פליגי, ובתו"ד ז"ל ואפ"ל במה שראיתי שהמפ"ו חקרו, דמאחר דכל העוסק בתורה כמקריב קרבנות, אין כ"כ תועלת בביהמ"ק, ותי' דמאי דאמרינן כל העוסק בתורה כאילו הקריב קרבן היינו חלק גבוה אבל לא חלק הכהנים, ורצונו ית' שהכהנים הם יקחו חלקם וכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, עוד תירצו דלאיי חשיב

עוסק בתורה כמקריב קרבן, אמנם אינו מצוה מן המובחר להקריב מחלביהם ומשמניהם ובזה פירשו כונת הכתוב אבא ביתך בעולות וכו' עולות מחים אעלה דהיינו שמנים למצוה מן המובחר, זהו תו"ד המפ"ו ז"ל. והשתא אפשר דר"ל סבר כתירוץ ראשון, דלא היתה קריא"ת הגבר מגעת כי אם לחלק ה' ולא לחלק הכהנים, ולזה כאילו הקריב וכו', כלומר דהוי קרבן ולא בשלימות, כמשפט תיבת כאילו דלא הוי ממש במשקל אחד שוה עם הדבר המוקש לגמרי, וגם הכא יש הפרש דקרבן ממש יש בו חלק לגבוה וחלק לכהנים ובקריאה ליכא חלק הכהנים, ואהא הקשה לו רבא דהו"ל זאת התורה עולה ומנחה כלומר כיון דכתיב בתריה להקריב את קרבניהם לה' א"כ גם באומרו עולה ומנחה אינו מובן על חלק הכהנים כי אם על חלק הגבוה, ותו דבאומרו לעולה בזה לא הוברר דלא מהני לחלק הכהנים, ורבא סבר כתירוץ שני דהקריאה נחשבת קרבן שלם אך שאינו מצוה מן המובחר ולזה אמר אינו צריך עולה ומנחה דחשיב קרבן שלם, ובזה אפשר דהיינו מאי דאמרינן (שבת דף י"ב ע"ב) רבי ישמעאל קרא והטה וכתב אפינקסיה לכשיבנה ביהמ"ק אקריב חטאת שמינה, דכי היכי דלא תקשי מה צורך לכתוב לכשיבנה וכו' ילמוד תורת החטאת וחשוב קרבן, לזה אמר אקריב חטאת שמינה דהיינו דאהני ביהמ"ק להקריב מן המובחר כמדובר, עכ"ד.

ולאמור יש להוסיף בזה עפמ"ש מהרי"ע בבית האוצר (מערכת ב', כלל ג', ח"ב דף ע"ב, והזכירו בציונים לתורה כלל ג') לבאר פלוגתת אב"י ורבא בריש מס' תמורה (דף ד' ע"ב) בכל מילתא דאמר רחמנא לא תעביד, דלאב"י אי עביד מהני דאי לא מהני אמאי לקי, ורבא אמר דלא מהני והא דלקי משום דעבר אממירא דרחמנא, דפליגי בסברא דלאב"י חומר העבירה הוא המעשה, ועל עצם מעשהו ה"ה לוקה ולא על המחשבה והזדון הרע, ולכן עכצ"ל דאהני מעשיו שהרי אם לא אהני מעשיו לא עשה כלום דהרי עיקר המעשה רק תועלתו ופעולתו ואם לא אהני אין במעשהו כלום ואין ראוי שילקה, אבל רבא ס"ל דעיקר העבירה

אם דרשינן את, תליא אם אמרינן דברה תורה כלב"א, דבלשון בנ"א רגילות הוא לומר את ול"ה יתורא כלל, ולכן למ"ד דדברה תורה כלב"א לא דרשינן את, משא"כ למ"ד דלא דברה תורה כלב"א דרשינן את דיתורא הוא.

והנה ברש"י בשבת (דף ע' ע"א) הקשה דנילף חילוק מלאכות בשבת מהא דכתיב (שמות לד, כא) ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשבות בחריש ובקציר תשבות, הרי דחייבין על חרישה וקצירה לעצמן, וכתב בא"נ דמהתם לא גמרינן כיון דחרישה וקצירה הו"ל שני כתובים הבאים כאחד ואין מלמדין דהוי סגי למיכתב חד עי"ש, ובהג"ה מראה כהן ריש מס' ביצה הביא בשם רב אחוהי בס' ראשית ביכורים (דף ס"ו), דנמצא לפי"ז דהא אם הבערה ללאו יצאת או לחלק תליא בכך אי שנ"כ הבכ"א מלמדין, דמ"ד לחלק יצא ס"ל דשנ"כ הבכ"א אין מלמדין ומש"ה לא ילפינן מבחריש ובקציר לחלק, ומ"ד ללאו יצאת ס"ל דלחלק לא צריך קרא דגמרינן לה מבחריש ובקציר דאע"ג דהוי שנ"כ הבכ"א מלמדין, (וכ"כ בשמן רוקח עמ"ס פסחים הו"ד בילקוט הרועים וילקוט הגרשוני ערך הבערה).

ובקידושין (דף מ"ג ע"א) בהא דאמרינן דבמעילה יש שלד"ע פרכינן דנילף מיניה לכל התורה ומשני דהו"ל מעילה וטו"מ שנ"כ הבכ"א ואין מלמדין, ופריך הניחא למ"ד שנ"כ הבכ"א אין מלמדין אלא למ"ד מלמדין מא"ל, ומשני דגלי רחמנא בשחוטי חוץ דם יחשב לאיש ההוא הוא ולא שלוחו וכו', חד למעוטי שנים אוחזין בסכין וחד הוא ולא אנוס, ולמ"ד שנ"כ מלמדין יליף להו מהוה ההוא דה"א מיותר, ולמ"ד שנ"כ הבכ"א אין מלמדין הוא ההוא לא דריש עי"ש, היוצא למ"ז דמאן דס"ל שנ"כ הבכ"א מלמדין דריש ה"א דההוא, ומ"ד דס"ל אין מלמדין לא דריש ה"א דההוא, ובספר שתי ידות (פר' ויקרא דף ע"ה ע"א, וכ"כ כמה ספרי דרוש) דהך אם דרשינן הוא ההוא תליא בכך דאם דברה תורה כלשון בנ"א לא דרשינן הוא ההוא, משא"כ אם לא דברה תורה כלב"א דרשינן הוא ההוא, ונמצא לפי"ז דהא אם שנ"כ הבכ"א מלמדין תליא אי דב"ת כלב"א, דלמ"ד דשנ"כ הבכ"א אין מלמדין

והעונש הוא על המחשבה והזדון הרע, אלא דכל שאינו עושה מעשה כלל הו"ל לאו שאב"מ דלא לקי, משא"כ אם היתה שם מעשה אף שלא הועילה מעשהו מ"מ לוקה על המחשבה והזדון הרע לעבור על מימרא דרחמנא, לכן סגי במעשה כלדהו אף שלא אהני ודו"ק.

ומעתה י"ל דר"ל ורבא בשלהי גמ' מנחות הנ"ל אזלי לשיטתייהו, דר"ל דס"ל דהמעשה הוא העיקר מהא דחצ"ש מותר מה"ת והמחשבה טובה שאינו אלא כחצ"ש אינו כלום כנ"ל מהעצ"ח, לדידיה קריאת פר' הקרבנות אע"ג דמועיל לכפר מ"מ לא הוי כאילו הקריב בפועל ממש, אבל רבא דס"ל דהמחשבה הוא העיקר הן לטוב והן למוטב, א"כ בקריאת פר' הקרבנות והמחשבה טובה הו"ל כאילו הקריב בפועל ממש, ושוב אין צריך להביא קרבן כלל, ודו"ק.

ובגמ' חגיגה (דף י"ב ע"א) בית שמאי אומרים השמים נבראו תחילה ואח"כ הארץ שנאמר בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, ובית הלל אומרים ארץ נבראת תחילה דכתיב ביום עשות ה"א ארץ ושמים, וכתב במעשה רוקח (פר' בראשית) דפלוגתתם תליא אי תלמוד גדול או מעשה גדול, דהנה שמים וארץ לא נבראו אלא בשביל התורה, והנה במלאכי עליון בשמים ממעל לא שייך בהם קיום המצוות במעשה וכל מעיינם רק בחלק הלימוד בישיבה של מעלה וכהא דאמז"ל דת"ח אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב שנא' ילכו מחיל אל חיל וגו', ולכך ב"ש ס"ל דתלמוד גדול ממעשה ולכך השמים נבראו תחילה, וב"ה ס"ל דמעשה גדול ולכך הארץ נבראת תחילה, ועיי"ש. (וכ"ה בדרשות חוות יאיר לבעל האור חדש דף ס"ב ע"ב מדפה"ס).

ובגמ' שם שאל ר' ישמעאל את ר' עקיבא אתה ששימשת את נחום איש גמזו כ"ב שנה שהיה דורש כל אתין שבתורה, את השמים ואת הארץ מה היה דורש בהן א"ל וכו' את הארץ למה לי להקדים שמים לארץ, הרי לן דאי דרשינן את נקטינן דשמים נברא תחילה, משא"כ אי לא דרשינן את ארץ נבראת תחילה. ובספרי דרוש (ראה דברי פנחס פר' אמור דף ל. ובנטיעות אדר סי' כ"ד לש"ש, דף ס"א) דהא דפליגי

ס"ל דלא דב"ת כלב"א, משא"כ למ"ד דשנ"כ הבכ"א אין מלמדין דב"ת כלב"א.

והשתא יתבאר לנכון מה שדקדק רש"י לומר בשם בעל המימרא ר' נתן, דבכך בא לתרץ מפנ"מ ייחשב על הנשיאים פגם מה שלא נזדרזו להביא נדבת המשכן, הלא כבר תיכף בתחילה נתנו דעתם ומחשבתם להשלים את כל מה שיצטרכו, אלא שנאנסו והו"ל למיזל בתר מחשבתם להיות נידון כמי שעשאוהו ממש, לכן הקדים רש"י דהך מימרא ר' נתן אמרה, דס"ל הבערה לחלק יצאת והיינו דאין ללמוד חילוק מלאכות מבחריש וקציר דשנ"כ הבאים כאחד אין מלמדין, ולפי"ז שפיר גמרינן להא דאין שלד"ע ממעילה וטו"מ, ותו א"צ למ"ש בשחוטי חוץ דם ייחשב לאיש ההוא, והוא ההוא לא דרשינן ואתיא כמ"ד דדברה תורה כלשון בני"א, ומעתה לא דרשינן את ולא דרשינן את השמים להקדים שמים לארץ, אלא דארץ נבראת תחילה, ונמצא דמעשה גדול מן התלמוד והיינו דלא אמרינן להא דהמחשבה הו"ל כמעשה בפועל, וא"כ גם בחישוב לעשות מצוה ונאנס הו"ל פגם מה שלא קיימו בפועל ממש וכמ"ש המהר"ל, ור' נתן קאי בזה לשיטתו בשבת שם שאמר דרבי ישמעאל כתב אפינקסיה לכשיבנה ביהמ"ק יביא חטאת שמינה, והיינו דלא סגי בקריאת פר' הקרבנות שייחשב לו כאילו הקריב בפועל ממש, והיינו משום דהלימוד הוי כאילו עשה מצד מחשבה טובה ולדידיה המחשבה אינו כמעשה בפועל ממש, לכך שפיר דרש ר' נתן כמין חומר שהנשיאים נענשו ונחסר יו"ד משמותם על שלא נזדרזו להביא נדבת המשכן דלא אהני ליה מה שחשבו לקיימו ונאנסו, ולכך נזדרזו להביא לחנוכת המזבח, ודו"ק.

*

וי"ל עוד בזה דהנה הך מילתא אי חישוב לעשות מצוה ונאנס נחשב כמי שעשאה בפועל ממש, י"ל דתליא אי בכל דבר אזלינן בתר המחשבה שהוא העיקר או בתר המעשה דרק העשייה בפועל הוא שקובע, דאי נימא דהעיקר הוא המחשבה וברעותא דליבא תליא מילתא, שפיר אהני מה שליבו לשמים ומחשב לעשות

המצוה להיות נידון כמי שעשאה בפועל ממש, כי אף זה העושה אין מעלתו רק מצד המחשבה שנתן בדעתו לעשות רצון קונו, וממילא זה המחשב בדעתו לעשותה ונאנס שוה בערכו למי שקיימה בפועל, משא"כ אי נימא דאזלינן בתר מעשה, אין נידון מחשבה טובה כמי שעשאה בפועל ממש, כיון דסו"ס לא קיימו אותו במעשה, (וי"ל דר' נתן קאי בזה לשיטתיה דס"ל בחולין דף ל"א ע"א, דזרק סכין לנועצה בכותל והלכה ושחטה כדרכה כשר, דלא בעי מחשבה משום דהמעשה הוא העיקר).

וי"ל שהדבר תלוי במה שהאריכו קמאי לדון אם דבר שהוא בכח ועדיין לא יצא לפועל להיות נראה וניכר אם נחשב כאילו הוא כפועל וכמציאות, או דכל זמן שלא נתהווה בפועל ממש עדיין אינו נחשב לכלום והוא כהעדר, דאם מה שהוא בכח אינו כמציאות וכל זמן שלא יצא אל הפועל ה"ה כהעדר, א"כ גם מחשבת הלב שהוא בכח האדם ואינו ניכר בפועל אין בו ממש ולא אזלינן בתרה, והעיקר הוא המעשה בפועל, משא"כ אם מה שהוא בכח נידון כאילו הוא בפועל ממש, ה"נ י"ל דמה שהוא במחשבת הלב הוא העיקר ואזלינן בתר מחשבה.

ויש להוכיח דדבר שהוא בכח בלבד אינו כמו דהוי פועל, דהנה הגה"ק מהרי"א בתפארת יהונתן (בריש פרשתן) עה"פ לא תבערו אש בכל מושבותיכם, כתב דהא דהוציא הכתוב לפרט הבערה דייקא, כי בציווי דשבת בלוחות הראשונות נאמר כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וגו' וינח ביום השביעי וגו', לכך היה הסברא נותנת דאין חיוב לשבות אלא מן המלאכות שנעשו בששת ימי המעשה, אבל האש שנברא רק במוצ"ש כדאי' בפסחים (דף נ"ד ע"א) שבמוצ"ש נתן הקב"ה דעה לאדה"ר והביא שני אבנים וטחנן זו בזו ויצא מהן אש, ואינו בכלל כי בו שבת מכל מלאכתו לא שייך בה שביתה, לכן צריך קרא מיוחד להזהיר על ההבערה עכ"ד.

והנה בישמח משה (פר' ויגש) ביאר פלוגתא הראשונים לגבי ברכת בורא מאורי האש במוצ"ש, דברמב"ן (ברכות דף נ"ג ע"א) דברכת

נשיאי ישראל א"כ למה נכתב חסר יו"ד, ואם כעונש על שלא נזדרזו להביא נדבת המשכן, והרי אין לחשוב להם פגם שכן מחשבתם היתה לטובה אלא שנאנסו דכה"ג נחשב להם כמי שעשו בפועל, ועל כן הקדים רש"י לומר הדבר בשם אומריו ר' נתן, דאכן לר' נתן לשיטתיה לא קשיא כלל, דהרי ס"ל דהבערה לחלק יצאת וצ"ל דמש"ה פירטה הכתוב הבערה דווקא משום דס"ד דאינו בכלל שביתת שבת הואיל ולא נברא האור בששת ימי המעשה ולא שייך לגבה כי ששת ימים עשה וגו', הרי דס"ל לר' נתן דבריאת האש מתייחס למוצ"ש והיינו דמה שהיה בכח אינו נחשב כמי שהיה בפועל, ומינה דלא אזלינן בתר המחשבה שהוא בכח בלבד לשוויה כאילו הו"ל מעשה ממש, ובכן אע"ג דהיה להם לנשיאים מחשבה טובה לא נידונו כמי שעשו בפועל ממש, והוכרחו לתקן הפגם בחנוכת המזבח, על כן נרמז זאת במה שנחסר יו"ד משמותם, ודו"ק.

התורה היה עה"פ (שמות לה, א-ג) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת, לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. וכבר הקשו המפרשים על מ"ש אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, דמאי עשייה שייך כאן, הרי שבת בשב ואל תעשה הוא, וכו עמדו על מ"ש לא תבערו וגו' יותר משאר מלאכות, וכדאיתא ברש"י פלוגתא דהבערה דללאו או לחלק יצאת.

וברמב"ן כתב שענין הכתוב הזה של לא תבערו וגו', ודאי לאסור בשבת גם מלאכות אוכל נפש, כי אמר כל העושה בו מלאכה יומת, ופירש שלא יבערו גם אש לאפות לחם ולבשל בשר וכו', כי אמר מלאכה סתם (ולא כל מלאכה) והיה אפשר שנוציא מן הכלל מלאכת אוכל נפש, כי כן נאמר בחג המצות לא תעשה מלאכה, ואין אוכל נפש בכללו, ולכך הזכיר בפירוש שאף אוכל נפש אסור

האור אינה ברכת הנהנין אלא כברכת הראיה שהיא ברכת השבח, וכ"כ הרא"ש (פ"ח ס"ג) שעיקר ברכה זו הוא לזכר בעלמא שנברא האור במוצ"ש, דאי משום הנאת האור היה צריך לברך בכל פעם עיי"ש ועיין רשב"א שם, אבל הכלבו כתב דברכת האור הוא ברכת הנהנין, והא דאין מברכין בכל שעה שרואה אש משום דהנאתו תמידית לאפות ולבשל ולהאיר ולחום והוי כברכת התורה שאין לו הפסק, ורק שבת מפסיק שאז אסור ליהנות אצלו לכך מברכין במוצ"ש עיי"ש.

וכתב היש"מ דפליגי בכך אם דבר שהוא בכח נחשב כאילו הוא בפועל ובמציאות, או שעדיין אינו נחשב לכלום והוא כהעדר, שהרי האש מציאותו בפועל היתה רק במוצ"ש שאז יצא מן הכח אל הפועל כאשר הקיש אדה"ר על שני אבנים, אבל בריאותו בכח בתוך האבנים כבר היתה מקודם לכן בששת ימי המעשה, א"כ א"נ דדבר שהוא בכח הו"ל כאילו הוא כבר במציאות ממש א"א לומר דהברכה לזכר שבמוצ"ש נברא האש שהרי כבר נברא לפני זה, ובהכרח דהו"ל ברכת הנהנין, אמנם א"נ דדבר שהוא בכח אינו נחשב כמו שהוא בפועל שפיר י"ל דהברכה לזכר שנברא האש במוצ"ש עיי"ש.

ומעתה נמצא דממה שהוצרך הכתוב לפרט אזהרה מיוחדת להבערה, משום דהו"א דהאש שנברא רק במוצ"ש אינו בכלל שביתה כמ"ש מהרי"א, הרי דנחשב תחילת בריאת האש לזמן מוצ"ש, ושמעין מינה דמה שהוא בכח אינו כמו דהוי בפועל.

ובספר חמודי צבי (פר' ויגש) כתב דמ"ש המהרי"א נחא דווקא אי אמרינן כמ"ד דהבערה לחלק יצאת, דלפי"ז צריך ליתן טעם למה נתפרש דייקא מלאכת הבערה, וצ"ל דהו"א דלא שייך איסור מלאכה באש כיון דלא היתה בששת ימי המעשה, אבל למ"ד דללאו יצאת לא שייך טעם זה, דהרי לדידיה לא קשיא כלל למה פרט הכתוב הבערה, דהוצרך ללמד דגזיה"כ דהבערה אינו אלא בלאו.

ובכן יבואר דקדוק לשונו של רש"י, דקא קשיא ליה האיך נפרש והנשואם הביאו על

ולדידם אין זה יום מנוחה כי אם יום של קושי ועצבות, ולכן לא נתנו הבוכ"ע לגויי הארצות, כי אם לישראל עמך אשר בם בחרת, והם שמחים במלכותו ביום שבת קודש כי אין מזל לישראל.

לא זו בלבד אלא שבזכות שמירת שבת כהלכתה וכיבודה כראוי, הם שולטים על המזלות ומשנים את מהלכם וסידרם כשצריך להם, וכדמצינו אצל אברהם אבינו (שבת קנו, ב) שאמר לו הבוכ"ע מאי דעתך דקאי צדק במערב (שזה גורם לחשוכי בנים). אהדריה למזרח כדכתיב (ישעיה מא, ב) מי העיר ממזרח צדק וכן איתא בספח"ק (ראה אור החיים הק' בראשית ב, ג, ועוד) על עניין שבת - קודש, שבשבת קודש מתחדשות הבריאה מחדש, וילפינן מהפסוק (שמות כ, יא) ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם כי ששת ימים עשה ה' וגו', שבכל שבת הבריאה מתחדשת לעוד ששת ימים, וא"כ גם המזלות מתחדשים ומשתנים לכבוד שבת קודש.

והנה מצינו שהמאורות והמזלות מכונים אותות, וכדכתיב (ירמיה י, ב) מאותות השמים אל תחתו וגו', וז"ש כאן ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו', שרק לישראל נאמר דבר זה ולא לאומות העולם, אלה הדברים אשר צווה ה' דהיינו ששומרים שבת מחללו ומכבדים אותו כראוי, אז לעשות אות"ם, אנו עושים מחדש את המזלות, שאז שולטים אנו עליהם לשנותם לטובותינו כי שבת - קודש מרוממת אותנו מעל המזלות.

אשר על כן הקדים אזהרת שבת למתן תורה, דאם לא היה נותן להם את השבת מקודם, לא היו כל ישראל מסכימים לקבל את התורה, כי היו אומרים אין אני ראוי וזכאי לתורה, כי נולדתי במזל כזה שאין לי לב מבין ושכל רחב, וא"כ יתייבש מהתורה"ק, אבל אחר שכבר נתן להם את השבת, וראו איך שניתן להם יום זה אשר במזלו הוא יום רע, וניתן להם לעונג ולשמחה והם בכוחם משנים את המזלות, א"כ ידעו ויבינו הכל, שלכל אחד ואחד מישראל יש לו אות וחלק בתורה"ק, וכפי שידוע החשבון של שישים ריבוא אותיות לתורה, שלכל נפש ונפש יש לו חלק בתורה"ק ללמוד וללמד להבין ולהשכיל.

לכן יש סברא, שיותר מלאכת אוכל נפש

בו, עכ"ל הרמב"ן. ולכאן דבריו מוקשין הן, דמאי שייכות שבת ליו"ט, שהרי כאן נאמר כל העושה בו מלאכה יומת, שיש כאן חיוב מיתה, והאיך יעלה על הדעת לומר שכשם ביו"ט שנאמר בו מלאכה היינו חוץ מאוכל נפש, אף בשבת כן, הרי ביו"ט אין זה אלא איסור לאו בעלמא.

ונראה לבאר המקראות כאן בדרך רמז, ובהקדם מה שמצינו שכבר במרה נצטוו על שבת עוד קודם מתן תורה, וכדילפינן (שבת פז, ב) מהפסוק (שמות טו, כה) שם שם לו חק ומשפט וגו', ובדברות אחרונות נאמר (דברים ה, יב) כאשר צוך ה' אלקיך שכבר צוך במרה, ואמאי הוצרך להקדים שבת לכל התורה כולה.

ואיתא בספר יערות דבש להרב רבי יהונתן זי"ע, שהנה התורה"ק מרוממת את ישראל מעל לוחות המזלות הטבעיים, ומוציאה אותם מתחת שלטונם, כי הנה עפ"י כח המזלות, אין כל ישראל יכולים לזכות להבין דברי תורה, כי יש אשר נולד במזל של חכמה וחריפות, וראשם חכם ומבין, ויש אשר נולד במזל הגורם שיהיה דל בכשרון ולב קצר מלהבין ולהשכיל, ואם יהיו ישראל תחת המזלות, לא יזכו לתורה ה' שתהיה נחלתם, ולכן בזכות לימוד התורה אין מזל לישראל, כי התורה מוציאה אותם מתחת שלטונם, ואז כל אחד ואחד יכול לעסוק ולהבין בדברי תורה, ללא שום קשר ושייכות למזל, שנולד בו, עכתד"ק.

והנה דבר זה מצינו גם בשבת קודש, עפ"י מה דאיתא בספרי הקדמונים (ראה יערות דבש, חלק ב, דרוש ג), שהנה יום שבת, הוא עפ"י טבעו ומזלו יום עצב ותוגה ומרבה כאב בעולם, כי בו שולט מזל שבתא שטורד ומשבית ומכלה הכל, אלא שרצה הבוכ"ע להוכיח לכל העולם שאין מזל לישראל, ולכן בחר בהם לתת להם את יום השבת ליום מנוחה ושמחה, וישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג, כי הם ישבעו ויתענגו מטובך ואין הם תחת שלטון המזל, כי אם תחת שלטון המלך ה' שהוא יוצרם ובוראם והוא שולט עליהם ומסדר את הכוכבים ברקיע כרצונו, ולכן עכו"ם ששבת חייב מיתה (סנהדרין נח, ב), כי הם שחיים תחת שלטון המזלות,

ברנסדורפר מב"ב, גלילה - הרה"ח ר' נפתלי צבי שכטר מפעיה"ק. ובירכו החודש 'אדר שני'. מוסף התפלל מרן שליט"א לפני העמוד, וזמרו כל קטע בניגון אחר, וכן 'ישמחו במלכותך', כנהוג. ואמרו אנעים זמירות, בפתחת הארון התכבד - הרה"ח ר' מנחם מנדל שכטר מראשי קהלתנו הק' בב"ב.

התורה בסעודת עתיקא קדישא היה עה"פ בפרשתו (שמות לה, א-ב) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבתן שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת. ודייקו המפז' על אומרו 'לעשות' אותם, הלא מצות השביתה אינה אלא בשב ואל תעשה מלאכה, (ראה אור החיים הק', ועוד).

ויתכן בזה, בהקדם מה דאיתא בספה"ק שם משמואל הקדמון (פר' שמות) ברמז תיבת 'ישראל' שהוא אתון 'לי - ראש', שתחילתו 'י' וסופו 'בל' וביניהם אותיות 'ראש', ומבאר בקדשו ותורף דבריו עפי"מ דאחז"ל (ראה תרגום יונתן, בראשית נ, יג) רישא דעשיו בעטפיה דיעקב, וענינו מובא באריכות במדרש (פרקי דר"א, פרק לט) שכשבאו לקבור את יעקב אבינו במערת המכפלה אשר בחברון עמד עשו על בני יעקב להילחם בהם ולמונעם מלקבור את יעקב אביהם, וכראות חושים בן דן את כל הנעשה עמד והכה את עשו בראשו ונתגלגל ראשו ונשאר שם למרגלותיו של יעקב אבינו.

והנה כאשר בני ישראל המה ברום המעלה והקב"ה מרומם בהיותם יושבים שלווים ושקטים, וכל באי עולם מעידים כי ה' שוכן בציון ומרומם קרן ישראל, לעת כזאת נכנע עשו ומתכופף תחת יעקב, ואז בני ישראל ברום מעלתם ושרירותם בבחי' כי שרית עם אלוקים ואנשים ותוכל (בראשית לב, כט), כאמרם ז"ל (מגילה ו, א) כשזה קם זה נופל, ועשיו נשאר מושפל ומוכנע בפני יעקב, ואז ייאמר בהם "לי ראש", דהיינו דראשו של עשיו נכנע אליהם.

אולם כאשר עם בני ישראל המה במצב ירוד ושפל כי מפני חטאינו גלינו מארצינו ובית מקדשנו חרב בעוונינו וטירתנו היתה לשמה,

בשבת, כדי להוכיח שהוא כיום טוב, שיש לבשל ולאפות כדי לאכול פת חמה ולענגו, כדי להוכיח כוחם וגדולתם של ישראל, שהם משנים את הטבע המזל של היום הזה, ועל זה הוצרך להזהיר לא תבערו אש בכל מושבותיכם שקדושת שבת חמורה מקדושת יו"ט ואסור בכל מלאכה כדאיתא ברמב"ן.

ואיתא במדרש שכלפי שנאמר בישראל ויקהלו אל אהרן וגו' כשחטאו במדבר, לכן נאמר כאן ויקהל משה שנותן להם מלאכת המשכן לכפרה על חטאתם. ועפ"י דברינו יבואר, דהנה איתא בספה"ק שבאותו מעשה ראו ישראל שהם תחת שלטון המזלות, ולכן עשו עגל שמרמז על מזל שור שהוא התחלת המזלות, וזה היה עיקר חטאתם שלא הבינו שהם מעל להנהגת המזל, ואך ורק תחת השגחת יתברך ית', לכן כאן ויקהל משה להזהירם על שבת, וכנ"ל שהם שולטים על המזלות ועושים בהם רצונם, כי הם שמחים ביום שבת קודש, ואצלם זה יום ברכה דהרי כל ברכאן דשיתא יומי בשבתא תליא להשפיע להם שפע ברכה והצלחה לכל ימות השבוע.

יום שב"ק

שחרית התפלל לפני העמוד - ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א. ואמרו היוצרות לפרשת שקלים. בנשיאת הס"ת הב' התכבד - הרה"ח ר' משה אברהם גלנץ מירושלים, בעליות התכבדו, כהן - הרה"ח ר' חיים אריה לוינשטיין מפעיה"ק, לוי - הרה"ח ר' יוסף משה אינטראטר מאנטווערפן, שלישי - הרה"ג ר' שלמה למברגר שליט"א ר"מ בישיבה"ק, רביעי - החתן אהרן דוד גלנץ נ"י חמישי - החתן יקותיאל יהודה שר נ"י, שישי - מרן שליט"א [אחר העלייה נערך קריאת השם לרגל הולדת הבת להר"ר אלימלך טאובר מפעיה"ק (ב"ר ישעיה מירושלים, וח"ר חיים דרובינר מנתניה)], שביעי - החתן אהרן נטע למברגר, הבחור הבר מצוה יהודה נ"י בן הרה"ח ר' שמואל בורד מפעיה"ק (ב"ר אהרן מירושלים, וח"ר ברוך טורנר ממאנסי), אחרון - הרה"ג ר' מנחם מנדל שולדינר ר"מ בישיבה"ק, מפטיר - הרה"ג רבי צבי מיכאל גולדשטיין שליט"א רא"כ יששכר באהלך, הגבה בס"ת א' - הרה"ח ר' פנחס יוחנן הכרפלד מירושלים, גלילה - הרה"ח ר' דוד יהונתן קרעש מליקווד, הגבה בס"ת ב' - הרה"ח ר' אברהם מאיר

אהבה ואחדות בין בנ"י ועל כן הקהילים וקיבצם כולם יחד, כי עי"ז יהיו בבחי' כל עדת בני ישראל, לה' דהיינו בבחי' לי ראש, ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם אתון אות - מ', היינו שע"י שישרור בהם האחדות והשלום יהא האות מ' מחובר וממילא יתאחדו אותיות ל"י העולים בגימטריא מ' לתיבת ראש, ויזכו להשיג הבחי' העליונה שבשם ישראל, והבן.

בתוה"ק בפרשתן (שמות לה, כב) ויבואו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חח ונזם וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת זהב לה', במדרש (שמו"ר מח, ה) אמר משה לפני הקב"ה כתבת (שמות כא, לז) כי יגנוב איש שור או שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור, הרי הביאו ה' חח ונזם טבעת עגיל וכומז, עכ"ל המדרש. ונתקשו המפוי' הלא בפסוק לא נאמר 'עגיל' ונמנה רק ד' דברים, וכמה מפוי' כתבו דבטעות נכתב 'עגיל' והשמיטוהו. וב'עץ יוסף' על המדרש כתב דשם מה שנאמר 'כל כלי זהב' הרי זה מרבה 'עגיל'. וכן הרמב"ן בפירושו על התורה כתב 'כל כלי זהב כגון עגילים, יעו"ש, ועדיין איתנו המקום לבאר מאמר חז"ל זה, דלכא' לא מנה בפסוק כי אם ד' מתנות, בעוד שהיה עליהם לשלם חמשה.

ויתכן לומר עפ"מ מה שהאריכו המפוי' דעיקר חשיבות הנדבה היה בנדיבת הלב, היינו הרצון והתשוקה לתת לכבוד שמים, ועל כן באמת נמנו כאן בפסוק ה' מתנות שהביאו בני ישראל, דהכוונה על מה שאמר כל נדיב לב היינו שבני ישראל הביאו את ליבם מתנה לפני השי"ת, ומלבד זאת הביאו עוד חח ונזם וטבעת וכומז, והבן.

תפילת מנחה התפלל לפני העמוד - הרב בנש"ק מנחם מנדל (בהגרי"י) שמרלר מב"ב. בעליות בתפילת מנחה התכבדו, כהן - הר"ר יקותיאל יהודה שווארץ מאנטווערפן, לוי - הרה"ח ר' מאיר הלוי מב"ב, שלישי - הגאון רבי יצחק דוב ברגר שליט"א אב"ד מאנשעסטער, גלילה - הר"ר יוסף יצחק ברנסדורפר מלונדון.

ובני ישראל סחופים ודווים בגולה ונגרם חילול שמו יתברך בעולם, אז לעומתם מתגברת טומאת עשיו ועולה לראש וכנאמר (בראשית כה, כג) ולאם מלאם יאמץ. וכאשר קרנו של עשו מתרוממת וישראל מושפלים תחתיו אזי נפרדים אותיות ל"י מ'ראש', כי כשאננם זוכים נתהווה בחי' משל בגוים מנוד 'ראש' בלאומים (תהלים מד, טו), שרשעי אומות העולם מגביהים את ראשם על בני ישראל.

ועי"ז אמה"כ (איכה ב, ג) ג'דע בחרי אף כל קרן ישראל', שכאשר נתעורר ח"ו חרון אף על ראשי עם הקודש אזי נגדע קרן ישראל, והיינו שקרנות תיבת ישראל י' שבראשו ול' שבסופו נלקחים משם ושוב אין ראשם מתנוסס ומתרומם על אומות העולם.

ועי"ז קונן אסף ואמר (תהלים פג, ג) כי הנה אויביך יהמיון ומשנאיך נשאו ראש וגו' אמרו לכו ונכחידם ולא יזכר שם ישראל עוד, כי שונאי ה' מנשאים ראשם למחות שם ישראל' שלא יהיו בבחי' ל"י - ראש', וז"ש 'כל רואי ילעיגו לי יפטירו בשפה יניעו ראש' (שם כב, ח), שכאשר מנשאים ראשם על בני ישראל מפרידים את אותיות ל"י מישראל, יעו"ש עוד ברמזים וענינים עמוקים לדרכו בקודש.

ובספה"ק ברית אברם (פרשת תבוא) הביא דברי השם משמואל הנ"ל ומוסיף בה דכל כוחו של עשיו אינו ע"י העדר השלום והאחדות בבני ישראל כאמז"ל (ילקוט פרשת נצבים, רמז תתקמ) אלמלי היו ישראל באגודה אחת לא שלטה בהם כל אומה ולשון, ושנינו (עוקצים ג, ב) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום, ובגין המחלוקת ופירוד הלבבות נפרד אות מ"ם משלום ונעשה של"ו, ואז מנשאיך נשאו רא"ש כי מפרידין אותיות ל"י בגימטריא מ' מישראל, ל' וז"ש הכתוב (איכה א, ה) היו צריה לראש אויביה שלו, דכאשר ח"ו שורר פירוד ומחלוקת נחלק אותיות ל"י מתיבת רא"ש, וזה היו צריה לראש, מחמת כי אויביה שלו היינו שנפרד האות מ' מתיבת שלום, עכתו"ד עי"ש.

וי"ל דזה שרמז הכתוב ויקהל משה שהורה ולימד את בני ישראל כי ראשית כל צריך שיהא

ממחצית השקל (שמות ל, טו).

במדרש תנחומא (פרשתן, אות ד) עה"כ כי תשא את ראש, זה שאמר הכתוב (תהלים ג, ג) רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלקים סלה, 'רבים' אלו עובדי גילולים שכתוב בהם הוי המון עמים רבים (ישעיה יז, יב) שאומרים לישראל אומה ששמעה בסיני אנכי ה' אלקיך לא יהיה לך אלהים אחרים (שמות כ, ב) ולסוף ארבעים יום אמרו לעגל אלהיך ישראל (שם לב, ד) יש להם תשועה 'אין ישועתה לו באלקים סלה', 'ואתה ה' מגן בעדי', אמרו ישראל רבון העולם ואתה הסכמת עמהם ואמרת זובח לאלקים יחרם (שם כב, יט) 'מגן בעדי' בזכות אבות, 'כבודי' שהשרתה שכינתך בתוכנו ואמרת ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, 'ומרים ראשי' תחת שהיינו חייבים לך הרמת ראש נתת לנו תלוי ראש ע"י משה שנאמר כי תשא את ראש. ויל"ב דטענת המקטרג מובנת, אולם איך נשקט הקטרוג ע"י פרשת מחצית השקל.

דרכינו לעמוד על דברי התוס' במס' מגילה (ז, א) על מה דילפי' שם כמה דרשות דאסתר ברוח הקודש נאמרה, וקאמר שמואל אי הואי התם הוה אמינא מילתא דעדיפא מכולהו שנאמר (אסתר ט, כז) קיימו וקיבלו קיימו למעלה מה שקיבלו למטה, אמר רבא לכולהו אית להו פירכא לבר מדשמואל, והקשו התוס' (ד"ה לכולהו) דלשמואל נמי איכא פירכא, דהא רבא גופיה קאמר בגמ' שבת (פח, א) גבי הא דקאמר שכפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית בקבלת התורה ומכאן מודעה רבא לאורייתא, דהדר קיבלוה בימי אחשוורוש דכתיב קיימו וקיבלו קיימו מה שקיבלו כבר.

ויתכן לבארם כולם ביסוד אחד, ובהקדם ליישב קו' התוס' על מה שדרשו חז"ל (שבת פח, א) ויתיבבו בתחתית ההר אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם, והק' תוס' (ד"ה כפה) למה לי לכפיית ההר, הרי מלכותו ברצון קיבלו עליהם, וכולם פה אחד ענו ואמרו 'כל אשר דיבר ה' נעשה

בזמירות בעידן רעוא דרעוין התכבדו, ברוך א-ל עליון - הרה"ג ר' ישראל פולק מפעיה"ק, דרור יקרא - הרה"ח ר' שמעיה יוספוביץ מקרית הבעש"ט בפ"ת, שבת היום - הרב מרדכי פולק מב"ב (בן כ"ק האדמו"ר מבערגסאז שליט"א).

התורה בעידן רעוא דרעוין היה עה"פ בפרשתן (שמות לה, א-ג) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. ומפרשי התורה עמדו מהו 'אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם' הרי הקדים שבת למלאכת המשכן, שהוא בשב ואל תעשה. והלכו לבאר לדרכם והתוה"ק כפטיש יפוצץ סלע.

והנה בילקוט (פר' ויקהל המשך רמז ת"ח) ממדרש אבכיר, 'ויקהל משה' רבותינו בעלי אגדה אומרים מתחלת התורה ועד סופה אין בה פרשה שנאמר בראשה ויקהל אלא זאת בלבד, אמר הקב"ה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפנייהם ברבים הלכות שבת כדי שילמדו ממך דורות הבאים להקהיל קהלות בכל שבת ושבת ולכנוס בבתי מדרשות ללמד ולהורות לישראל דברי תורה איסור והיתר כדי שיהא שמי הגדול מתקלס בין בני וכו', ויל"ב דעדיין הקושיא במקומה עומדת מדוע אכן לא נאמר 'ויקהל משה' עד כאן, שהתורה כבר ניתנה בפר' יתרו, ובפר' משפטים נאמרו דיני ממונות, ומדוע לא צוה להקהיל קהילות ללמד אלו ההלכות עד כאן.

בפרשת שקלים נאמר (שמות ל, יב-יג) כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם, זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה'. וכבר נאמרו בזה הרבה עניינים וטעמים ורמזים שונים בציווי התורה ליתן מחצית השקל דייקא ועוד יש לאלוק מילין.

אמרנו היום בפייט 'אור פניך עלינו אדון נשא ושקל אשא בבית נכון ונשא', ויל"ב מהו 'ושקל אשא' הרי נתנו מחצית השקל בלבד, ונצטוו בני ישראל והעשיר לא ירבה והדל לא ימעט

ונשמע', ולאִיזה צורך היו צריכים לילך עמהם ביד חזקה.

- כל נשמה ונשמה ירדה לעולם למלא שליחות ותפקיד מסויים -

והנראה בזה עפ"י מה שנודע מספה"ק (מגלה עמוקות פר' ואתחנן, אופן קפו) דתיבת 'ישראל' נוטריקון יש שישים ריבוא אותיות לתורה, וכל נפש מישראל יש לה שורש ואות בתוה"ק, וכל נשמה יורדת לעוה"ז בשליחות להשלים את תיקונו וחלקו באותו האות השייך אליו בתוה"ק. ועל כן אין דומה דרך צדיק זה לדרכו של צדיק אחר שלכל אחד יש דרך משלו איך לעבוד את הבוכ"ע, וכולם אהובים וברורים.

וכמו במלך בשר ודם יש לגיונות ומשרתים שונים שכל אחד ממונה בתפקיד מסויים ומוטל עליו ליישם ולהשלים את תפקידו במקום הלו, ואם ישתמט מעבודתו או שיחפוץ לעבוד בתפקיד אחר הריהו מתחייב בנפשו, שעליו לדעת בבירור שאם העמידו אותו בתפקיד הזה ובמקום הזה הרי הוא צריך להשלים זאת. ויותר מכן הוא ברוחניות בעבודת מלכו של עולם שישנם ע' פנים לתורה ובכל פן יש מ"ט פנים עמוק עמוק מי ימצאנה, וכנודע מהאריה"ק שאמר שישנם בשמים ממעל י"ב שערים, ובתוכם יש עוד הרבה דרכים שונים, הרבה פנים לתורה וכולם נכונים ואמיתים. ותיכף בנתינת התוה"ק נתן הבוכ"ע לכל יחיד מהס' ריבוא מישראל אות בתוה"ק, שכל נפש ונשמה מישראל יהיה לו את חלקו בתוה"ק שעל ידה ישלים ויתקן את הכתר מלכות שיתקיים הכתוב (זכריה יד, ט) והיה ה' למלך על כל הארץ, שזה יתכן רק על ידי שכל אחד יעבוד את השי"ת לפי האות המיועדת עבורו.

וכנודע מהרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע (נועם אלימלך פר' נח ד"ה או יאמר בדורותיו) על דברי הגמ' (שבת קיח, ב) ששאלו במאי אבוך זהיר טפי, שיש מצוות השייכים יותר לאדם אחד מרעהו, שאחד מצוין יותר בתורה, והשני בעבודה, והשלישי בגמילות חסדים, והגם שעל כל אחד לקיים את כל מצוות התורה בשלימות, אולם על מה שנטפל עליו היצר הרע ביותר הריהו יודע

שעל זה עליו להתייגע יותר ולמסור נפשו. ולכן ראינו הרבה דרכים בעבודת ה' כל צדיק לפי דרכו, והשוטה ופתי מדמה שדרך זו נכונה ודרך זו אינה נכונה, ומחשבות הללו הרי הם דרך ומבוא לכפירה ומינות ח"ו שיגיע לשפוט בדעתו דברים גבוהים יותר.

והנה כי כן שכל נשמה צריכה להשלים את שליחותה ותפקידה והאות ששייכת לה בתוה"ק שהיא שורש נשמתה אם כן איך יוכל האדם לדמות עצמו לעבודתו של רעהו, הרי מה שהוא זקוק לתקן אין רעהו צריך לתקן, ומאידך רעהו אינו צריך לתקן את אשר עליו מוטל להשלים.

- בדורות קדמונים היו צדיקים שבררו לאדם מה חובתו בעולמו -

וכשהיה העולם כתיקונו היו באים להצדיק כדוגמת להאריה"ק ושאלו אותו את תיקון הנפש, והיה מברר לאדם את מטרת ביאתו לעלמא הדין ומה חובתו בעולמו, וכך יכלו לעבוד את כל אחד באופן פרטי את העבודה השייכת לו להשלמת נפשו. ונודע אמרתו של הרה"ק הרבי ר' שמעלקא זי"ע (פנים יפות פר' במדבר עה"פ שעיר עיזים, וכן כתב בפתיחה לספרו ובספה"ק בוצינא דנהורא ועוד) על דברי התנא (אבות ב, א) 'עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים', שמלפנים בדורות הקדמונים היה בחי' 'עין רואה' שהיו הנביאים כנאמר (שמואל-א א, ט) יקרא לפנים הרואה, ולאחר מכן כאשר נסתלקו הנביאים היה בחי' 'אוזן שומעת' שהיו שומעים על ידי בת קול. ואחר שנתהווה ירידת הדורות אזי הוא בחי' 'כל מעשיך בספר נכתבים' שעל ידי שהיהודי לומד בקדושה ובטהרה הרי זה מורה לו דרך ועצות טובות לילך בדרך הישרה, עכתוד"ק.

ונראה לבאר דברי קדשו, כי בדורות הקדמונים היה בבחי' 'עין רואה' שהיו נשמות גבוהות שיכלו להביט בשמי מעל תחת כסא הכבוד במקור מחצבת נשמתם, וכך ידעו מהו שורש נשמתם, ואיזה תפקיד עליהם להשלים בעולם הזה לתקן כתר עליון. אולם בירידת הדורות אזי הגם שלא יכלו להביט בשמי מעל עכ"ז נותרו בבחי' 'אוזן שומעת' על ידי בת קול

המורה להם הדרך אשר ילכו בה, שזהו שליחותם שלשם כך ירדו לעולם.

ולאחר שירדו הדורות יותר, ואין יודעים מאומה לא על ידי ראייה ולא על ידי שמיעה, מכל מקום לכה"פ נותר בחי' זו ש'כל מעשיך בספר נכתבין' היינו דאין לנו שום עצה ותקוה אחרת רק על ידי התורה הק' שהיא המורה דרך הישרה לאדם.

וכפי ששמעתי מכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע שדו"ז הגה"ק משינאווא זי"ע אחר פטירת אביו מרן הדברי חיים זי"ע נסע אל דודו הרה"ק מדוקלא זי"ע ובין הדברים נענה הגה"ק משינאווא זי"ע ואמר אם הייתי יודע ומכיר איזה צדיק בעולם שיכול לעשות לי טובה או ללמד אותי דרך בעבודת ה' הייתי הולך אליו עד קצה העולם, - והגם שהיה הרה"ק משינאווא זי"ע צדיק יסוד עולם שאין לנו השגה בגדלותו כי רבה הוא בהיותו שייך לדורות הקדמונים, עכ"ז במקום גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו, - והשיבו הרה"ק מדוקלא זי"ע, כאשר אין מוצאים רבי לוקחים את אביו ורבא לרבי... ודבריו אלו לא נאמרו במליצה בעלמא.

ובאמת נאים הדברים למי שאמרם, כידוע שפעם נענה דו"ז הגה"ק מדוקלא זי"ע לכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע ואמר התעניתי משבת לשבת [ממוצאי שבת עד ליל שבת הבא, ששה ימים ולילות רצופים], הלכתי לערוך גלות [היה נע ונד ממקום למקום וסיבב על הפתחים לאסוף נדבות], משך חצי שנה לא החלפתי כתונתי והלקיתי גופי עם בריעכ"ץ [מין עשב שצורב את הגוף ועושה צלקת במקום שנוגע. חסידים ואנשי מעשה היו רגילים ללפף גופם עם עשב זה לשם סיגוף, עד שכל גופם התמלא פצעים ואבעבועות], ואני אומר לך, שאת הבחור הלז [היצר הרע] יכולים לנצח רק על ידי דף גמרא ותוספות. צא ולמד את עדותו של אדם גדול בתורה, שאחרי נסותו בחכמה כל מיני יסורים וסיגופים, הגיע למסקנה האמיתית שאת היצר הרע יכולים לכבוש ולהכניע רק על ידי לימוד דף גמרא. וכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע היה מפטיר

על כך ואומר כי בוודאי אחר גלות וסיגופים הללו הרי שהדף גמ' ותוס' היו שונים לגמרי. עכ"פ נמצינו למדים כי אי אפשר לנצח היצר הרע בלתי לימוד התורה הק'.

והביאור בזה, כי גם אחר כל העינויים והסיגופים עדיין אין האדם יודע מה חובתו בעולמו, ולאיזה תכלית נשלח לעלמא הדין, ובקל יוכל היצר הרע לבלבלו ולהטותו לדרך אחרת, כאילו זהו מה שהוא זקוק להשלים, והאמת שאין זה דרכו כלל. ואם ימשיך לצעוד בדרך הזה כל ימיו אזי לאחר שישלים ימיו ושנותיו יעמוד למעלה בבושת פניו, ויוכיחו אותו על שלא השלים את תפקידו שלשם כך ירד להאי עלמא. והדבר דומה למי ששולח את משרתו לקנות לו דבר מה, והוא חוזר אליו עם חפץ אחר, הריהו מורה לו שיחזור לבטל המקח כיון שלא לשם כך שלחו, כמו כן האדם אשר אינו משלים את יעודו בעולם הזה. ולזה אמר שאת הבחור הלז אי אפשר לנצח אלא על ידי לימוד התורה, כי גם אחר כל הסיגופים עדיין אינו יודע את הדרך אשר שייך אליו בפרטיות ומה צריך להשלים בזה העולם, ורק על ידי שיעסוק בתורה בדביקות ובטהרה, שוב התורה מאירה נתיבותיו לצעוד בדרך הנכונה, וכמו שאמר הכתוב (תהלים יט, ח) עדות ה' נאמנה מחכימת פתי, והוא מזככת המח עד שרואה ומכיר בשביל מה ירד לעולם הזה.

על זה אמרו חז"ל במשנה (אבות ו, א) כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה, היינו שהתורה מלמדת אותו את הדרך הישרה, וכמאמר הכתוב (שמות יח, כ) והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון, כלומר את הדרך הפרטי ששייך לכל יחיד, ועל כן תורה איקרי דרך (קידושין ב, ב), שעל ידי לימוד התורה כראוי רואה האדם את הדרך אשר הוא אמור לילך בה, כי הרבה דרכים למקום וכולם דרכים טובים וקדושים הם אולם אין האדם יכול לדעת באיזה דרך צריך לילך אלא על ידי ההוראה שתצא מן התורה.

וזאת מלפנים בישראל שהיו צדיקים קדושים שהיו עובדים את השי"ת ביחידות ובפרטיות

שיהו מתבודדים מבני אדם ונחבאים במערות וכו', ונעלו עצמם והסתירו עבודתם מעיני בני אדם, וכך עבדו את בוראם בדביקות בתורה ועבודה, והיינו כאמור כי האדם ירד להאי עלמא למלא ייעודו ותפקידו השייך לנשמתו דייקא, ואין לו שום ענין עם עבודת רעהו, כי הוא מוכרח להשלים את השליחות הפרטית שניתנה לנשמתו בשמי מעל.

- כאשר ירדו הדורות נשלח הבעש"ט הק'

ותלמידיו לחדש את דרך התאספות הרבים -

אולם כיון בירידת הדורות כאשר ארכה לנו הישועה והגלות נמשכת ועדיין לא נושענו, ראו בשמים ממעל איך שהדורות יורדים ונופלים, לזה הבוכ"ע הטוב ומטיב ואוהב עמו ישראל חס וריחם על בני ישראל, ועיר וקדיש מן שמיא נחית אור העולם צדיק הדורות אור שבעת הימים הבעש"ט הק' ותלמידיו הק' זי"ע שיאירו לבני ישראל הדרך עד ביאת המשיח כדי שיוכלו בני ישראל להחזיק מעמד ולידע שיש ה' בעולם.

אחד מהיסודות שהביא עמו הבעש"ט הק' זי"ע לעולם הוא ענין ההתחברות והתאספות בציבור, כי ראה בני עליה והמה מועטין, כאלו שיוכלו לעבוד את השי"ת באופן פרטי, כי דרך זו נאה רק ליחידי סגולה נשמות גבוהים המורמים מעם, שיודעים מה תפקידם ותיקונם עלי אדמות, ואכן הם ישבו בדד ועבדו את השי"ת במה ששייך להם ומגיעים לשלימותם, אמנם מה יהיה עם המון העם ורובא דרובא שאינם יודעים את שורש נשמתם, שאם ימשיכו בדרך זה לעבוד את השי"ת כל אחד ביחידות ח"ו תשתכח תורה מישראל, ויפלו מטה מטה, עד שיהיה חשש לקיום כלל ישראל.

על כן באו הבעש"ט הק' זי"ע ותלמידיו הק' זי"ע בבחי' חכמים יכולים לעקור דבר מן התורה ולמיגדר מילתא אף בקום ועשה (ראה יבמות צ, א), ואמרו כי הגם שעפ"י היושר ומידת הדין ישנה עבודה מיוחדת לכל יחיד, שעל כן ניתנה תורה בלשון יחיד כנאמר (שמות כ, ב) אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך וגו', כיון שלכל אחד עבודה נפרדת השייכת אליו, וכן באותיות

התורה פסקו חז"ל (או"ח הל' תפילין, סי' לב) כי כל אות צריכה שתהא מוקפת גויל, ואם אות אחת נוגע בחברתה נפסל הס"ת כולה, והרמז בזה על נשמות ישראל האחוזים באותיות התורה הק' שלכל אחד עבודה מיוחדת משלו, ואין לאחד להתערב עם רעהו. ואכן כך היה צריך להיות, אולם כאמור לעיל לא יתכן כהיום להלך בדרך זו, ועל כן עקרו דבר מן התורה וחדשו שעבודת השי"ת תהא דוקא בבחי' 'בתוך רבים אהללנו', להתאסף בקיבוץ וחבורה יחד בכוונה ומטרה אחת שרצוננו להיות יהודים יראים ושלמים ולקבל עלינו עול מלכות שמים שלימה ולעבוד את השי"ת כראוי, ואף שאין אנו יודעים מהו דרכו של כל יחיד ויחיד אבל זכות וכח הרבים תגן עלינו.

- גודל מעלת האתספות עובדי ה' בציבור שהוא

מחסה נגד היצה"ר -

זכות הרבים גדול ונורא מאוד, עד היכן הדברים מגיעים למדנו מדברי חז"ל (ברכות ח, א) עה"פ (איוב לו, ה) הן א"ל כביר ולא ימאס שאין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים, כלומר אפי' בתפילה שמצד עצמה הריהו מאוסה, ואם היה היחיד מתפלל לבדו היו משליכים תפילתו, ולא היו נותנים לתפילה זו לעלות ולהכנס לפניו מהיכלא דמלכא כיון שאינה שוה מאומה, עכ"ז כיון שהוא בתוך תפילת רבים אין הקב"ה מואס בה. וכן אמרו חז"ל (תענית ח, א) אין תפילתו של אדם נשמעת אלא אם כן משים נפשו בכפו שנא' נישא לבבנו אל כפיים, איני והא אוקים שמואל אמורא עליה ודרש ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו - ואף על פי כן - והוא רחום יכפר עוון, לא קשיא כאן ביחיד כאן בציבור.

ומה גם שבעבודת יחיד יש לירא ולפחד שבקל יוכל היצר הרע לפתות ולבלבל את האדם ולהפוך ממצוה לעבירה ומעבירה למצוה, וכנודע מאמרו הטהור של הבעש"ט הק' זי"ע (בעש"ט עה"ת, פרשת בראשית, אות קמז) בביאור מאמז"ל (שבת עה, א) שוחט משום מאי מחייב וכו' משום צובע, ובתוס' שם (ד"ה שוחט) דאשוחט דעלמא קאי, וביאר דהכוונה על

עלמא, וכפי שמצינו בעבודת בית המקדש (ערכין יא, ב) שהמשורר ששיער חייב מיתה, שכיון שנתמנה להיות משורר אין לו לזוז מתפקידו להיות שוער. לא כן מרובים העושים את המצוה שאז אין מביטים האם עבודה זו שייכת אליו, אלא כחם של רבים שאין הקב"ה מואס בהם מעלה את הכל בשלימות לעילא, ומגין עליו ומזככו ומטהרו ומשפיע עליו השפעות קדושות.

על כן כאשר ראו צדיקי הדור את ירידת הדורות נמנו וגמרו שאין עצה ותקנה אחרת רק בקיבוץ אחים יחדיו, להתאסף יחד בכוונה ומחשבה אחת באהבה ואחוה ושלום ורעות, אולם צריך שיהיה אחדות באמת, כי לולא זאת אם כל אחד נפרד ומדמה בעצמו כי 'אני ואפסי' לזאת בוודאי לא נקרא התאספות הרבים אלא התאספות יחידים, וכפי שהביא זקה"ק זי"ע בייטב לב בשם קדמונים עה"פ (איוב טו, לד) עדת חנף גלמוד, שאפילו הם עדה שלימה אך אין הם באחדות אמיתית אלא רק ע"י חנופה, ויש ביניהם מחלוקת, אז כל אחד הוא גלמוד לעצמו ללא שום חיבור ביניהם, לכן צריך להסיר כל פירוד ומחלוקת ולהיות באחדות הלבבות ולבטל עצמו אל הכלל כאיש אחד ובלב אחד, וכל אחד יראה את מעלות חבריו, ואז יהא בהם מעלת וכח הרבים ויוכלו להתגבר על כל הניסיונות.

- המציאות מוכיחה שההשתייכות לציבור

מגינה על האדם וזרעו אחריו -

וכל מי שחפץ להתבונן בזה עיניו לנוכח יביטו ויראה בחוש את הוכחות המציאות שכל זמן שהאדם נחשב לחלק מהציבור, ובכל מצב אפי' כשהוא בירידה עכ"ז אינו רוצה להיות פורש מן הציבור, ואין כלל נפק"מ לאיזה עדה הוא משתייך, אולם אינו חפץ בשום אופן להפרד מהם, ויודע שהוא משתייך לעדה זו, או לחבורה זו של חסידים ואנשי מעשה, וזהו עבורו ליסוד איתן המחזיק בעדו בכל המצבים שלא יפול יותר ממדרגותיו, ומגין לו ולזרעו אחריו שכולם ילכו בדרך הישרה כראוי, והיינו כיון דכח הרבים מגן בעדם.

אולם אם מדמה האדם בעצמו כי הוא חכם וקורע החבל ונפרד מן הציבור והולך מחוץ

יצה"ר הוא מלאך המות שוחט דעלמא, דמשום מאי מיחייב ביום הדין לעתיד לבא, והלא לכך נוצר להחטיא בני אדם, ומתרץ משום צובע, היינו שהוא לא נברא אלא לפתות את האדם ולהסיתו שיעשה נגד רצון ה' ולא לצבוע ולרמות על עבירה שהיא מצוה, עכדה"ק. אלא שכאמור בעבודת השי"ת בתוך רבים אזי זכות הציבור גדול כל כך עד שמגין שלא יוכל היצר הרע לבלבל את האדם ולהעבירו על דעת קונו.

ויבואר בזה מה שפרשה ראשונה של קריאת שמע בלשון יחיד נאמרה, ואהבת את ה' אלוקיך וגו' (דברים ו, ה) להורות דעיקר שליחת העבודה היא עבודת היחיד בדבר הפרטי השייך לשורש נפשו ונשמתו, שלשמה נשלח לעולם הזה. אולם בירידת הדורות לא יתכן לילך בדרך זה, ולכן נאמרה פרשה שניה בלשון רבים, להורות על שבעת ההיא יחזיקו לכה"פ בעבודת השי"ת מתוך רבים.

ויתורץ בזה קו' התוס' (ברכות לה, ב ד"ה כאן בזמן) על מה שאמרו חז"ל בגמ' (שם) דמה דכתיב 'ואספת דגנך' מיירי בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום ואין מלאכתן נעשית ע"י אחרים, והקשו התוס' דהא לקמן מוקמינן ליה לפסוק והיה אם שמוע תשמעו אל מצוותי בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום, ותי' דמיירי בעושין ואין עושין, ודקדקו לבאר כוונתם, ולדרכנו י"ל דמיירי באופן שחפצים לעשות רצונו של מקום, אולם אין יודעים מהו תפקידם ומה שורש נשמתם שעל זה צריכים הם למסור נפשם כדי שלא ישוּבו ויבואו לפני המלך בבושה ריקן וחסרי כל, ועל זה ניתנה פרשה זו בלשון רבים שלכה"פ יחזיקו בעבודת השי"ת מתוך רבים באגודה אחת כאיש אחד ובלב אחד, להתאסף חבורות חסידים ואנשי מעשה יחד, והן א"ל כביר לא ימאס בתפילת רבים.

ולזה אמרו חז"ל (ת"כ ב, ג, הובא ברש"י ויקרא כו, ח) אינו דומה מועטין העושין את המצוה למרובין העושין, דהיחיד שעובד את השי"ת ועושה מצוה אזי הגם שמצוה זו גדולה ונשגבה עד מאוד, אולם יתכן שאין המצוה הזאת שייכת אליו, שלא למטרה ותכלית זה נשלח להאי

ריחם הקב"ה וחמל על עמו בית ישראל ונתן התורה עם דרך עבודה נוסף, שהגם מלכתחילה תורה בלשון יחיד נאמרה, עכ"ז אם אינו במדריגה זו ולא ניתן לילך בדרך זה, אזי לכה"פ יעבדו את השי"ת בבחי' 'בתוך רבים אהללנו', שאז זכות הרבים מגן לילך בדרך הישרה.

וכה אמר הכתוב (משלי ג, יז) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום, שבתורה יש גם כן את דרך הרבים להתאסף יחד כאיש אחד בלב אחד, וכן אמר הכתוב (תהלים קיט, קסה) שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול, שכאשר עובדים את השי"ת ברבים בבחינת שלום רב, כאיש אחד בלב אחד, אזי אף אם אין יודע כל אחד את הדרך הפרטית השייכת אליו ואת התכלית והמטרה שלשמה נשלח לעולם, עכ"ז הריהו תופס בעצה זו ומתחבר אל הרבים, ואז כח הרבים הוא זוכה להשלים את נפשו ולתקן את נפש רוח ונשמה שלו.

- כפה עליהם ההר שיקבלו ע"ע גם דרך עבודת ה' ברבים להצלת הדורות הבאים -

והנה במתן תורה נאמר (שמות יט, ב) ויחן שם ישראל כנגד ההר ודרשו חז"ל (ויק"ר ט, ט, הוא ברש"י שם) כאיש אחד בלב אחד, ועל בחינה זו כפה עליהם את ההר ללמד שלא רק באופן הנעלה בו הם שרויים שכל אחד יודע שורש נשמתו בעולמות העליונים תחת כסא הכבוד יעבדו את השי"ת, אלא אף בזמן שיהא חושך ואפילה, ולא ידעו בני אדם לאיזה תכלית ירדו לעולם, כשהחושך תכסה ארץ עד שאין את מי לשאול שיורה דעת, וידמו לומר שלא ניתנה תורה באופן זה, ואין עוד תקוה וכאשר אבדתי אבדתי עד שיבואו ח"ו לפרוק עולם מעל צוארם, לכן כפה עליהם ההר ואמר להם אם אתם מקבלים את התורה מוטב, כלומר אם אתם מקבלים את התורה גם באופן של התאספות ברבים, אף שאין כל יחיד יודע עבודתו בפרטיות, אז מוטב כיון דא-ל כביר לא ימאס בתפילת רבים, ואם לאו שם תהא קבורתכם.

והנה דור המדבר אשר היו נשמות גבוהות מאד ובעלי מדריגה, וכדאיתא (זוה"ק פרשת שלח ח"ג קסה, ב) שהיו דור דעה אשר כמוהו לא היה

למחנה רח"ל, אזי רואים בחוש שאז נפרצו לפניו כל הגבולות, ותוצאותיה מי ישורנה. ולפעמים אף מדמה כי יש בו כוונות טובות, שיש לו טענות שאין מוצא חן בעיניו דברים מסויימים, והוא סובר שהוא חכם ומשכיל יותר ונוטל דרך לעצמו, אולם זו דרך מוטעת ומבולבלת שהולך בדרכים עקלקלות עד שיורד לבאר שחת רח"ל, ואם אין רואים זאת אצלו הרי זה משפיע על צאצאיו אחריו, כי בגלות האפל והחשוך וכאשר שורה בלבול בעולם אין לנו עצה אחרת זולת זה להחזיק אחד ברעהו, ולהיות מחובר לקיבוץ הרבים, שזהו חבל הצלה.

- בעידן מתן תורה הכירו כולם בשורש נשמתם ותפקידם המוטל עליהם -

ויתכן לומר, כי בשעת מתן תורה היו בני ישראל במדרגה נעלית עד מאוד, עד שכל אחד הכיר את שורש נשמתו בגבהי מרומים, וידע כל אחד את העבודה השייכת אליו, ועל כן ענו ואמרו 'כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע' (שמות כד, ז), היינו שכל אחד קיבל על עצמו לעבוד את השי"ת בדרך השייכת אליו.

ויבאר בזה גם מה שדרשו חז"ל (רש"י בשם מכילתא דרשב"י) עה"פ (שמות כ, טו) וכל העם רואים את הקולות, מלמד שהיו רואים את הנשמע, וכבר עמד בזה זקה"ק מהרצ"א זי"ע לבאר איזה צורך היה בנס גדול זה שיהיו רואים את הנשמע. ויתכן דהכוונה שהשיגו אז בחי' 'עין רואה' שכל אחד ראה את האות ששייך אליו ושורש נשמתו, והיו מביטים עד כסא הכבוד מקום מחצב הנשמות, וראו מהו תכליתם בעולם הזה, ועל כוונה זו פתחו ואמרו 'כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע'.

אלא שהבוכ"ע המגיד מראשית אחרית קורא הדורות מראש צפה והביט וראה את כל הדורות, וראה מה יהיה בסוף האלף החמישי בשנת תשע"ו לאיזה ירידת הדור יקלעו בני ישראל, שיגלו גולה אחר גולה וירדו ירידה אחר ירידה, ואם ימשיכו לילך בדרך הזה שכל אחד יעבוד את השי"ת באופן פרטי ולא ידעו מדרך העבודה הנוסף אזי יעבדו את השי"ת רק היחידי סגולה והצדיקים, אולם מה יהא עם המון העם. על כן

ולא יהיה עוד, והם זכו לשמוע קול ה' אנוכי לא יהיה לך מפי הגבורה, וכבר התבטא פעם זקה"ק בעל הדברי חיים מצאנז זי"ע על עצמו, אלמלי היו אביו ורבא מביטים עלינו, היו רוקקים עלינו כמו שרוקקים על שרץ טמא, ודברים אלו שאמר ברוב שפלותו וענוותנותו מבהילים על הרעיון, שלא אמר זאת על דור המדבר או על הנביאים והתנאים אלא אף אביו ורבא היו יורקים עלינו, כי רח"ל אנו בבחי' נמשל כבהמות נדמו (תהלים מט, יג).

הגע בעצמך, אם אמרו חז"ל על דורם (שבת קיב, ב) אם ראשונים בני מלאכים אנו בני אנשים, ואם ראשונים בני אנשים אנו כחמורים, ולא כחמורו של רבי חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר אלא כשאר חמורים. מה נאמר אנן בדורנו זה, ואנו אין לנו שמץ של השגה בהבדל ובמרחק הרב שבין מלאך לאדם, כי המלאך כולו רוחני ואש שלהבת ואילו האדם קרוץ מחומר ומלא בתאוות וחומריות, ואם ראשונים כבני אדם אנו כחמורים ולא כחמורו של פנחס בן יאיר.

ועל כן דור המדבר שהיו דור נעלה מאד, היה הדבר קשה בעיניהם שיבואו דורות נמוכים ושפלים שיהיו זקוקים לקבל התורה באופן זה של כח הרבים, ומיאנו לקבל בזה האופן, ולזה הוכרח הקב"ה לכפות עליהם ההר לצורך כך, ועל זה היתה מודעא רבא לאורייתא.

- הדר קבלוהו לדרך הרבים, שע"ז קטרג

המקטרג שאין היחידים משלימים שליחותם -

עד שבאו לימי אחשוורוש שנתגלגל מן השמים שיהיה קטרוג גדול על ראש בני א"ל חי, וקטרג המקטרג ואמר (אסתר ג, ח) ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים ודתייהם שונות מכל עם, והיינו שאף אמנם שהיו מקיימים תורה ומצוות, אולם 'ואת דתי המלך אינם עושים' שאת העבודה השייכת לכל יחיד ויחיד לשורש נשמתו כדי להשלים ולתקן הכתר מלכות זה אינם עושים. כי תיקון הכתר עליון אינו באפשרות אלא ע"י שכל השישים ריבוא בני ישראל ישלימו כל אחד האות שלו בתוה"ק וימלא שליחותו ותפקידו בזה העולם, ואז יקויים היעוד (זכריה יד, ט) והיה ה' למלך על כל

הארץ ויתגדל ויתקדש שמיא רבה, וזה היה הקטרוג הגדול שאף שיש ריבוי מצוות, עכ"ז כיוון שאין עושים הדברים השייכים אליהם עדיין אין שמו וכסאו שלם, וכסא מלכו של עולם עדיין עומד חסר, 'ולמלך אין שוה להניחם', כיון שאין מועילים במעשיהם דבר, שהיו בבחינת הני בבלאי טיפשאי דאכלי נהמא בנהמא (ביצה טז, א), שאין באים לעולם לשלמותם, וע"י קטרוג זה באה רח"ל הגזירה הנוראה של להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים ח"ו.

עד שנתעוררה אסתר המלכה לומר שבמצב כזה בהכרח לחדש ענין עבודת השי"ת מתוך רבים, ואמרה למרדכי לך כנוס את כל היהודים, ואף שאכן עיקר העבודה הוא מה שעובד כל אחד באופן פרטי את השי"ת במה ששייך אליו, וכלשוננו של הרמח"ל בפתיחתו לספרו 'מסילת ישרים' וז"ל, יסוד העבודה ושורש החסידות שיתאמת ויתברר אצל האדם מה חובתו בעולמו, שדנים כל אחד לפי שורשו ותכליתו שהוא אמור להשיג בעולם הזה. אמנם אם אין באפשרות לילך בדרך זה, ישנו עצה ודרך נוספת להשלים את יעודו בזה העולם, על ידי 'כנוס את כל היהודים' בציבור כאיש אחד ובלב אחד, ואף באופן שאין עבודתו נעשית בשלימות, ואינו פועל את מה שמוטל עליו לעשות, עכ"ז בתוך רבים בכח ובזכות הרבים נתקן הכל ועולה לשמי שמים. הלא אצל ציבור ורבים ישנם כמה מיני אנשים, ואעפ"כ אמר הכתוב הן א"ל כביר לא ימאס בתפילת רבים, שכח הרבים פועל שגם היחיד נתעלה עבודתו.

ועל כן אמרה אסתר לכנוס את כל היהודים, ובאופן כזה ואני אבוא אל המלך אשר לא כדת, שאז ניתן לתקן את הכתר מלכות - כתר עליון, אף שלא כדת, שעובד את השי"ת שלא לפי האות השייך אליו, ובזה נמתק הגזירה, והגין כח הרבים ונתרומם כבוד שמים.

אשר על כן לאחר שבטלה גזירה תקנו חז"ל משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, כדי להרבות ריעות, להורות שבעוד שהגלות מתארכת אזי הסכנה גדולה מאוד, לא ידמה

ישראל במדבר וזקה"ק מרנא הדברי חיים זי"ע היה מכנה מעשה זה 'די אינטער געווארפענע מעשה', והיינו דלשעה אחת ניטל מהם הבחירה ושיקול הדעת והיו כמוכרחים לעשות כן, ואינו לפי השגתנו הגשמית, אך עכ"ז ניתן לומר בדרך רמז לבאר מעשה זה איך לאחר מ' יום ששמעו קול ה' בכח 'אנכי ולא יהיה לך' והיה להם התגלות אלוקות באו לידי כך, שאמרו בני ישראל קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו (שמות לב, כג), אלא שהם באו בטענה לפני אהרן שכל זמן שהיו בצל משה היה הוא מורה להם הדרך לאיזה תכלית ירדו לעולם, ובזה היו מתייגעים להשלים עצמם, אולם כעת כאשר משה רבינו ע"ה כבר אינו עמנו מי יורה לנו דעת, ועל כן חפצו שיעשה להם דוגמת שור שהוא ראש למזלות (ראה תפארת יהונתן שמות לב, ד), ולפי המזל ינסו לידע מה תפקידם וחובתם בעולמם.

אולם באמת באותה שעה טעו הם טעות חמורה שדימו שאם אין כדוגמת משה רבינו ע"ה ושאר צדיקים כגון האריה"ק זי"ע שיוכלו להנחותם בדרך שלהם, שוב אין ניתן לעבוד את השי"ת, ולא ידעו שבכח הרבים ובקדושתם ניתן לתקן ולהשלים נפשם, שכיון שהוא בתוך הרבים הריהו נכלל ברבים.

ויתכן שזהו החילוק בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה, דכאמור בתורה שבכתב צריך להיות כל אות מוקף גויל, ומורה על העבודה המסורה לכל יחיד ויחיד לצורך תיקון נשמתו, אולם תורה שבעל פה אין נוהג דין זה, ונקרא תלמוד בבלי על שם שהוא בלול (סנהדרין כד, א), וע"ד רמז שכל אחד בלול בחבירו ומורה על כח הרבים, שכאשר אין יודע כל יחיד מה תפקידו הרי יכלל עצמו בכח הרבים, וכך יזכה לתיקון נפשו.

והתיקון לזה החטא היה על ידי מחצית השקל, וכמו שביארו בספה"ק (ראה אלשיך הק'), פר' כי תשא, ועוד) דמצוה זו רומז על ענין אחדות, שכל אחד מישראל הוא רק חלק והוא שייך להכלל כולו, כי אין עצה ותקוה אחרת אלא להיות בתוך רבים ולהתאחד בחבורה להשתייך

האדם שביכולתו לעבדו ית"ש לבדו, כי לא יוכל לעמוד במלחמה בלתי עבודת השי"ת מתוך רבים, אשר כל ביה עשרה שכינתא שריא (סנהדרין לט, א), ואז יהיה לו סייעתא דשמיא לתקן ולהשלים נפשו ונשמתו.

נמצינו למדים שעד הימים ההם שהיו דורות נעלים ידעו רק מדרך העבודה ביחיד לכל אחד ואחד באופן פרטי, ואילו על הדרך של עבודת השי"ת מתוך רבים על זה באה כפיית ההר ומודעא, וכיון שבאו לימי אחשוורוש נודע להם שמרחמי השי"ת וחסדיו המרובים נתן לנו את תורתו גם על דרך זה שכאשר 'אותותינו לא ראינו' שאין אנו יודעים האות השייך אליו, 'ואין אתנו יודע עד מה', שאין נביא שיוכל להורות לנו הדרך השייכת לנו כל אחד לפי שורש נשמתו, אזי יש את כח הרבים שכאשר לומדים ומתחברים אל הרבים, או אז מגין עליהם קדושת הרבים והן א"ל כביר לא ימאס, ועבודתם רצויה ומקובלת לפני הבוכ"ע.

מעתה נתיישב שפיר קו' התוס', שאכן קיימו מה שקיבלו כבר רצ"ל שכעת נתוודע להם שמה שנתן הבוכ"ע את התורה באופן זה של עבודת השי"ת הקדים בזה רפואה למכה, שגם כאשר יגיע זמן שלא יוכלו כל אחד לעבוד את השי"ת ביחידות, אף על פי כן יוכלו להשלים את הכתר עליו בעבודת השי"ת בציבור, וזהו קיימו למעלה מה שקיבלו למטה, היינו שנתקבל עבודתם שלמטה עד תיקון כתר עליון, שבלא"ה אם היה נותר הדרך לכל יחיד ויחיד אזי לפעמים אף אם עבד את השי"ת למטה עדיין לא תיקן למעלה כיון שלא עשה והשלים את הדבר השייך אליו, אולם כיון שחידשו כאן את דרך כינוס הרבים, כמאמר אסתר 'לך כנוס את כל היהודים', כאיש אחד בלב אחד, אזי נעשה בחי' וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, ונאמר 'וקבל' לשון יחיד, שעל ידי העבודה בציבור ובכח הרבים הוי כאילו כל יחיד ויחיד השלים את תיקון נפשו שלשמה ירד לעולם הזה.

- ביאור חטא בני ישראל במדבר שלא ידעו

מדרך עבודת ה' ברבים -

הנה אין לנו שמץ השגה במעשה שעשו

לעדה וסביבה מסוימת, ובכל מצב הוא קשור לכלל הציבור, וכח הציבור מגין ושומר ישראל ישמור שארית ישראל.

וזהו שאנו אומרים 'אור פניך עלינו אדון נשא ושקל אשא בבית נכון ונשא', שרק כעת בעידן הגלות כשאין יודעים מה תפקידו של כל יחיד ויחיד אז יש ליתן מחצית השקל המורה על ענין האחדות וכח הרבים, אבל כאשר ישפיע עלינו הבוכ"ע מאור פניו וכל אחד ידע מה חובתו בעולמו, אז יוכלו ליתן שקל שלם.

ומעתה יתבארו דברי המדרש על נכון, כי עד עתה שלא חטאו במעשה שבמדבר לא נזקקו להקהילם כיון שהחזיקו בבחי' כל העם רואים את הקולות, שכל אחד הכיר וידע מה תפקידו שעליו להשלים עלי אדמות, וכמו שאמר הכתוב (תהלים פב, ו) אני אמרתי אלוקים אתם, שכל אחד יכול היה להשלים ולתקן הכתר מלכות אף ביחידות, אולם מכיון שחטאו במעשה שבמדבר נפלו ואותותינו לא ראינו ואין אתנו יודע עד מה, ומעתה לא ידע כל יחיד מה עבודתי, על כן ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, וכן כל צדיק שבכל דור הוא בבחי' משה, כמו שאמרו חז"ל (שבת קא, ב) משה שפיר קאמרת, להורות את כח הרבים שבזכותה הן א"ל כביר לא ימאס תפילת רבים, ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, שכעת תשכילו להבין מה שכפה עליהם הקב"ה ההר כגיגית כדי לקבל התורה גם באופן זה של התאספות והתאחדות הרבים, כי יש עתים שלא יוכלו לתפוס בעבודה של כל יחיד ויחיד, ובהכרח ילכו בדרך הזה.

ויבואר עוד אלה הדברים שתראו מה יכול היצר הרע להביא כאשר עבודה מסורה לכל יחיד ויחיד שיכול לצבוע העבירה למצוה, וכמו שעשה במעשה שבמדבר שהראה להם משה מת ומוטל במיטה (תנחומא, שמות יט) וכן הפילם עד לדיוטא התחתונה שאמרו 'אלה אלהיך' וגו', על כן אני אומר לכם הדברים אשר צוה ה' לעשות שיקהילו קהילות להיות כאיש אחד ובלב אחד, וזכות הרבים תגין שלא יבואו לידי שום מכשול ותקלה.

וי"ל עוד אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות

'אותם', ובהקדם מש"כ בספר 'ברית אברם' (פרשת תבוא) לבאר הכתוב (איכה א, ה) היו צריה לראש אויביה שלו, וביאורו, שכאשר בני ישראל חיים יחדיו בשלום ורעות וה' שלום' בשלימות אזי כמו"כ בני ישראל שלימים כאותה ששנינו (עוקצים ג, ב) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום, ועוד שנינו (ראה ילקוט, פרשת נצבים, רמז תתקמ), אלמלי היו ישראל באגודה אחת לא שלטה בהם כל אומה ולשון, ברם כאשר באו לידי מחלוקת ופירוד עי"כ נפרד האות מ"ם הוא 'לי' שמספרו בגי' מ', ונעשה מופרד ה'לי' מתיבת 'ראש' והיו צריה לראש, וכל זאת הוא כי שלו היינו שנפרד האות מ' מתיבת שלום ונותר 'שלו' בלבד, שכאשר לא התנהגו בני ישראל בשלום רח"ל נטלו אויביה את רישא דעשו, והיצה"ר הוא ס"מ מפריד הראש, עכתוד"ק בתוספת נופך.

והיינו דייקא כשכלל ישראל באחדות אזי מתקיים בהם הכתוב (תהלים קיט, קסה) שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול, והוא שמירה וחומה נגד היצר הרע, לא כן כאשר מתפרדים מהכלל או אז היצר הרע יכול להמיר רע בטוב וטוב ברע והיו צריה לראש. וזה הכוונה כאן שמשה רבינו ציוה אות על ההאחדות, אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם היינו אות מ' שיקפידו שיהיה ה'שלו' בשלימות וזה יגין עבורם שלא יבואו לידי מכשול.

וזה ביאור המדרש, ה' מה רבי צרי רבים קמים עלי רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלקים סלה, לאחר שרואים אומה שלאחר מ' יום מקבלת התורה אפשר להטעותו עם דמיונות ומשאות שוא ומדוחים, אולם ועתה ה' מגן בעדי כבודי מרים ראשי על ידי פרשת כי תשא את ראש, שכאשר יהיו בבחי' מחצית השקל לעבוד את השי"ת באחדות ולהיות קשור לכלל, או אז זהו הגנה והצלחה נגד היצר הרע שלא יוכל להציב ניסיונות קשים ולרמות בני אדם ולהפוך לילה ליום ויום ללילה, דהן א-ל-כביר לא ימאס תפילת רבים, ושומר ישראל ישמור שארית ישראל. וזה יתנו מחצית השקל תרומה לה', שבאופן זה יוכלו להתרומם

ולתחבר לה'.

ובדרך זה יתבאר ג"כ הזמר, שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם 'יחד' תכלת מרדכי, שכל הקטרוג בימי הזמן היה על חסרון העבודה של כל יחיד, ורמוז בדברי חז"ל (חולין קלט, ב) מרדכי מן התורה מנין שנא' (שמות ל, כג) מר דרור ומתרגמינן מארי דכיא, והיא מסממני הקטורת שבה היה מעורב גם החלבנה שריחו רע (כריתות ו, ב), ולהורות נתן שגם הגרוע כשמעוררו בתוך הרבים יש לו תיקון לכולם, ודרך זה מביא תשועתם היתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור כשזה כח העמידה חרף ירידת הדורות שכן אדם ישתומם שאינו יודע מטרת ביאתו לעולם, אז יתחבר לכלל הציבור וידע נאמנה שאכן שהוא נמשל לבורג קטן עם כל זה אינו זו מהעדה שהוא שייך להם כמלא נימה, ומסור לכך בלב ונפש שהוא יסוד ושורש היהדות, וכך יכול להשלים ולתקן את כל חלקי הנפש רוח ונשמה.

בוכ"ע, גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, וכולנו רוצים להיות ערליכע יודן ולתקן את כל מה שמוטל עלינו, ומי מעכב שאור שבעיסה, אבל אתה בעל הרחמים חושב מחשבות לבלתי ידח ממני נדח, ועזרינו שנוכל לידבק אל הרבים ושלא נהיה ח"ו בבחי' לתאווה יבקש נפרד (משלי יח, א), ושנזכה להיות קשורים באמת לרבים בבחי' בתוך רבים אהללנו.

יהי החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו תחילה וראש לפדיון נפשנו, בני ישראל זקוקים לרחמי שמים מרובים, וכאז כן עתה עומדים אנו באותו מצב שעמדו בני ישראל בימי אחשורוש שגזרו עליהן הגזירה הנוראה, כמו כן בזמנינו אויבינו יהמיון ומשנאינו נשאו ראש לכלות רח"ל את בני ישראל. אבל אנחנו מובטחים שכבימים ההם כן בזמן הזה ישועת ה' תעמוד לנו, ובתוך ההסתר תאיר לנו הישועה, וכאשר זכינו אז ששומר ישראל שמר ישראל כמו כן עתה.

כן יעזרנו השי"ת וירומם כבוד השם וקרן ישראל, וישלח את אליהו הנביא וישיב לב אבות על בנים, שכשם שאלהו קידש שם שמים אצל נביאי הבעל, והוריד אש מן השמים וזעק ה' הוא האלקים ונאמר שם (מלכים א-יח, לט) ויפלו כל העם על פניהם, והיינו שתיכף כששמעו זאת נפלו

בכריעה והשתחוו בנפילת אפים והתוודו אל ה' וקיבל תשובתם, כמו כן קודם ביאת המשיח יבוא אלינו ויעורר את בני ישראל לתשובה שלימה, ונזכה לשמוע קול שופרו של משיח.

יעזור השי"ת שיהא החודש הבעל"ט חודש טוב ומבורך, לששון ולשמחה לישועה ולנחמה, שאכן נזכה למשנכנס אדר מרבין בשמחה ובכל בתי ישראל ישרה ששון ושמחה וחדוה ברוחניות וגשמיות בגוף ונפש, ולכל בני ישראל יהיה אור במושבותם, ונזכה שמקים מעפר דל ומאשפות ירים אביון, ויתן לכל בני ישראל בני חיי ומזוני רויחי, רפואות וישועות, ותן לכל איש ואיש די פרנסתו ולכל גויה וגויה די מחסורו אשר יחסר לו ועל ידי זה יכירו במי שאמר והיה העולם וישובו בתשובה, ונזכה לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

אחר זמר א"ל מסתתר זמרו 'שושנת יעקב' כנהוג בכל חודש אדר.

מוצש"ק

בשעה 11.00 נכנס מרן שליט"א לקליינע זאל שבביתו נאווה קודש להשתתף בשמחת השבע ברכות לחתן החבר אהרן דוד נ"י בן הרה"ח ר' משה אברהם גלנץ מירושלים עיה"ק (בהג"ר יהודה צבי גלנץ מפעיה"ק), ע"ב הרה"ג ר' מנחם מנדל שולדינר שליט"א ר"מ בישיבה"ק (ב"ר נפתלי אלכסנדר מפעיה"ק). מרן שליט"א נטל ידיו לסעודה. וזימרו הזמירות למוצש"ק, במהלך הסעודה הנעים בניגוני שמחה הר"ר יחזקאל טורנר מפעיה"ק.

במהלך הסעודה כיבד מרן שליט"א את בנו ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א לשאת דברי ברכה לכבוד השמחה. כן כיבד מרן שליט"א בדברים את דוד החתן הרה"ג ר' יצחק בלומנטל ר"מ בישיבה"ק לצעירים דברי ברוך פעיה"ק, וכן בסיפורי צדיקים את הרה"ח ר' יצחק אלטמן מויליאמסבורג.

בברכהמ"ז על הכוס כיבד מרן שליט"א את בנו הרב הצעיר הגריש"ב שליט"א, בשש ברכות - את בנו ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א, בברכה אחריתא - את בנו הרה"ג רבי מאיר משולם שליט"א. לאחר מכן קם מרן שליט"א לריקוד של שמחה עם החתן ובעלי השמחה משך זמן.

יום ראשון פר' פקודי כ"ו אד"א

לפני התפילה הניח מרן שליט"א תפילין להבחור חבר מצוה שמעון נ"י בן הר"ר שמואל מושקוביץ

מקריט הבעש"ט בפ"ת (כ"ר מאיר יהודה מב"ב).

בערב קיבל מרן שליט"א קהל, באמצע נכנס לקודש פנימה, הגה"צ רבי חיים צבי מייזליש שליט"א, ראש ישיבת סאטמאר בבני ברק, לרגל שמחת נישואי בנו במזל טוב, וזהו תוכן השיחה:

הגר"צ מייזליש: אנו עומדים ב"ה לקראת שמחה... גם כאן מתכוננים לשמחה...

מרן שליט"א: 'מרבין' בשמחה... בשנה מעוברת השמחה היא בכפילות.

הגר"צ מייזליש: הרי הרבי שליט"א היה עכשיו באמריקא לקיום מצות כיבוד אם... זקני (כ"ק אדמו"ר בעל ברך משה מסאטמאר) זצ"ל סיפר מה ששמע מחסידים על אביו הרה"ק בעל עצי חיים זי"ע, שכידוע נסתלקו לו י"ב בנים בחייו [מתוך כ"א] ל"ע, ועכ"ז בהלווייתו של אמו (הרבנית מרת חנה ע"ה א"ח הרה"ק בעל קדושת יו"ט זי"ע ובת דודו הגה"ק רבי יואל אשכנזי זצ"ל בנו של הרה"ק מטאלטשווא זי"ע) ע"ה בכה יותר מבהלווייתיהם של בניו.

הוא אמר בתוך הדברים בהלווייתו, שקיום מצות כיבוד אב בחיים הוא מן התורה ואילו לאחר מותו הוא רק דרבנן, ואם כן איבד כעת חפץ של מצוה, ובכה על זה תמרורים.

מרן שליט"א: באיזה שנה נסתלקה?

הגר"צ מייזליש: בשנת תרע"ד (ביום ז' ניסן), היא היתה בשנות השישים לחייה.

בתוך השנה להסתלקותה, בשנת תרע"ה, נולד להעצי חיים בנו זקני זצ"ל. העצי חיים היה אז כבן ל"ה שנים, כי נולד בשנת תר"מ.

הרי הרה"ק משינאווא זי"ע היה המסדר קידושין אצל העצי חיים, וידוע שלאחר החופה אמר הרה"ק משינאווא להחתן והכלה ובירכם שיזכו לחיות יחדיו [עטס זאלטס אין איינעם אויס לעבין]. ובשנת תרפ"ו נסתלק העצי חיים בדמי ימיו [כשהוא בן מ"ו שנים], ובשעת הלוויה בכתה הרבנית היכן היא הבטחתו של דודי שנזכה לחיות יחדיו?... אמנם לאחר ב' חדשים נסתלקה אף היא לב"ע ביום ה' ניסן.

זקני זצ"ל שמע מאמו ע"ה בעצמה על מופת שהיה לה עם הרה"ק משינאווא זי"ע, כי העצי חיים היה מקודם חתן אצל הרה"ק מבארדיוב זי"ע, והכלה נסתלקה ל"ע, ואז הציעו להקדושת יו"ט את בתו של הרה"ק רבי שלום אליעזר'ל עבור בנו, והקדושת יו"ט רצה לעשות החתונה מיד אולם רבי שלום אליעזר היסס בדבר כיון שהכלה היתה צעירה מאד, ושאל על כך את חותנו הגה"ק רבי מאטעלע מהורנוסטייפל זי"ע, והוא אמר שאפשר לעשות החתונה מיד, ואמר: וכי מה בכך שהיא צעירה, אזי לא יהיה להם ילדים בשנים הראשונות... וכן הוה...

וכשנתיים לאחר הנישואין היתה צריכה לרפואה בדרך נשים, והרופאים אמרו שהרפואה לזה הוא שתסע לקרעניץ, ונסעה לקרעניץ, ושם היה אז גם דודה הרה"ק משינאווא זי"ע, ונכנסה אליו לבקש את

ברכתו. לאחר שהזכירה עצמה, אמר לה הרה"ק משינאווא שתקח ה'גארטל' שלו שהיה מונח על השולחן ותחגור זאת, ואח"כ אמר לה שתפשוט זאת, ומני אז הסתדרו אצלה הענינים לטובה ונושעו. כאשר שבה לביתה, אמרה: אנשים אומרים שבקרעניץ אפשר להיוושע, בוודאי כן הוא, אבל כאשר הרב משינאווא נמצא שם...

מרן שליט"א: מרן אדמו"ר זי"ע היה מספר מהסתלקותו של חותנו העצי חיים שנפטר בקוצר ימים ושנים והשאר יתומים קטנים ל"ע, שכאשר הגיע לשם חותנו רבי שלום אליעזר'ל לניחום אבלים אצל בתו הרבנית האלמנה, התגברו קולות הבכי והיללה עד מאד, אבל הוא נכנס קודם לחדרו של מרן אדמו"ר זי"ע ושוחח עמו זמן מה, ואחר כך נכנס יהודי בשם ר' אייזיק לפקוביץ ממארגרעטן שהיה סוחר פחמים, ורבי שלום אליעזר'ל שוחח עמו אודות עניני מסחרו ועל כך שלא שלח לו פחמים להסקה, ועשה עמו חשבון כמה כבר שילם וכמה נשאר חייב וכו', ושוחח עוד על דא ועל הא בלי שהתעניין בכלל על הנעשה ונשמע בבית, ורק אחר כך אמר: הרי יש לי כאן בת, אלך ואראה מה שלומה... ואז נכנס אליה לנחמה.

הגר"צ מייזליש: היה אחד ששאל את רבי שלום אליעזר'ל על מה שאין רואים כ"כ בת שחוק על פניו, והשיב לו: היודע הנך, זכיתי להוביל את בני ובנותי תחת החופה, ואילו כיום הזה אף לא אחד מהם חי עם זיווגו שהובלתם תחת החופה!... כי חתנו האדמו"ר מוהרב"צ מבאבוב כבר נהרג עקד"ה, וכן חתנו העצי חיים וזוגתו הרבנית כבר נפטרו, בנו רבי זושאלע היה אלמן ובנו רבי חיימ'ל כבר נסתלק, והאור מלא מקאסאן היה זה חתנו בזיוו"ש.

מרן שליט"א: לכה פ' זכה שנשאר ממנו דורות, הרי כמה היו שלא זכו לזה ה"י.

מנכדי הרה"ק משינאווא זי"ע נהרגו הרבה מאד הי"ד, ונשארו לאחר המלחמה מתי מעט ממש.

הגר"צ מייזליש: בן אחר בן לא נשאר כלל מהרה"ק משינאווא. היו לו הרבה נכדים לפני המלחמה, משפחות שלמות נעקדו, מצאצאי הרה"ק רבי משה משינאווא, הרה"ק מציעשינוב, הרה"ק מסטראפקוב, הרה"ק רבי לייבוש מטארנא, ועוד.

שמעתי מבניו של כ"ק האדמו"ר מציעשינוב זצ"ל מארה"ב, שאביהם ליקט כמה אלפים שמות של צאצאי צאנו שנהרגו במלחמה. מהעצי חיים לבד נהרגו מ"ד מיוצ"ח הי"ד.

מרן שליט"א: למרן הדברי חיים היה משפחה גדולה ונסתעף להרבה ענפים.

אין לנו שום השגה בדרכי הבורא ואף איננו מנסים כלל להבין דרכיו.

מרן שליט"א: היה אצלנו הרה"ח ר' חיים יהודה קליין, ממנצ'סטר (ואח"כ בצפת), אשר אביו (הרה"ח ר' יצחק הערש) ז"ל התגורר בסמיכות לראצפערט, והיה לו חווה

עם בהמות ועופות וכו' ודרכו היה להביא לביתו של רבי שלום אליעזר חלב וגבינה ועופות וכו', והיה מאד מקורב אליו. כאשר התגברו הצרות נכנס אביו אל רבי שלום אליעזר והתחיל להתחנן על נפשו ועל נפש בניו, שהיו לו הרבה ילדים, אבל רבי שלום אליעזר לא ענה לו מאומה, ולפתע הראה על ר' חיים יהודה שהיה ילד, ואמר: ער וועט בלייבן... וכך הוה, שמכל בני משפחתו נשאר רק הוא בחיים. שמעתי זאת ממנו כמה פעמים, והיה מספר זאת בבכי.

הגר"צ מייזליש: הייתי אצלו פעם ושמעתי זאת ממנו. **מרן שליט"א:** מה שאמרתם שלא ראו בת שחוק על רבי שלום אליעזר'ל, מי יבוא בסוד קדושים. ידוע דרכו של הרה"ק מגארליץ זי"ע שכל ימיו היה בדיחא דעתיה והיה אומר ווערטלעך, אולם בסוף ימיו כמעט ולא עלתה בת שחוק על שפתיו, והיו שחשבו שנפל למרה שחורה. פעם שוחחו כמה מבני הבית מחוץ לחדרו, ושחקו מאיזה ענין בקול, וכששמע הרה"ק מגארליץ את קול השחוק, יצא אליהם ואמר: לאכט'ס לאכט'ס, אם הייתם יודעים מה עומד לבוא על בניכם, הייתם שוכבים על פניכם ובוכים, אוי ווי מה שעומד לבוא...

כאשר סיפר זאת בנו זקה"ק מרודניק בשנת תרע"ו בתקופת המלחמה העולמית הראשונה, כאשר היו כעשרת אלפים אלמנות מבני ישראל רח"ל והרבה פליטים, הוסיף ואמר: כששמעתי את דברי אבי ידעתי שיבואו צרות, אבל על צרות נוראות כאלו לא פללנו. ואחר כך הוסיף, ועכ"ז אילו ידעתי שעל זה נתכוון אבי, הייתי שש ושמת, אבל אילו ראיתם כל מה שאני רואה היום כפי מה ששמעתי מאבי, הייתם אתם נופלים לארץ ובוכים בבכיות נוראות.

ומרן אאדמו"ר זי"ע היה אומר, שבשעת מעשה לא היה מסוגל להבין איך אפשר לומר כן כאשר ישנם צרות נוראות כל כך. הצדיקים היו להם עינים זכות וראו היטב מה שעומד לבוא.

הגר"צ מייזליש: זקני זצ"ל היה אומר שנתגדל היום דור יותר יפה מאז...

מרן שליט"א: ממה שהיה בשנים האחרונות לפני המלחמה, כשהיה בלבול עולם.

הגר"צ מייזליש: פעם היו הרבה פשוטי עם וכאלו שסרו מן הדרך.

מרן שליט"א: כיום הם פורקי עול לגמרי... ב"ה שציבור היראים לדבר ה' מתרחב והולך.

הגר"צ מייזליש: הדור ההוא של יהודים מלפני המלחמה, מתמעט והולך.

אבי שליט"א מספר שבילדותו היה הוא הילד היחיד בתלמוד תורה שהיה לו 'זידע'... כי זקנו כ"ק האדמו"ר רבי יוסף מדעש זצ"ל, חותנו של אביו הגה"צ אב"ד אוהעל זצ"ל, הגיע לאמריקא עוד לפני המלחמה.

מרן שליט"א: אכן זכורני מילדותי שלא היה כמעט מושג כזה של 'זידע'.

הגר"צ מייזליש: זקני זצ"ל אמר פעם, כחמישים שנה

אחרי המלחמה: לא האמנתי שמישיח עוד לא יבוא... **מרן שליט"א:** לא העלו על הדעת... האמונה שמישיח עומד לבוא, זה נתן הכח להחזיק מעמד בזמן המלחמה. **הגר"צ מייזליש:** כאשר מרן זי"ע נישא בזיוו"ש, הוא שלח להזמין את זקני זצ"ל לחתונה, אבל זקני לא הרגיש בכוחות הנפש לילך... הוא הרי היה נשוי לאחותו הי"ד.

מרן זי"ע היה לפני המלחמה בעל משפחה גדולה... יש יהודי בירושלים, הרה"ח ר' משה יצחק לווינגר הי"ו, שמקורו מקלויזנבורג, הוא היה במלחמה יחד עם בנו של מרן זי"ע, הבחור חיים צבי הי"ד, והיה נוכח כשנסתלק - וזכר שהיה ביום ט' שבט - ולאחר המלחמה שלחו אותו לספר זאת למרן זי"ע, והוא חשב שמרן זי"ע יודע כבר שבנו אינו בעולם, ולכן נכנס וסיפר שהיה נוכח שם וכו', אולם באמת מרן זי"ע עדיין לא ידע על חיים צבי שגם הוא נהרג, וכששמע זאת מפיו נתיישב על הארץ כאבל. ור' משה יצחק אמר שאם היה יודע שמרן זי"ע עדיין אינו יודע, לא היה מספר...

מרן שליט"א: עליו ועל הבן הגדול ליפא'לע הי"ד לא ידעו מיד מה עלה בגורלם. ליפא'לע נסתלק ממש בסיום המלחמה.

אי אפשר לשער את כוחות הנפש של היהודים באותם הימים. כל מי שנשאר 'ערליך', זהו רבונתא.

הגר"צ מייזליש: זהו שלא לפי שכל אנושי כלל. **מרן שליט"א:** כמה בנים היה לזקנכם זצ"ל לפני המלחמה? **הגר"צ מייזליש:** שלש ילדים.

מרן שליט"א: ולהגה"צ רבי זלמן לייב זצ"ל הרב מסיגעט? **הגר"צ מייזליש:** היו לו שני בנים, וכולם נהרגו.

מרן שליט"א: בן כמה היה רבי זלמן לייב? **הגר"צ מייזליש:** בתחילת שנות השלושים (שנולד בשנת תרע"ב ונהרג עקד"ה בשנת תש"ד).

רבי זלמן לייב הגיע לאושוויץ ביום כ"ה אייר, ובו ביום הרגוהו, וזקני זצ"ל הגיע לאושוויץ בחג השבועות, וכבר ידע אז שאחיו אינו בין החיים.

רבי זלמן לייב סבל מהרשעים עוד קודם לכן, בשנת תש"ב, כאשר בבית מדרשו הסתתרו כמה שהיו אזרחים של פולין, וחפשו אותם בכדי לגרשם, וכאשר מצאו אותם בבית מדרשו תפסו אותו והכניסוהו לבית האסורים, ושם גזזו את זקנו והכו בו מכות נמרצות עד שכל ראשו היה מלא חבלות רח"ל, וכאשר שחררו אותו לא היה יכול להופיע כך בעירו ונסע לסעליש והיה שם כמה שבועות אצל אחד מחסידי סיגעט, ר' יעקב ברקוביץ, ורק אחרי מספר שבועות חזר לסיגעט.

מהגה"צ הרב מסלאטפינא זצ"ל הי"ד חתנו של העצי חיים, נשאר ב' בנות, הרבנית ע"ה של הרה"צ רבי הערשל הלבשרטאם זצ"ל מלוס אנג'לס והרבנית מקירלהאז.

באמריקא התגורר ר' יעקב יצחק צימענד ז"ל, מתלמידי העצי חיים, והוא היה באמריקא עוד לפני

שליט"א רב בית ההוראה דברי משה וכן הגה"צ המפורסם רבי משה זצ"ל, לרגל שמחת נישואי הבת שתחי' במזל טוב, וזהו תוכן השיחה:
מין שליט"א: כבר הזמינו אותי לחתונה... (ע"י מחותנו הגר"ח זצ"ל מייזליש שליט"א).

סיפרתי להמחותן שלכם שאצל מרן אאדמו"ר זי"ע הציגו בשעתו כמה שידוכים אבל אמו הרבנית מרודניק ע"ה אמרה שלבו מושכה יותר לסיגעט... היא אמרה שזה יהיה נוח לבעלה הק' בעלמא דקשוט.

הגרש"ש הלברשטאם: היא היתה מגזע דינוב (בת הרה"ק רבי מאיר משולם מלאנצהוט זצ"ל, בנו של הרה"ק רבי שמואל זי"ע בנו של בעל הבני יששכר זי"ע).

מין שליט"א: סיגעט וצאנז היו הרבה פעמים מחותנים.
הגרש"ש הלברשטאם: הרי הרה"ק משינאווא היה חתנו של האריה דבי עילאה חתנו של הישמח משה. הרה"ק מגארליץ היה חתנו של הייטב לב, וכן הרה"ק רבי משה יוסף בנו של הייטב לב היה חתנו של הרה"ק מקשאנוב.

מין שליט"א: שמעתי ממרן אאדמו"ר זי"ע, שלהישמח משה זי"ע היה לו קביעות (כמה שנים או כל ימיו) ללמוד בכל יום בספרי הרבי ר' יהונתן זי"ע והיה מפטיר בכל פעם 'הרי יודעים כבר שהרבי ר' יהונתן צדק'... ופעם היה שנפגשו יחדיו מרן הדברי חיים זי"ע והישמח משה זי"ע, והישמח משה זי"ע הזכיר את הרבי ר' יהונתן זי"ע והפטיר כדרכו והרי כולם יודעים שהוא צדק, ומרן הד"ח זי"ע לא נענה כלום לעומתו, אף שכידוע היה דבוק מאד ברבי יעקב עמדין...

הגרש"ש הלברשטאם: החתן והכלה הם נכדים של שש בנים ממרן הדברי חיים (מצד הרה"ק משינאווא, הרה"ק מקשאנוב, הרה"ק מגארליץ, הרה"ק מראצפערט, הרה"ק מטשחויב, ומהרה"ק מהורנוסטייפל). אם מרן הדברי חיים יורד לחופה עם ששה מבניו, זהו בחינת ז' רועים...

מין שליט"א: צריכים לפחד להיות נוכח שם...
הגרש"ש הלברשטאם: ידוע שבצאנז הכינו כסא בסוכות עבור הז' רועים מהאושפיזין. בדברי חיים (לסוכות) כתב הלשון 'מזמינים להם מקום'.

מין שליט"א: המקור הוא מראפשיץ.

הגרש"ש הלברשטאם: אצל מרן זי"ע נהגו כן?

מין שליט"א: הוא סיפר כן על מרן הדברי חיים אבל הוא בעצמו לא עשה כן. מרן אאדמו"ר זי"ע סיפר שבדרך כלל מרוב הקהל היו נדחקים ונדחפים גם על הכסא שהכינו, ומרן הדברי חיים היה גוער בהם שלא ידחפו, זולת בליל ב' אושפיזא דיצחק שאז היה נרגש בעליל דרך העבודה שלו בפחד ומורא עד שהיו נזהרים מלנגוע בכסא.

הגרש"ש הלברשטאם: ידוע שמרן הדברי חיים היה מחפש על מה להקפיד ולכעוס באושפיזא דיצחק. ומסופר שפעם כאשר סדרו המשמשים הכל על מכונו טרם נכנס מרן הדברי חיים לעריכת השלחן, בא הרה"ק מגארליץ והבחין וראה שאכן הכל מסודר

המלחמה, והרב מסלאטפינא שלח אליו מכתב שיש בידו להשיג אישורים לבוא לאמריקא, ואם יכול לבוא לשם עם הילדים, והוא שלח להשיב שאינו רואה שחתנו של רבו יוכל לחנך בניו באמריקא...

מין שליט"א: הרה"ק מגארליץ היה מתחילה מאלו שאסרו לנסוע לאמריקא, אבל בשנים האחרונות כשבאו לשאול אותו על כך, היה אומר שאינו יכול כבר שלא להניח לנסוע, והתבטא, אוי וויי מה שעומד להיות כאן...

באמריקא התגורר ר' חיים געלב ז"ל שמקורו היה מגארליץ. אביו נסע לאמריקא בעבור פרנסה והיה אמור שלאחר תקופה ישוב לגארליץ, אבל במשך הזמן הצליח שם בעסקיו ושלח מכתב לבניו שיבואו כולם אליו לאמריקא. אמו ע"ה חששה מאד לנסוע למקום של שמד ולא רצתה לנסוע, והחליטו להיכנס אל הרה"ק מגארליץ, והיא אמרה שאין רצונה לנסוע לשם שהרי אי אפשר להישאר שם ביהדות ולא תוכל לגדל את בנה חיים'ל לתורה. והרה"ק מגארליץ לקח אותו בחיקו ונתן ידו על ראשו ואמר: חיים'ל, אתה תשאר ערליכער איד גם באמריקא... ואכן הוא וכל צאצאיו המה יהודים יראים ושלמים ובני תורה, שזה היה דבר נדיר ביותר באמריקא של אותם הימים... ושמעתי ממנו שהיו לו הרבה נסיונות שמה, בעיקר כאשר הוכרח להתגייס לצבא שם והיה יהודי בודד בכל הגדוד, ותמיד כאשר בא לידי נסיון נראתה לו דמות דיוקנו של זקה"ק מגארליץ והצליח לעמוד בנסיון.

הגר"ח צ מייזליש: בייטב לב (פרשת פנחס) מבאר הפסוק (במדבר כז, יז) אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם, שהצדיק יבוא בכל פעם בדמות דיוקנו לשמור שלא יבואו לידי חטא.

מין שליט"א: הוא מביא שם המעשה מתלמידיו של הרה"ק מראפשיץ זי"ע שבהיותו בביתו בריחוק מקום מראפשיץ עמד באמצע הלילה לפני מכשול גדול בשוגג ומבלי ידיעתו, ולפתע נראתה לו דמות דיוקנו של רבו הרה"ק מראפשיץ מתריע לו בידו שלא יעשה זאת, וניצל מן החטא.

והגיש הגר"ח צ ההזמנה לשמחת נישואי בנו שיחי'.

הגר"ח צ מייזליש: הכלה היא נכדת גארליץ... רוב המחותנים שלי הם גארליצער אייניקלעך...

מין שליט"א: אצל מרן אאדמו"ר זי"ע הציגו בשעתו עוד כמה שידוכים, וביניהם עם בתו של כ"ק רבי שלמה חנוך מראדאמסק צוק"ל, אבל אמו הרבנית מרודניק ע"ה אמרה שלבו מושכה יותר לסיגעט...

הגר"ח צ מייזליש: היינו עכשיו על ציונו של הרה"ק מגארליץ זי"ע ביום היא"צ. בכ"ט שבט היינו בסיגעט על קברו של הקדושת יו"ט ביום היא"צ ומשם המשכנו לצאנז ולגארליץ.

מין שליט"א: מען זאל האבן געפוילט אלעס גוט. ונפרדו לשלום.

כן נכנס הרה"ג רבי שמעון שמואל הלברשטאם

בשעה שהשיא את בתו להרה"ק רבי מאטעלע מהורנוסטייפל זי"ע והחתונה היתה ברוסלאנד, נתעלף מיד, עד שבתו הבטיחה לו שלא תשגיח בגזירה. **מין שליט"א** שאל למקום מגוריו של בנו הרב יחיאל חיים שנתלווה אליו, ואמר שמתגורר במאנצ'סטער. **בנו הרי"ח**: מחשובי העדה שם הוא הרה"ג ר' שמואל שווארץ שליט"א...

מין שליט"א: אברך חשוב ותלמיד חכם...

הרי"ח: הוא יושב בבית ההוראה שם.

הגרש"ש הלברשטאם: דברתי עמו כמה פעמים בלימוד כשהייתי שם. מאנצ'סטער הוא מקום תורה ואינו בגדר ישיבת כרכים...

זקני כ"ק האדמו"ר מהר"ש משאץ זצ"ל גם התגורר תקופה קצרה במאנצ'סטער, בתקופת מלחמת העולם.

הרי"ח: יש מכתב ממנו שכתב בעת שגר שמה.

מין שליט"א: היינו כשברחו מלונדון כשהפציצו שם.

הרי"ח: פעם שלח אליו הגאון רבי העניך פאדאווא זצ"ל גאב"ד לונדון שאלה על סתירה בין ב' מאמרי חז"ל, והוא השיב לו על פי סברא, ורבי העניך שלחו לו שאי אפשר לתרץ סתירה בחז"ל על פי סברא, והשיב לו האדמו"ר משאץ: הרי אם הייתי בימי הרשב"א היה מקבלים את דברי, ומה אעשה שאיחרתי בכמה דורות...

הגרש"ש הלברשטאם: הוא היה חסיד של מין זי"ע...

מין שליט"א: הוא היה 'מבין' ואיש אמת...

הגרש"ש הלברשטאם: יש מכתב ממנו שכותב שם בשבחו של מין זי"ע.

מין שליט"א: מתי הוא הגיע ללונדון?

הגרש"ש הלברשטאם: בשנת תרפ"ז.

מין שליט"א: היכן התגורר עד אז?

הגרש"ש הלברשטאם: לאחר מלחמת העולם הראשונה היה ירידה גדולה בשאץ ובכל הסביבה, ועבר משם לטארנא ואח"כ לעיר קלן בדייטשלאנד, ומשם עבר ללונדון.

מין שליט"א: החתונה כאן הוא גם עם שאצער אייניקל...

הגרש"ש הלברשטאם: אכן, אביו של המחנות, הרה"צ רבי אברהם למברגר זצ"ל היה חתנו של הרה"צ רבי יעקב זצ"ל בנו של האדמו"ר משאץ. רבי יעקב היה גברא רבא, וחלק נכבד מהספר "נהרי אש" מהגאון רבי שמע"ל זעליכובער הוא ממכתבים שלו המיועדים אל רבי יעקב. גם אביו האדמו"ר משאץ כתב בצוואה שעליו אין לכתוב צדיק אבל על בנו רבי יעקב אפשר לכתוב 'צדיק' כי כן היה.

מין שליט"א: היסורים והצער שעברו עליו, לא יאומן כי יסופר.

הרי"ח: הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל נתגדל אצלו בשאץ. **הגרש"ש הלברשטאם**: הגר"מ התגורר בילדותו בשאץ, וקראו לו דער שאצער עילוי, ואביו שראה שהוא בעל כשרון רצה לשלוח אותו ללמוד, אבל האדמו"ר משאץ אמר שהוא ימלא אותו במה שאפשר... הוא למד עמו יחד עם בניו. האדמו"ר

וערוך על צד היותר טוב ושוב לא ימצא אביו על מה שיתרגז, וידע שיש לו ענין בזה, לכן כאשר נכנס מרן הדברי חיים ורצה לקדש על היין, דחף הרה"ק מגארליץ את בעל הקדושת יו"ט, שגם היה נוכח שם ועמד מאחור, ועל ידי הדחיפה נדחפה גם ידו של מרן הדברי חיים ונשפך היין מן הכוס וירדו טיפות מן היין על הבעקיטשע החדשה של מרן הדברי חיים. וכראות מרן הדברי חיים זאת התחיל להתרגז ולצעוק בקול: ממון איז דמים, מען וועט דארפן בעצאלן עד פרוטה אחרונה... אחר כך קרא אליו את הקדושת יו"ט וריצהו ופייס אותו בדברים רכים.

החתונה הוא סמוך ונראה ליא"צ של הרה"ק מגארליץ.

מין שליט"א: הרי האבות הקדושים נשארים עד אחר השבע ברכות וכבר ישארו להשמחה אצלנו כאן...

הגרש"ש הלברשטאם: יש שאמרו שהאבות נשארים כל זמן שהם מרגישים בנוח עם בניהם בעולם הזה...

מין שליט"א: כן אמר לי מין אדמו"ר זי"ע לפני החתונה שלי: האבות הקדושים יורדים מעולם העליון כפי שמקובל, אבל אין כתוב כמה זמן הם נשארים, וזה תלוי בחתן, שאם הוא מוצא חן בעיני אבותיו הקדושים, הם נשארים יותר זמן, אבל אם לא, הם חוזרים מיד... זה היה המוסר שאמר לי לפני החופה.

הגרש"ש הלברשטאם: מסתמא יותר קל להם להישאר כאן מאשר לעלות ולירד שוב שאין זה דבר של מה בכך... הרי הלשון בזה"ק (פר' פנחס, ח"ג, דף ריט, ב) הוא שהקב"ה עוקר אותם ממקומם.

מין שליט"א: צריכים לבקש שכאשר יעלו השמימה יספרו מה שקורה כאן בעולם ויחישו את הגאולה.

זהו שאומרים "ישיש עליך אלקיך כמשוש חתן על כלה", כי במשוש חתן על כלה יורדים האבות הקדושים לחופה וכשהם עולים הם מעוררים ומבקשים שיקויים ישיש עליך אלקיך.

הגרש"ש הלברשטאם: החתונה יתקיים אי"ה בליל א' דר"ח, האם ידוע המנהג בענין תגלחת הכלה בר"ח?

מין שליט"א: החתונה שלי גם היה בראש חודש, ולא דחו.

הגרש"ש הלברשטאם: היו שהורו להמתין עד הלילה, אבל כאן זה ב' ימים ראש חודש, חמישי ושישי, ואח"כ שבת.

מין שליט"א: גם בחלאקה בראש חודש התיר מין אדמו"ר זי"ע כי זה לצורך מצוה.

היה נהוג שאחר שגזזו שערותיה של הכלה נתנו לה מעות והיה נקרא 'שלייער געלט'.

לדאבוננו, כל ענין התגלחת צריך חיזוק גדול בזמננו... דבר שפעם לא היו צריכים כלל לעורר על זה... דבר שהיה מקובל ופשוט בכל גאליציא ואונגריין...

הגרש"ש הלברשטאם: הנצי"ב העיד שגם בליטא נהגו כן.

מין שליט"א: שמעתי פעם מחסיד גור זקן, שאפילו בפולין נהגו כך מלפנים, עד מלחמת העולם הראשונה.

הגרש"ש הלברשטאם: ידוע שברוסיה היה גזירה לאסור הדבר, וכאשר נודע הדבר למרן הדברי חיים

האזינו) בענין הזמירות שנתקבלו בכל קהילות ישראל.
מִן שְׁלִיט"א: מִן אַדְמוֹר זי"ע אמר זאת גם לגבי ספרים, שישנם שנתקבלו בכל מקום וישנם ספרים שלא נתקבלו.

הגרש"ש הלברשטאם: בתשובה הידועה בדברי חיים (ח"ב, יורה דעה, סימן קה) אודות מלמד שהתבטא על ספר אוה"ח הק' שלא נכתב ברוח הקודש, גם כתב מִן הדברי חיים בענין זה, שעדיין ישנו רוח הקודש.
מִן שְׁלִיט"א: גם בבית שלמה (או"ח ח"ב סי' קיב) כותב כן. ונפרדו לשלום.

יום שני פר' פקודי כ"ז אד"א

אחר תפילת שחרית נערך שמחת הברית לבן הר"ר משה אליעזר שמעון מנהל ישיבה"ק לצעירים שפע חיים בב"ב (ב"ר בר יוחאי מפעיה"ק).

בחצרות קדשינו

ביקורו של המשפיע הרה"ג רבי אברהם שליט"א בן כ"ק מִן אַדְמוֹר שליט"א בארה"ב

קהל אנ"ש בארה"ב קבלו בכבוד ובשמחה את פני המשפיע הרה"ג רבי אברהם הלברשטאם שליט"א, בן כ"ק מִן אַדְמוֹר שליט"א, שהגיע לביקור קצר בארה"ב בשליחות הקודש לפאר את דינר היסוד 'בנינו' לטובת תלמוד תורה דרכי אבות צאנו בבארא פארק ביום חמישי פר' ויקהל העעל"ט בערב יצא הגר"א שליט"א מפה קרית מלך רב בדרכו לארה"ב, מיד בהגיעו עם אשמורת הבוקר ביום שישי נסע לעבר העיר בארא פארק, שם התפלל תפילת שחרית בהיכל בית מדרשו בעיר בהשתתפות קהל אנ"ש.

אחר תפילת שחרית נסע לביקור מיוחד בתלמוד תורה 'דרכי אבות' צאנו בעיר, שם נכנס לכל כיתות הת"ת כאשר הוא נושא דברים בפני התלמידים, ולאחמ"כ עברו כל ילדי החן לקבל מיני מתיקה מידי האורח שליט"א.

בשב"ק פר' ויקהל - שקלים, שבת האורח שליט"א במשכן הקודש ביוניאן סיטי, בצלו של דודו הגדול כ"ק האדמו"ר מזוועה של שליט"א, כאשר את סעודת ליל שב"ק ערך אצל אמה של מלכות הרבנית הצדקנית תלית"א, ולאחמ"כ השתתף בשולחנו הטהור של כ"ק האדמו"ר מזוועה של שליט"א. וסעודת עתיקא קדישא סעד עם דודו כ"ק האדמו"ר מזוועה של שליט"א. בתפילת מנחה בערש"ק כובד האורח הגר"א שליט"א לירד לפני התיבה, כמו כן כובד בעליית שלישי, ותפילת מוסף - שקלים לפני העמוד. במוצאי שב"ק נסע האורח שליט"א להשתתף בשליחות הקודש בדינר היסוד 'בנינו' לטובת תלמוד תורה 'דרכי אבות' בבארא פארק.

המעמד החל בשעה 9.00 בערב באולם המפואר 'תפארת רבקה' שבבארא פארק, כאשר החלו להקבץ יחדיו המוני אנ"ש מכל רחבי ארה"ב מבארא פארק,

מאנסי, וויליאמסבורג ויוניאן סיטי, ובראשם רבני אנ"ש דייני קהילותינו הק' ברחבי ארה"ב, וכן כ"ק האדמו"ר מקאסאן שליט"א אשר מצאצאיו מתחנכים בתלמוד תורה, הגאון רבי שלום אייזנברגר שליט"א דומ"צ קרית צאנו ירושלים, הגאון רבי יוסף דוב אונסדורפר שליט"א רב ביהמ"ד ראשית חכמה במונטריאול, והרה"ג ר' פנחס שלום רוטנברג יו"ר ועד החינוך, ועוד.

מעמד דינר היסוד יועד לנדיבים בעם אשר נחלצו חושים לעמוד לימין הנהלת התלמוד תורה, וליטול חלק בהעמדת דורות תלמידי חכמים המתחנכים בדרך ישראל סבא בדרך הסלולה לנו מרבוה"ק מדור דור.

את הערב הנחה הנדיב הנכבד מוה"ר שלמה אשר טאובר הי"ו מוינה, שהביע במילים קצרות את רחשי לבו מול ההתגייסות של קהל אנ"ש, זקנים עם נערים, למען הקמת חוליה נוספת בשרשרת מוסדות התורה והחסד של חסידי צאנו ברחבי תבל. בדבריו קיבל את פני הבאים לברכה, כאשר נענו לקריאה הקדושה להתייבב לימין הנהלת התלמוד תורה, ואיש לרעהו ולאחיו יאמר חזק, כאשר בכך מרגיש כל אחד את האחריות הגדולה של בניית מוסד קדוש זה לה' ולתורתו.

אח"כ כיבד בדברים את הרה"ג רבי שלמה לייזער שליט"א דומ"צ קהלתנו הק' בבארא פארק, אשר בדבריו הרחיב בענין חינוך הבנים, ובנין תלמוד תורה.

בהתרגשות רבה קיבלו כל הקהל את פני האורח הגר"א שליט"א, אשר הגיע לפאר את המעמד כשלוחו של כ"ק מִן אַדְמוֹר הגה"ק שליט"א. כאן נקרא לקבל הוקרה מיוחדת מאת האורח שליט"א, הרה"ח ר' חיים זילברמן הי"ו ראש הקהל דקהלתנו הק' בויליאמסבורג, לקבל בקבוק יין מכסף טהור, אשר ניתן ע"י כ"ק מִן אַדְמוֹר שליט"א בעת שהותו ביוניאן סיטי בשבוע העעל"ט, על עמידתו לימין המוסד הק' מיום היווסדה ועד עתה, בכל הפרטים והעניינים בהונו ובאונו

ללא לאות בכל עת ועת.

כן נקראו לקבל הוקרה מיוחדת הגדה של פסח – הליכות חיים, כרוך בכריכת עור מהודרת, וחתום בחתימת יד קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, כל אלו אשר התנדבו ליטול חלק של לכה"פ שותף לחודש בסכום של \$1800 למשך השנה.

את דבר המוסד הביא המנהל הר"ר חיים נוסנצוויג הי"ו אשר ברגשות עזים תיאר את כל השתלשלות ייסוד התלמוד תורה לפני כמה שנים בעת ביקורו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א בארה"ב לחיזוק קהילותינו הק', והתפתחותו הגדולה במהלך כל השנים עד הגיעם הלום.

במהלך המסיבה החגיגית והמפוארת, הוענק ביטוי להערכה הרבה הנרכשת לתורמים הנכבדים, בה זכו האורחים לערב מרתק ועשיר תוכן. כאשר בין הפרקים נשמעו חרוזין משובבי עין במעלת הצדקה ותלמוד תורה ע"י הבעל מנגן הר"ר אליהו דוד קנאפלער ממאנסי בליווי מקהלת 'משוררים', ובין פרקי החרוזין הוצגה מצגת מיוחדת בה נראתה במראה ובאומדן דברות קודש מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע המורה על פתיחת תלמוד תורה בבארא פארק שם יתחנכו צעירי הצאן בדרך המסורה, והאחריות שיש על כל אחד לראות בהתפתחות מוסדות הלימוד לבנים, כי באם לא יוכלו אלו להתחנך כראוי הרי שהקולר תלוי בצווארו.

בהתרגשות עזה וחרדת קודש האזינו מאות המשתתפים לברכתו של כ"ק מרן שליט"א, אשר הובאה ע"י שליחו המיוחד, בנו האורח הרה"ג רבי אברהם שליט"א. שבתחילת דבריו אמר כי שוחח טרם המעמד עם כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אשר התבטא ואמר כי עז רצונו היה להשתתף במעמד זה בקירוב מקום, אולם מריחוק מקום ובקירוב לב הריהו מברך לכל לכל התומכים והמסייעים, כי יזכו לרוב סייעתא דשמיא ברוחניות ובגשמיות ולרוות מכל יוצאי חלציהם רוב נחת דקדושה מתוך תענוג והרחבת הדעת.

לאחמ"כ האריך משך כמחצית השעה בטוב טעם ודעת בענייני צדקה חינוך הבנים ותלמוד תורה, ועמד על החשיבות הרבה הנזקפת לתמיכתו של כל אחד אחד כמסת ידו, שכן לכל אחד תפקידו וחלקו המיועדים לו שעליו להשלים בעולמו, ובהשלמת חלקי כל כלל ישראל מגיע העולם כולו לתכלית הנרצית תוך שהוא משלב עובדות מרתקות ופנינים נאים, כאשר כל הקהל מאזינים ברוב קשב לדבריו החוצבים.

בברכת המזון על הכוס כובד האורח הרה"ג רבי אברהם שליט"א, ולאחמ"כ חולק בין מאות המשתתפים אשר הצטרפו כשותפים לשבוע בסכום למעלה \$1000 הספר הגדה של פסח – הליכות חיים, וכל אשר נדבו סך של לכה"פ \$180 קיבלו את השי המיוחד הספר 'יוצרות ומוספין' – מתיבתא.

בסיום המעמד התקיים הגרלה מיוחדת על כרטיס טיסה לארה"ק לכל אלו אשר נדבו סך \$360, כשבגורל

עלה הר"ר משה יוסף טאובר הי"ו ממאנסי, והגרלה מיוחדת לכל אלו אשר באו להשתתף במעמד לפני השעה 9.30 על זכות קניה לרכישת ביגוד ברשת GmG בסך \$500, ועלה בגורל הר"ר חיים נוסנצוויג הי"ו.

מהנהלת התלמוד תורה נמסר כי נחלו הצלחה גדולה ב"ה, וכן שיגרו כוס של ברכה ותשואות חן לכל האברכים אשר הושיטו ידם לעזר וסיוע להצלחת המעמד, יתברכו כולם מן השמים.

ביום ראשון, התפלל האורח שליט"א תפילת שחרית בבית מדרשו, כשלאחמ"כ נערך מעמד לחיים, בו נשמעו דברי חיזוק לקראת ימי הפורים הבעל"ט מפי האורח הגר"א שליט"א, ובסיומה עברו האברכים והבחורים לברכת פרידה. ובשעות הצהריים יצא הגר"א שליט"א לעבר שדה התעופה, בדרכו חזרה לארצנו הקדושה.

הופיע ספה"ק "שפע קודש" על ענייני תגלחת הבן הכנסת הבן לת"ת והתחלת לימוד המקרא ופרקי חינוך

אור חדש הפציע עם הופעתו של הספר החדש "שפע קודש" על ענייני תגלחת הבן הכנסת הבן לת"ת והתחלת לימוד המקרא ופרקי חינוך, בו מובאים הוראות ופסקים ערוך ומסודר דבר דבור על אופניו החל ממעלת היום, דיני ומנהגי כיסוי הראש, זמן התגלחת, תגלחת בסדר ימות השנה, סדר התספורת, שיעור הפיאות, ועד כיסוי פני הילד, סדר לימוד האותיות והליכות חינוך, שנאספו ונקבצו ממשנתו הטהורה של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע ועליהם מעוטר ומשובץ עובדות והנהגות הערות וצינונים הוספות והשוואות במדור מיוחד הנקוב בשם "ניצוצי קודש".

קהל אנ"ש די בכל אתר ואתר אומרים מי יראנו טוב בהופעת המשך הסדרה הנפלאה של ספרי 'שפע קודש' בעניינים שונים, אחר שהכרכים הקודמים נלמדו ונהגו בשקיקה, ועתה זכה העורך הרה"ג ר' חיים גולדשטיין שליט"א לברך על המוגמר בהוצאתו לאור של כרך נוסף של כחמש מאות עמודים, לכבוד השמחה הגדולה בחצר הקודש, נישואו נכדו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, החתן המופלג מורנו מאיר נתן נטע נ"י, בנו של ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א.

בידי המלקט עלה לאסוף ולקבץ רשימות ומכתבים שהיו מפוזרים אצל אנ"ש בכל פינה ופינה, וכעת קיבצם אל פונדק אחד לחקוק עלי ספר חיים, כאשר בסוף הספר אף נמצא מפתחות רבים ומפורטים למען הקל על הוגי הספר למצוא את מבוקשם.

כאמור הספר יצא לאור ע"י האבר"ך הרה"ג ר' חיים גולדשטיין מפעיה"ק שכבר זכה להסכמות נלהבות מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א וחדב"נ כ"ק מרן אדמו"ר מזוהיעל שליט"א, חדב"נ הגה"צ רבי אפרים פישל מוטצען שליט"א, מפוסה"ד הגה"צ רבי אפרים פישל הרשקוביץ שליט"א אב"ד האליין, ולהבחל"ח הגה"צ רבי אלחנן היילפרין צוק"ל גאב"ד גולדרס גרין, הגה"צ רבי מנשה קליין צוק"ל גאב"ד אונגוואר, והגה"צ רבי אהרן וידער

זצוק"ל אב"ד לינו.

בד בבד עם הופעת כרך זה, מתבשרים עמלי התורה על הופעתו של ספר נוסף בעריכתו של המחבר שליט"א אשר בשמו יקבנו 'ושגנת לבניך', בו נקבצו ובאו סדר הכנסת הבן לתלמוד תורה, והתחלת לימוד המקרא מתורתן של הראשונים וגדולי האחרונים, ה"ה הרוקה, רבני אפרים מבונא, מחזור ויטרי, ספר האסופות בכת"י, כל בו, יסוד יוסף, וספר הק' קב הישר. ועליהם חונה 'ניצוצי קודש' ציונים ומקורות ביאורים ועיונים לבאר ולברר מקחן של ראשונים, אשר נלקטו מתוך דברי חז"ל הראשונים וגדולי האחרונים, וכן 'ניצוצי חיים' להראות מקורות למנהגי ישראל הק' המסורים והמקובלים בידינו ביום נשגב זה.

הספר מעוטר בהסכמתו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א שבתוך הדברים כותב "שלא בא כבושם הזה עד הלום, בו יגע ועמל לכנס לפונדק אחד את סדר המערכה של הכנסת הבן לתלמוד תורה והתחלת לימוד המקרא, מתורתן של הראשונים וגדולי האחרונים, והן כל יקר ראתה עינינו כי צלל במים אדירים, מים חיים של תורה, ודלה דלה מטמוניות בבירור מקחן של צדיקים, ועשה זר זהב סביב בפתחו שערי ציון להציב ציונים ומקורות, פנינים יקרים, הערות והארות מחכימות ומשמחות לב מבקשי ה'". ניתן יהיה להשיג את הספרים בדוכן מיוחד בימי השמחה הבעל"ט במחיר מבצע לרגל השמחה, או אצל המחבר במס' פלא' 053/3150407.

כמו כן נשאר עוד כמוץ מצומצמת מספר 'שפע קודש' קריאת השם מעוברת ויולדת, וכן סט הספרים 'שפע קודש' עה"ת ברית מילה ופדיון הבן, וניתן להשיג אצל הנ"ל.

מורנו ראש הישיבות שליט"א

שבת בצפת עיה"ק

קהילת אנ"ש בעיה"ק צפת זכו לשבת מרוממת, בשבת קודש פרשת כי תשא העל"ט, בעת שהותו של האורח הדגול והנכבד מורנו ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א, במחיצתם.

מורנו ראש הישיבות שליט"א התפלל את כל תפילות השבת בבית מדרשו בעיר העתיקה. בערב שבת התפלל תפילת מנחה לפני העמוד, ובלייל שבת הגיע להשתתף בהתכנסות השבועית של אנ"ש בבית המדרש בשירות ותשבחות, כשבמהלכה נשא דברים מיוחדים בפני בני הקהילה.

בעת סעודה שלישית, בעידן רעוא דרעוין, נשא ראש הישיבות שליט"א, בפיו המפיק מרגליות, דברי תורה בפני מתפללי בית המדרש, על חובת האמונה והבטחון ונחיצות ההשתדלות ששייך אצל כל אדם. בהמשך דבריו חיזק את ידי בני הקהילה על זכותם הגדולה להתגורר במקום קדוש זה, ודיבר בשבח הקהילה אשר יצא שמה לטוב בכל רחבי העיר. אברכי אנ"ש בצפת שתנו בשקיקה את דבריו המלהיבים שהשפיעה עליהם התעלות והתחזקות, והביעו תודתם והוקרתם לאורח הדגול שליט"א על השבת

המיוחדת במחיצתו ועל דבריו במשך השבת שהלהיבם לעבודת הבורא.

כן זכו אנשי שלומנו בצפת, לשבת מרוממת בפרשת ויקהל, כאשר אירחו את האורח הנעלה, הרה"ג רבי יחיאל באב"ד שליט"א אב"ד טארטיקוב, שהגיע לעשות את השבת בעיה"ק צפת. בעידן רעוא דרעוין נשא מדברותיו בפני הקהילה, כאשר בדבריו חיזק אף הוא את מתפללי בית המדרש שזוכים להתגורר על אדמת קודש זו, עיה"ק צפת, בפרט שמתפללים בבית מדרש קדוש זה, שהוקם עוד בהוראתו של מרן הדברי חיים זי"ע ע"י בנו הרה"ק משינאווא זי"ע, ואשר הוקם מחדש בהמשך השנים ע"י כ"ק מרן זי"ע ששלח אברכים להתגורר כאן, כפי שרואים היום את התפתחות בית המדרש עם אברכים יראי שמים שעוסקים בתורה יומם ולילה תחת השראתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

פעילות נמרצת בחברת 'נעימות החיים' לצעירי אברכי אנ"ש

לקראת סיום השנה הראשונה לייסוד חברת 'נעימות החיים', לצעירי אברכי אנ"ש, הארגון המאגד תחתיה את כל פעילויות חבורות האברכים ודואגת לצרכיהם הגשמיים והרוחניים כאחד של המשתתפים בחבורות, כאשר בקשת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א שביקש "לקבוע עתים מזומנות להתאסף יחדיו להתוועד ולהתכנס לדרוש את ה" מלווה את ראשי הארגון, התכנסו ובאו חבורת 'נעימות החיים' מבני ברק והעומד בראש החבורות הרה"ג ר' חיים יעקב גרוסברגר שליט"א ר"מ בשיבה"ק לצעירים שפע חיים בב"ב, לשבות את שבתם בצוותא חדא כאיש אחד ובלב אחד בצל קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בשב"ק פר' משפטים שבת מברכים החודש אדר א', להתחזק יחד בענייני תורה ועבודת השי"ת במשנתו הטהורה של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

במהלך הסעודות בלייל שב"ק ובשב"ק ליבנו המשתתפים כמה וכמה נושאים בעבודת הבורא ולימוד התורה. כמו כן נשא דברים בפני המשתתפים הרה"ג ר' חיים רפאל אייזנבך שליט"א מראשי בחצרות החיים, שקידמם בברכה שיזכו לשאוב מבאר מים חיים לכל ימות השנה, והאריך בענין ההסתופפות בצל הצדיקים והלימוד מדרכיהם הקדושות. במוצש"ק חזרו בני החבורה לעירם בני ברק, כאשר הם משגרים ברכות תודה קדם יו"ר הארגון הר"ר יואל טוביאס הי"ו על כל פעולותיו לתורה ולתעודה במשך כל השנה.

הר"ר יואל טוביאס הי"ו ר' הארגון שיגר ברכות תודה ושבח קדם מוה"ר בר יוחאי שמעון הי"ו ומוה"ר זאב קליין הי"ו מנהלי היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז, אשר העמידו את כל השבת באכילה שתיה לינה ברוחב לב בעין יפה וברוח נדיבה, יזכו לקבל שכרם מן השמים.

גם בני החבורות 'נעימות החיים' באלעד התכנסו יחדיו בראשות ראשי החבורות הרה"ג ר' אלימלך בלומענברג,

המוקד המרכזי של הקהילה הוא בנין בתי המדרשות הניצב בתבונה של קרית צאנז. לצד ביהמ"ד המרכזי "אהל נחמיה" כבר הוקמו במהלך השנים עוד מספר היכלי תפילה ולימוד, והם כולם שוקקים חיים במשך רוב שעות היממה.

בחודש האחרון, ערכו הנהלת הקהילה שיפוץ כללי של קומת העזרת נשים, במהלכה צופו כל הקירות באבני שיש יוקרתיות, וכן הוחלפו הרצפות, במרצפות שיש מרהיבות עין, כמו כן סודרו כל תשתיות החשמל והמים בקומה, וכן הוחלפו כל חלונות בית המדרש. ובעתיד מתוכנן לרכוש ריהוט חדש ויוקרתי לבית המדרש, שעיצוב המיוחד והנאה יתוכנן במיוחד עבור היכל זה.

כאמור קומת העזרת נשים שופצה ברוב פאר והדר, והכל מברכים את היוזמה החשובה שהיא לרווחת כל באי בית ה'.

הרה"ח ר' מאיר דוד שכטר, מנהל קהילה קדושה קרית צאנז, והרה"ח ר' נתן יונה וימר מזכ"ל הקהילה, מוסרים בסיפוק רב על תהליכי חידוש פני בית המדרש, במטרה לפעול לרווחת אלפי המתפללים הפוקדים את המקום מדי יום מכל רחבי נתניה בעשרות מניני התפילה שמתקיימים במקום ולטובת לומדי התורה ושיעורי התורה המתקיימים בבית המדרש סביב השעון. הוא מציין כי בתוכניתו להמשיך בדרך זו גם בשאר חדרי בית המדרש, כמו ב"היכל חיים", עד שהבנין כולו יהיה כלול בהדרו ויפיו כראוי לבית ה'.

"שמנו לנו מטרה להביא לרווחת באי בית ה', והודו לה' שאנו מקבלים תגובות נלהבות וחייבות מצד ציבור המתפללים לנוכח השיפוצים והחידושים שנעשו עד כה, ותקוותנו שחפץ ה' בידינו יצליח להמשיך עוד בפעילות הברוכה". הם מוסרים תודה מיוחדת לחברי הנהלת הקהילה ובראשם לגבאי המסור של בית המדרש הר"ר יואל טוביאס הי"ו.

כמו כן מוסר מזכ"ל הקהילה הרה"ח ר' נתן הי"ו, כי בעז"ה עד לחג הפסח הבעל"ט יוחלף כל הריהוט ב"היכל חיים" בריהוט חדש ומהודר, כראוי וכיאות לבית ה'.

הרב חנוך זייברט הי"ו ראש עריית בני ברק בביקור במוסדותינו הק'

השבוע ערך ראש עיריית בני ברק הרב חנוך זייברט הי"ו סיור נרחב וממושך ברשת מוסדותינו הק' המתנוססת לתפארה בעיר התורה והחסידות בני ברק, לקראת פתיחת "שנת היובל" לממלכת התורה והחסד

תחילת הסיור היתה בבית מדרשינו ברחוב רבי יהודה הלוי, כשמקבלים את פניו מנהלי המוסדות הרב מאיר בורד הי"ו והר"ר יחזקאל רייך הי"ו יחד עם מנהלי ישיבתנו הק' "שפע חיים" הר"ר מאיר צבי בלומנטל הי"ו והר"ר משה אליעזר שמעון הי"ו כשאליהם נלוו הרה"ח ר' חיים מאיר לנגסאם הי"ו מנהל מוסדותינו הק' בירושלים וחבר הנהלת העיר בני ברק והעסקן הנמרץ הר"ר יוסף יצחק יעקבוביץ הי"ו.

הרה"ג ר' מאיר כהן הרה"ג ר' אברהם חיים פרנקל והרה"ג ר' הערשל שנק, ביום שנכפל בו כי טוב יום ג' י"ד אדר ראשון יום 'פורים קטן', כאשר בפני המשתתפים הוגשה סעודה רחבת ידיים לכבוד היום.

במהלך הסעודה נשא דברים האורח הרה"ג רבי יחזקאל שרגא היילפרין שליט"א דומו"צ בית מדרשנו ברמות ומראשי ישיבה"ק לצעירים שפע חיים בירושלים, אשר האריך בענין ההתאספות בדיבוק חברים יחדיו במשנת רבוה"ק.

מפיות האברכים נשמעו ברכות שבח ותודה קדם יו"ר הארגון הר"ר יואל טוביאס הי"ו וקדם התורמים החשובים אשר הרימו נדבתם קודש להוצאות הסעודה ישאו ברכה מאת ה'.

כינוס אנ"ש במאנסי לטובת בית החינוך 'בנות צאנז' במאנסי

הנהלת בית החינוך לבנות 'בנות צאנז' במאנסי ערכו בשבוע שעבר מעמד מיוחד 'לחזק ולהחזיק' לטובת חינוך וביסוס בית החינוך לבנות אשר תקופה קצרה אחר פתיחתה יצא שמו הטוב כבית חינוך בדרך ישראל סבא מדור דור.

במעמד המיוחד שנערך במוצש"ק פר' כי תשא העעל"ט באולם גדול בעיר, נקבצו ובאו עשרות מאנ"ש והורי התלמידות המתחנכות בבית החינוך, להתחזק יחד בחינוך הצאצאים, ולהחזיק בלב את בית החינוך.

במהלך סעודת מלוה מלכה נשאו דברים הרה"ח ר' מזה קיזעלניק הי"ו אשר נכדותיו מתחנכות בבית החינוך, בדבריו העלה מרגשות לבו כאשר הוא רואה את צאצאיו מתחנכות בדרך הסלולה מרבוה"ק מדור דור ללא כל שינוי כשמקיימים הכתוב 'ואל תטוש תורת אמך כפשוטו'.

את דבר המוסד הביא המנהל הרה"ח ר' גבריאל יוסף רוזנברג הי"ו, אשר הרחיב בדבריו את השתלשלות ייסוד מוסד קדוש זה, וההוצאות הכספיות מידי חודש בחודשו, כמו כן התוכניות לבנין בית החינוך הגדול, שבנייתה תחל בקרוב בעז"ה, ר' גבריאל יוסף הי"ו קרא לכל הנוכחים להרתם ולהרים נדבתם קודש לטובת חינוך וביסוס בית החינוך ע"י תרומת פרנס יום שבע או חודש.

פרקי חינוך נשמעו ע"י הרה"ג ר' אליעזר בוים שליט"א מנהל רוחני דישיבת יגדיל תורה דחסידי גור בבארא פארק אשר בפיו המפיק מרגליות ריתק את הקהל בענייני חינוך במשנתם של תלמידי אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע משך זמן רב.

הנהלת בית החינוך לבנות מוסרת ברכות לרוב לאנ"ש שנענו בעין יפה ונפש חפצה להצלחת המגביות ועריכתם.

שיפוצים נרחבים בבנין בית המדרש המרכזי "אהל נחמיה" פעיה"ק

הנהלת "קהילה קדושה קרית צאנז" בנתניה אינה שוקטת על שמריה. מעת לעת היא משפרת ומרחיבה את שירותי הקהילה, לרווחת המוני תושבי הקריה והציבור הגדול המגיע מחוץ לתחומיה ופוקד את בתי מדרשיה דבר יום ביומו.

משה שמעון רוט הי"ו הקריא את תוכן המגילה ומנהלי המוסדות הרב אשר מאיר בורד והר"ר יחזקאל רייך הי"ו נתנום לראש העיר מונח בתוך בית מגילה מעור עתיק כאות הוקרה, כאשר ראש העיר הרב חנוך זיברט הי"ו מבטיח לעמוד לימין ממלכת התורה בשנת היובל ולעזור ולסייע בכל הנדרש להצלחת ושיגשוג המוסדות.

המכון להפצת דברות קודש

ממכון להפצת דברות קודש נמסר כי בעז"ה לראשונה י"ל כרטיס זכרון שמע, ובו כל שמחות הנישואין בחצר הקודש, החל משמחת נישואי כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א בשנת תשל"א, ומנישואי בניו ונכדיו עד שמחת החתונה האחרונה ביום ה' אדר שני תשע"ה. הכרטיס כולל את כל מעמדי הקבלת פנים והחופות, סעודות הנישואין, המצוה טאנץ והלעצטע שבע ברכות מכל השנים. ניתן יהיה להשיג בימי השמחה במחיר מוזל במיוחד. כמו"כ י"ל לראשונה כרטיס זכרון שמע "ימי הפורים", ובו כל קריאות המגילה והטישים בלילי פורים ושושן פורים מכל השנים מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע ולהבחל"ח מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א. ניתן להשיג גם בטל' מס' 052/7636809.

מסיבה מיוחדת לטובת

מוסדות התורה והחינוך בעיר חיפה

ביום רביעי אור לאדר"ח אדר ב' התקיימה בחיפה מסיבה מיוחדת לטובת מוסדותינו הק' בעיר חיפה יצ"ו בבית ידידנו הר"ר ישראל בנימין גלנץ הי"ו מחשובי אברכי הכולל. למסיבה נקראו צעירי האברכים מקהילתינו הק' שבאו לגור בתקופה האחרונה בעיר, בתחילת המעמד נטלו הציבור ידיים לסעודת ר"ח ערוכה בטוב טעם, כשלאחמ"כ נשא דברים הר"ר חיים שלמה לוי הי"ו מנהל מוסדותינו הק', בדבריו עמד על חשיבות נותני הצדקה ועל החוב הקדוש שיש לכל אחד לתמוך במקום קדוש זה שיסודותם בהררי קודש ע"י כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע ועומד בנשיאתו הרמה של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א. לאחמ"כ זכו המשתתפים לחזות בעיניהם מראה פני צדיק, כאשר הוקרן בפניהם מצגת מיוחדת של ליקוטי מראות קודש במראה ואומר, בו חזו בעבודת קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע מימים ימימה. לקראת סיום המסיבה עברו מנהלי מוסדותינו הק' אל המשתתפים, כשכל אחד ואחד הרים תרומתו הקבוע ברוח נדיבה, ברוב אונים ואמיץ כוח להגביר פעלים לה' ולתורתו, להחזקת מוסדותינו הק' המתנוססים לתפארת בעירו של רב אבדימי.

מנהלי מוסדותינו הק' הרה"ח ר' יוסף יהונתן שנק והר"ר צבי אלימלך לוינשטיין והר"ר חיים שלמה לוי סיכמו בסיפוק רב את ההצלחה של מסיבת זו, ופיהם מלא שבח ושירה לאברכים היקרים מבני הקהילה אשר נענו בחפץ לב וברוח נדיבה למען יוכלו להמשיך להחזיק את

לאחמ"כ נכנסו להיכל כולל 'אדירי התורה' כאשר קול התורה נשמע מחוץ כותלי בית המדרש, בעת שכמאה וחמישים אברכים כ"י היושבים באהלה של תורה וממיתים עצמם עליה, שקלי וטרי בש"ס ופוסקים שו"ע ונו"כ לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כאשר השכילו והעמידו מנהלי הכולל רשת רחבה של מסגרות לימוד ייעודיים המותאמים באופן אישי עבור כל אברך, כמו"כ סייר בבית שני ובמקווה המפואר העומד לשרת את קהל מתפללי בית מדרשינו, כאשר לא מסתיר את התפעלותו מפריחת המקום הן ברוחניות כאשר מלא וגדוש בלומדי התורה והן בפאר והדר שהושקע על צד היותר טוב.

לאחמ"כ עלה לביקור בהיכל הישיבה לצעירים 'שפע חיים' המלא וגדוש בעשרות בחורי חמד בליעה"ר הלומדים בתענית הדיבור ובהתמדה גדולה וכאן קיבל את פניהם המנהל רוחני הרה"ג ר' יעקב מרדכי רייך שליט"א בציינו בפניהם את ההתמדה העצומה שאפפה את היכל הישיבה בשמונת השבועות של ימי השובבי"ם ת"ת בלימוד בתענית הדיבור ובשעות רצופות כרצון קדשו של מרן שליט"א, וכחטיבה אחת המשיכו במבצע של לימוד ברציפות ובצבירת שעות רצופות כהכנה דרבה לקראת שמחת בית צאנז בעת שמחת הלעצטע שבע ברכות, כמו"כ שיבח את מנהלי המוסדות ומנהלי הישיבה על התמסרותם ללא לאות יום ולילה לא ישובותו למען לא יחסר המזג.

כאן התכנסו יחד לדון בדברים העומדים על הפרק, והעלו והציעו הנוכחים מספר רעיונות מהותיים לחיזוק ולשיפור, ומנהלי הישיבה סיפרו על הקשיים הנערמים מצד השלטונות חדשים לבקרים.

משם הגיעו המשלחת המורחבת לבניין מוסדותינו הק' ולבניין הת"ת ברמת אלחנן, את פניהם קיבלו המנהל הרוחני הרה"ג ר' אליעזר אסטרייכר שליט"א יחד עם הרב משה שמעון רוט הי"ו מראשי קהילתינו הק' בבני ברק, ועברו בין כתות הת"ת, בראותם את ההשקעה המרובה אשר מושקע בכל התלמידים, והפירות המתקנים היוצאים מבין כותלי הת"ת יוכיחו, כאשר עומדים עליהם מלמדים מומחים הגדושים ביראת שמים ומחזירים לתלמידיהם אהבת תורה ויראת שמים.

לאחר הסיוור הממושך התכנסו מנהלי המוסדות יחד עם ראשי הנהלת העיר ומסרו להם את התוכניות לקראת 'שנת היובל' העומדת בפתח, כאשר הם מציגים תבנית ודגם בנין הת"ת לאחר השיפוץ והוספת שלושה קומות, כמו"כ סקרו בפניו את השתלשלות בנית מוסדותינו הק' בבני ברק, החל מביהמ"ד הישן ברחוב רבי עקיבא בעיר שהיתה קיימת קודם שהעתיקו לבית המדרש ברחוב יהודה הלוי, ועד לעצם היום הזה כאשר עומד בנייני המוסדות לשם ולתפארת בית צאנז.

לתשורה מיוחדת זכה ראש העיר מאברכי הכולל ותלמידי הת"ת, כאשר הם חתמו על מגילה מהודרת בה הם מקדישים את חוק וזמן לימודם ביום זה לזכותו ולהצלחתו כאות הכרת הטוב על פעלו הטוב למענם, הרב

פינת יקרת זו לתפארת ולשם.

כמו"כ מוסרים הם ברכת יישר כח מיוחדת למארח הר"ר ישראל בנימין גלנץ אשר אירח בביתו בחפץ לב את המסיבה, וכן להר"ר שמעון שנק אשר סייע רבות להצלחת המסיבה ישלם ה' פועלם ויהי משכורתם שלימה מן השמים.

מהנעשה והנשמע בתלמוד תורה 'דרכי אבות' צאנז

בעיה"ק ירושלים תובב"א

תלמידי כתה ז' בת"ת צאנז בירושלים, סיימו את פרק 'השואל את הפרה' בהצלחה ובידיעה ברורה, קבוצה מובחרת מבין התלמידים נטלו על עצמם לחזור ולשנן בזמנם הפנוי את כל החומר שלמדו מתחילת השנה כאשר לאחמ"כ עלו להיבחן אצל הרבנים הגאונים: רבי שלום אייזנברגר שליט"א דומו"צ קרית צאנז ירושלים, רבי שלמה גשטטנר שליט"א רב שכונת גבעת משה, רבי שלמה צבי גוטמן שליט"א מח"ס דברי שלמה, רבי יצחק אהרן ישראלי שליט"א ראש כולל במבצר התורה, רבי נפתלי ישראל גרוס שליט"א, אשר כולם פה אחד הפליאו את ידיעותיהם המקיפות וכי ניכרים היטב העמל והיגיעה שהשקיעו התלמידים ועל כולם צוות התלמוד תורה ומחנכיהם המשקיעים כל כוחם למען הצלחת התלמידים שיתעלו במעלות התורה היראה והחסידות.

תלמידי כתה ו' סיימו אחרי חדשים שעמלו על 'פרק המפקיד' ומשניות 'פסחים' בידיעה ברורה, כאשר התלמידים נבחנו בהצלחה מרובה אצל המלמד המחנך הרב משה קאליש שליט"א.

כאות הוקרה יצאו התלמידים לסיוור במאפיית מצות אחרי שהתלמידים שננו וחזרו היטב על משניות פסחים בו מובא הלכות הנוגעים לאפיית מצות, התלמידים נכנסו בשני קבוצות כשהמלמד מסביר את כל סדר האפיה עם כל פרטיה וחומרותיה החל ממדידת המים והקמח עד ברירת המצות שיצאו מהתנור, התלמידים חזרו מלאי זיו אחרי שהעשירו את ידיעותיהם ורכשו קנינים בהלכות ומנהגי אפיית מצות.

ביום חמישי לסדר ויקהל נערך סעודת הסיום בתלמוד תורה, לרגל הסיום זימרו התלמידים שיר בחרוזים חדשים בניגון 'רבון העולמים' בהודאה על העבר הטוב שזוכים ליגע ללמוד ולקצור ולהיות בין עמלי ועוסקי התורה ובבקשה על העתיד לסיים ולידע את על הש"ס.

אורח הכבוד במסיבה היה הרה"ג רבי משה מרדכי ווידער שליט"א מו"צ דחוג חת"ס שבנו נמנה על תלמידי הכתה אשר נשא דברים בפני התלמידים על זכות הנפלאה שהצליחו לשנן היטב פרק המפקיד, כן נשמעו דברי ברכה מפי המנהל רוחני הרה"ג ר' נחום לייפער שליט"א שליט"א והמחנך הרב משה קאליש שליט"א.

התלמידים יצאו מהמסיבה ברוח של התרוממות דקדושה, ברכות תודה ושבח כלפי ההורים היקרים שיחי' על חלקם במסיבת הסיום, בברכת רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח.

פעילות במפעל החסד 'עזר נישואין' לקראת ימי הפורים

במפעל החסד הגדול "גמ"ח עזר נישואין" לתלמידי ישיבותינו הק' החלו בימים אלו את מגבית ימי הפורים המסורתית. יריית הפתיחה למגבית השנתית הייתה בעת ישיבת חברי וועד ההנהלה המפקח אחר פעילות הגמ"ח, ה"ה הרבנים הגאונים מצוות הרוחני דשיבתנו הק' בראשות הגאון מורינו ראש הישיבות שליט"א, שהתכנסו לדון בנושאים העומדים על הפרק ובבקשות הרבות הזורמים ללא הרף לקבלת הלוואות, בישיבה הובא סיכום הפעילות והמאוזן השנתי, כאשר בעזה"ל ניכרת צמיחה משמעותית הן בהון העצמי של הגמ"ח והן בהיקף ההלוואות והפיקדונות.

מנהלי הגמ"ח הר"ר מאיר שלום ברנדסדורפר הי"ו והר"ר מרדכי וימר הי"ו אשר עמלים בימים אלו לקראת מגבית פורים, מצינים את השנה החולפת, בו הוענקו בסיועא דשמיא עשרות הלוואות בסכום כולל של למעלה מ- \$300,000 (שלוש מאות אלף דולר) ובכך זכו עשרות חתנים לבנות את ביתם ברוגע ובשלווה, כמו"כ מצינים מנהלי הגמ"ח את הצורך הגדול שיש בגיוס משאבים רבים כדי שיוכלו לענות על הביקוש הרב ולסייע לחתנים הרבים המתדפקים על דלתות הגמ"ח בבקשה לסיוע לקראת נישואיהם.

בהזדמנות זאת פונים מנהלי הגמ"ח אל ציבור אנ"ש בכל אתר ואתר לעמוד לימין מפעל החסד הגדול גמ"ח "עזר נישואין" לתלמידי ישיבות צאנז ומלאים תקוה כי ציבור אנ"ש יקבלו את הנציגים שיתדפקו על דלתותיהם בימי הפורים ויתרמו בעין יפה ובכך יסייעו לעשרות חתנים לקבל את הלוואה ע"ס 13,000 דולר בהגיע עת דודים.

בימים טרופים אלו מיותר לציין את הצורך הרב והתועלת העצומה בהלוואות מעין אלו עם פריסת תשלומים נוחה השווה לכל נפש, ועתידם של עשרות חתנים אלו, תלוי בידם הנדיבה של אנ"ש אשר לבטח יקבלו את נציגי הגמ"ח בבתייהם בסבר פנים יפות וברוח נדיבה. תרומות ניתן לשלוח לת.ד. 5082 ק. צאנז נתניה 42150, או בטל' 09-8331585 ניתן להשאיר הודעה בתא קולי.

הגר"ש אייזנברגר שליט"א דומו"צ קרית צאנז ירושלים

אורח דקהלתנו הק' בבארא פארק

קהלתנו הק' בבארא פארק עיה"ק אירחה בשבוע האחרון את האורח הדגול הגאון רבי שלום אייזנברגר שליט"א דומו"צ קרית צאנז ירושלים, אשר שהה בארה"ב כחודש ימים במסגרת המגבית השנתית לטובת רשת כוללי מבצר התורה בירושלים בית שמש וטבריה עיה"ק, ושבת בקרב קהלתנו הק' בבארא פארק.

במהלך השבת כובד האורח שליט"א בתפילת מנחה לפני התבה, ובעידן רעוא דרעוין נשא האורח שליט"א מדברותיו בהיכל בית מדרשינו אשר היה מלא באנ"ש ורבים מתושבי העיר אשר באו לשמוע דברי חיזוק בענייני עבודת הש"ת והכנה לקראת חודש שמרבין בו בשמחה

חודש אדר שני הבעל"ט. בסיום דבריו ביטא את התרשמותו הנפלאה מקהילתנו הק' העומדת בתפארתה ומקרינה תורה וקדושה על כל סביבותיה. לאחר הדרשה הודו לו כל הקהל על דבריו אשר עשו רושם רב על כולם.

מהנעשה ונשמע בישיבה"ק לצעירים דברי חיים פעה"ק

במהלך ימי השובב"ם ת"ת הגו תלמידי ישיבה"ק לצעירים דברי חיים פעה"ק והתייגעו בתורה הק' בלימוד שעות רצופות בין כותלי הישיבה ומחוצה לה כבקשת ושאפת קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א. במהלך ח' השבועות הללו, נמסרו מספר שיחות התעוררות וחיזוק בהיכל הישיבה, ע"י המשפיע הרה"ג רבי אברהם שליט"א בן כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, וכן ע"י האורחים הגאון רבי יעקב אליהו אונסדורפר שליט"א רב דקהל מתיבתא ראשית חכמה במונטריאול, הרה"צ רבי אשר ישעיה רוזנבוים שליט"א, הרה"ג רבי אהרן טויסיג שליט"א והרה"ג ר' הלל דויטש שליט"א.

בנוסף במהלך השבועות נערכו מידי פעם מבצעים מיוחדים להגברת הלימוד, כשבפר' בא ובשלח נערך ביום ה' בשבוע מעמד 'חמש שעות רצופות', בהם הגו בחורי החמד החל מהשעה 9.00 בבוקר ברציפות עד השעה 2.00 בצהריים ללא הפסקה כלל, ולאחמ"כ קיבלו מתן שכרה בצדה. בפר' יתרו הגדילו עשות בסדר לימוד של שמונה שעות רצופות, לרגל פרשת קבלת התורה. ובפר' משפטים ותרומה נערכו הגרלות מיוחדות על סכומי כסף ע"י הנהלת ארגון בחצרות החיים – ארגון החבורות דחסידי צאנז.

בליל חמשה עשר בשבט התכנסו ובאו כל תלמידי הישיבה למעמד מפואר של חלוקת פרסים למצטייני לומדי שיעורי עיון וכתובת המפרשים מידי יום ביומו.

במהלך המעמד נשא דברים המנהל הרוחני הרה"ג רבי אשר גליק שליט"א אשר הביע את ענין המעמד הוקרת הבחורים המצטיינים אשר עמלים בתורה מידי יום ביומו, ובכך לגרום לקנאת סופרים אשר תרבה חכמה. כמו כן נשא דברים מיוחדים בענין יגיעת התורה ולימוד תורה בעיון הרה"ג רבי שמשון בלומנטל שליט"א ר"מ בישיבה"ק. אחר חלוקת הפרסים יקרי הערך, יצאו כל בני הישיבה הק' בריקוד נלהב לכבודה של תורה. כשבני הישיבה משגרים ברכות תודה קדם הנהלת היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז על העמדת הסעודה בטוב טעם ועל כל פעלם משך כל השנה.

ביום א' פר' משפטים העל"ט נערכה אחר תפילת שחרית סעודת 'שלישי למילה' להילד שמואל דוד נ"י בן המשפיע הרה"ג רבי אברהם שליט"א, במהלכה נשא דברים לכבוד השמחה בעל השמחה הרה"ג רבי אברהם שליט"א, ובסיום פצחו כל הקהל בריקוד נלהב.

בפורים קטן י"ד אדר ראשון העל"ט התכנסו ובאו בני הישיבה לסעודת מצוה לכבוד היום, ובמהלכה נשאו דברים המשפיע הרה"ג רבי אברהם שליט"א במעלת היום, וכן ע"י הרב מנחם לוי שליט"א משגיח בישיבת

היכל התורה פעה"ק.

סעודת מלוה מלכה מיוחדת נערכה לכל תלמידי הישיבה במוצש"ק פר' תשא העל"ט, לרגל שמחת נישואי בת הרב יצחק אייזיק לוי משגיח בישיבה"ק, עם החתן משה קנאפלער נ"י ב הרה"ח ר' אברהם יהודה הי"ו מיוניאן סיטי. בהשתתפות ראשי ורמ"י הישיבה.

במהלך הסעודה נשאו דברים המשפיע הרה"ג רבי אברהם שליט"א המחזק הרב יצחק אייזיק לוי הי"ו, והסב הרה"ח ר' אלימלך לוי הי"ו, בין הפרקים הנעימו תלמידי הישיבה בפרקי שיר ושבח.

מכירה מוזלת של בשר

ע"י קופת החסד 'חיים של שפע' בקרית צאנז טבריה

בשבוע העל"ט נערכה ע"י קופת החסד 'חיים של שפע' שהוקמה ע"ש ולזכרו הטהור של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע, ופועלת במשך כל השנה לרווחת עמלי התורה, מכירה מוזלת ומיוחדת של עופות לעשרות עמלי התורה המתגוררים בקרית צאנז בעיה"ק טבריה.

קופת החסד 'חיים של שפע' הוקם ע"י האבר"ך הנמרץ הר"ר משה חיים שניידר הי"ו אשר שם לו למטרה להיות לעזר וסיוע לעמלי התורה מידי תקופה במכירות מוזלות של מוצרי יסוד, וכן לרווחת בני הקהילה לקראת מועדים וזמנים.

כאמור השבוע נערכה המכירה המיוחדת של עופות בהשגחה החדשה והמהודרת דק"ק צאנז, במכירים סמליים בלבד, כדי להקל במקצת בהוצאות המרובות של האברכים.

בני קהילתנו הק' בקריה הביעו את מלא הוקרתם והערכתם, וביטאו בפיהם דברי מודים דרבנן להעסקן הר"ר משה חיים הי"ו אשר פועל ללא לאות להרווחת דעתם של עמלי התורה לעמוד לימנם בסיוע שיש בו ממש, ולהביא ברכה לבתיהם שיוכלו לחוג את מועדי ה' ושבטות השנה מתוך רווחה והרחבה.

בתוך כך נמסר כי בקופת החסד החלה ההיערכות לקראת החלוקה הגדולה של 'קמחא דפסחא' לקראת חג הפסח הבעל"ט, פרטים נוספים מתפרסמים בבית מדרשנו בקריה.

מעמד סיום הש"ס בקהילתנו הק' במאנסי

במאנסי נערכה בתחילת שבוע זה סעודת סיום הש"ס מרוממת זו הפעם הט"ו, לרגל סיום הש"ס ע"י בני קהילתנו הק' לפי הסדר בה מסיימים הם יחדיו את הש"ס בכל ד' חודשים. כפי שהיה אוות נפשו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע שילמדו כל הקהל יחדיו את הש"ס, וכן רצונו ובקשתו של כ"ק מרן שליט"א.

קהל אנשי שלומינו תושבי העיר הסבו על יד שולחנות ערוכים במיני מגדים כיאה וכיאות לכבוד התורה. בסיום הש"ס התכבד הרה"ג רבי אברהם יצחק אייזנברג שליט"א מרבני אנ"ש במאנסי. ובתחילת הש"ס במס' ברכות הדמו"צ הרה"ג רבי מאיר אייזנברג שליט"א, אשר גם הרחיב בדברים אודות מעלת וחשיבות סיום הש"ס כולא תלמודא,

בתורה הק' בלימוד שעות רצופות בין כותלי הישיבה ומחוצה לה כבקשת ושאיפת קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, הכינו ההנהלה הרוחנית בשיבתינו הק' תוכנית מיוחדת ומרתקת, בד בבד עם חלוקת פרסים 'יקרא דאורייתא לתלמידי הישיבה.

ביום פורים קטן העל"ט התכנסו בחורי הישיבה בראשות רמ"י וראשי הישיבה, לסעודה חגיגית בחדר האוכל דישיבה"ק, לרגל סיום ימי השובבי"ם אשר כאמור עבר בהתעלות וביגיעה עצומה בשעות רצופות כהוראת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א, בהשתתפות ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א.

את המעמד פתח בדברים המנהל הרוחני הרה"ג רבי יעקב מרדכי רייך שליט"א, שהרחיב בשבח התלמידים היגיעים בתורה יומם ולילה, והכריז על חלוקת פרסים מיוחדת על התמדה בכל ימות השנה ובפרט בימי השובבים ת"ת.

לאחמ"כ נשא דברים מורנו ראש הישיבות שליט"א, שהרחיב בענין התחזקות בלימוד התורה בכל עת, ועל אף ששבירת הלוחות רומז על שכחת התורה, עם כל זה יש לכל אחד ואחד לעמול ולהגיע לידיעת התורה, וכמו שפסק הגה"ק בעל התניא בשולחן ערוך שמוטל על כל אחד ואחד מישראל לדעת כל חלקי התורה.

כן נשא דברים הנדיב הרה"ח ר' מנחם מנדל רייך הי"ו מקרית הבעש"ט בפ"ת, מקים ופטרון קרן הפרסים דישיבתנו הק' לע"נ זקנו הרה"ח ר' יצחק אציק הלפרין ז"ל וזוג' חיה דבורה ע"ה, בדבריו הרחיב על אהבת התורה בכל עת ועונה מלווה בסיפורי צדיקים מגדולי ישראל, וכן מזקנו הרה"ח ר' יצחק אשר הלך לעולמו בחוד האחרון, וידוע עמלו בתורה מתוך גיעה עד יומו האחרון.

לאחמ"כ חילק ראש הישיבות שליט"א לתלמידי הישיבה את הספר הק' 'שפע חיים רעוא דרעוין', כמו כן קיבלו התלמידים כל אחד לפי דרגתו כרטיסים מיוחדים המזכים בעוד ספרי קודש מספרי רבוה"ק ז"ע.

אחר ברכת המזון יצאו כל הבחורים בשירות ותשבחות בריקוד ובמחול להרבות בשמחה בימים אשר מרבים בהם בשמחה, להודות ולהלל על הזמן העל"ט ולשאוף כוחות להמשיך ולהתעלות במעלות התורה והיראה.

בני הישיבה שיגרו ברכות לרוב קדם המנהל הרוחני הרה"ג רבי יעקב מרדכי רייך שליט"א ואיתו עמו צוות הישיבה על ארגון מעמד זה, כן שיגרו ברכות לרוב קדם ההנהלה הגשמית הר"ר מאיר צבי בלומנטל הי"ו והר"ר משה אליעזר שמעון הי"ו על רוב דאגתם וטרחתם לרווחתם תמיד בכל עת.

לקראת שמחת בית צאנו

מגבית מיוחדת לארגון 'אחים לשמחה'

בברכה מרובה התקבלה והתפשטה הידיעה על המגבית המיוחדת שע"י ארגון 'אחים לשמחה' אשר שמה לה למטרה לעמוד לימין אנ"ש לעזר ולסייע למשפחות אנ"ש הן העמלים בתורה והן העמלים לפרנסתם ולהביא כדי מחייתם

וכן בהא דאמרו חז"ל המתחיל במצוה אומרים לו גמור. בדבריו שיגר ברכות תודה בשם כל בני הקהילה קדם הרה"ח ר' אליעזר הערש אייזנברגר הי"ו העושה והמעשה למען חלוקת הש"ס ולימודה במהלך כל השנה.

כן נשא דברים אורח הכבוד הרה"צ רבי פנחס חיים גרינוואלד שליט"א, רב דקהל פאפא במנאסי ובן כ"ק האדמו"ר מפאפא שליט"א, אשר במתק לשונו הרחיב בענין מצוה הנעשית על ידי רבים אשר כוחה רב הוא, כיון דכח הרבים הוא אין לשער. הגרפ"ח שליט"א ריתק את הקהל משך שעה ארוכה כשהאריך בענין זה בפרפראות נאות ועובדות יאות מצדיקי הדורות.

בהמשך האריך בדברי שבח על קהלתנו הק' אשר הוא בשכנות לביהמ"ד פאפא, ופעמים הרבה הוא נהנה לבוא ללמוד בתוך בית המדרש, כשהוא רואה את האחדות המופלאה בין כל באי בית המדרש, והאווירה דקדושה השוררת בתוך בית המדרש, כשהוא מתנהל כרצונם ושאיפתם הטהור של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק ז"ע ולהבחל"ח כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א.

במהלך הסעודה פצחו הקהל בקול שיר וזמר לכבוד התורה ולומדיה. ברכות שבח נשגרו לפני הנושאים בעול החזקת בית המדרש, והעושים ומעשים לעידוד הלימוד במסגרת זו, ובפרט להר"ר אליעזר הערש אייזנברגר הי"ו, וכן להר"ר לוי יצחק נוסנצוויג הי"ו על עריכת הסעודה בטוב טעם ודעת, תשואות חן חן להם.

יומא טבא לרבנן בכולל 'אדירי התורה' צאנו בפתח תקוה

ביומא דהילולא רבא של רבה"ק הר"ר ז"ע הסבו אברכי כולל 'אדירי התורה' בבית מדרשינו בפתח תקוה לסעות הילולא וסיום הלכות מקח וממכר שבחלק חו"מ שבה למדו בהתמדה בזמן החורף העל"ט, הכולל כבר פקע שמיה ברחבי העיר, וזכה להאיר את הסביבה כשמשמש כמגדלור לקול התורה הבוקע מכתלי בית המדרש.

במשך הסעודה הקשיבו בקשב רב לשיעור בהלכות מקח וממכר שנשא ראש הכולל הרה"ג ר' ישראל מנחם למברגר שליט"א, כאשר בסופו שילב ממשנת בעל ההילולא ז"ע, וקישר שבחים להני צנתרי דדהבא הרב אשר מאיר בורד הי"ו והר"ר יחזקאל רייך הי"ו שעול הכולל מוטל על שכמם ולא חוסכים כל מאמץ להוסיף חיילים לתורה במסירות אין קץ.

כמו"כ נשמעו דברי תורה וברכה מפי הרה"ג ר' משה ויינגרטן שליט"א חבר בית דין צדק נתניה, הרה"ג ר' אברהם שמעון מאשינסקי שליט"א והרה"ג ר' מרדכי אריה שכטר שליט"א. בהמשך הפתיעו מנהלי המוסדות וחילקו מילגות מיוחדות לאברכים אשר עמדו בכור המבחן על כל הלכות מקח וממכר.

סיום ימי השובבי"ם תשע"ו ומעמד יקרא דאורייתא

בישיבתנו הק' לצעירים 'שפע חיים' בבני ברק

לרגל סיום ימי השובבי"ם אשר בהם הגו והתייגעו

כה נאספו והועברו באמצעותנו נדוניה בסך מעל 100,000 ₪. זאת מלבד קרן סיוע מיוחד 'כרחם אב' ליתומים ויתומות שבמסגרתה הועברו עד כה סך למעלה מ-105,000 ₪. בראש הקרן עומד ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א שאף פנה זה מכבר במכתב לקהל אנ"ש, בו הוא מבקש מכל אנ"ש להשתתף בתרומות בעין יפה וברוח נדיבה. ובניהול הקופה עומדים העסקן הרה"ח ר' שלום אליעזר שער הי"ו והר"ר ישראל גולדשטיין הי"ו מפעיה"ק. לקראת שמחת בית צאנז שמחת נישואי נכד כ"ק מרן שליט"א החתן מורנו מאיר נתן נטע נ"י בן ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א פונים בזאת ראשי הארגון אל כלל אנ"ש ליטול חלק בשותפות של קבע בארגון זה ע"י תרומה חודשית של לכה"פ 50 ₪, או בתרומה חד פעמית של 200 ₪ ובכלל להכנס לקוויטעל המיוחד שיוגש לפני כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עת שערי שמים פתוחים קודם המצוה טאנץ של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. לתרומות ופרטים נוספים ניתן לפנו להר"ר ישראל גולדשטיין הי"ו מפעיה"ק, בטל' 052/7129114.

לביתם, בעתות שמחה בעת עמדם לקראת נישואי הצאצאים, אשר בעת הזאת כידוע ההוצאות מרובות, והקרן עומדת לימינם במענקים נכבדים כראוי וכיאות. קופת 'אחים לשמחה' נתייסדה לפני כמה שנים בשם 'עזרת אחים', כאשר במהלך שנים אלו, זכו להשלים את החסר, ועזרו ללמעלה ממאה ושלושים משפחות מאנ"ש ברחבי הארץ בלמעלה ממיליון ₪. הכנסות ותרומות הארגון הם מכמה וכמה מגביות ואפיקים, ובהנהלת הארגון פרסמו השבוע את הסכומים אותם הצליחו לגייס במגביות אלו. במגביות כלליות בקרב אנ"ש ובבתי גבירים גויס והועבר למחותנים סך של למעלה מ-126,800 ₪. כמו כן ארגון 'אחים לשמחה' מקושר עם מספר ארגוני סיוע ברחבי העולם, כשעד כה הועברו באמצעות הארגון למחותנים מאנ"ש סך של למעלה מ-176,000 ₪. מידידי המחותנים וכדו' נאספו סך 181,000 ₪. מקרובי המחותנים נאסף סך של למעלה מ-129,000 ₪. כמו כן מקיימת הארגון מחלקת נדוניה שבמסגרת מחלקים בארגון מלבושי כבוד וכל צרכי הבית לחתנים וכלות, כשעד

שובע שמחות - פרשת ויקרא

ג ראשון

שמחת נישואי החתן יקותיאל יהודה נ"י בהג"ר יעקב אשר מב"ב, עם ב"ר חיים צבי וינברגר מביתר עילית, - אולמי מלון גלי צאנז.

שמחת נישואי ב"ר אהרן צבי בריסק הי"ו מבארא פארק, אולמי 'עטרת אברהם' בארא פארק.

ה שלישי

שמחת בית צאנז!!!
שמחת נישואי נכד
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
החתן מורינו מאיר נתן נטע נ"י
בן ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

ז חמישי

שמחת נישואי ב"ר אברהם דוד נוסנצווייג מבארא פארק, - אולמי 'אימפעריאל' בארא פארק.

ד שלישי

שמחת נישואי החתן יקותיאל יהודה ב"ר חיים שמואל גרין מוויליאמסבורג, - אולמי 'תפארת רבקה' בארא פארק.

חצר הקודש צאנז

קרית צאנז נתניה

כסא דברכתא

ברכת מזלא טבא שלוחה בזה, לכבוד איש חי ורב פעלים, העסקן המופלא, נודע בשערים לשם ולתהלה, איש האשכולות, ה"ה

הר"ר משה אליעזר שמעון הי"ו

מנהל ישיבה"ק לצעירים שפע חיים בב"ב

בן העסקן הדגול, נאמן ומסור למען מפעלות הקודש לבית צאנז

הרה"ח ר' בר יוחאי שמעון הי"ו

מנהל היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז

לרגל השמחה השרויה במעונם שמחת הולדת הבן - הנכד מיכאל יעקב נ"י

במזל טוב ובשעטומ"צ

ויה"ר מן קדם אבוהון דשבשמיא, שיזכו לרוות רוח נחת דקדושה מכל יו"ח, ואך ששון ושמחה ישכון באהלם תמיד, מתוך נחת והרחבה, סייעתא דשמיא עד עולם, ואך טוב וחסד ירדפוהו כל הימים
הנהלה

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

יראו עיננו וישמח ליבנו, יחד עם כל קהל עדתנו, משגרים אנו ברכותינו אל מול פני הקודש אבינו רועינו עטרת ראשינו ותפארתנו, מאיר נתיבתנו בדרך העולה בית קל

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

ולבנו יקירו וחביבו, האי גברא רבא ויקירא, פאר מקדושים, פרי עץ הדר, ענף עץ אבו"ת, העומד לימין הארגון הקדוש "אחים לשמחה" בעצה ובמעש ומקדיש מעיתותיו טובא, למען המטרה הקדושה להביא רווחה לבתי אנ"ש

כש"ת מורינו הגה"צ ראש הישיבות שליט"א

והברכה אחת היא לסב היקר

הגה"צ גאב"ד מאקאווא אלעד שליט"א

לרגל תת ה' שמחה במעונו דיצה בארמונו נישואי הנכד-הבן יקיר אוצר כלי חמדה, מפארי ובחירי ישיבתנו הק' בנש"ק מורינו מאיר נתן נטע שליט"א

עב"ג ב"ק נכדת

כ"ק אדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א

ונכדת אב"ד מאקאווא בני ברק זצ"ל

יהיו נא אמרינו לרצון לפני אדון כל, שיעלה הזיווג יפה, ויזכו להקים בית נאמן בישראל בדרכי זקיניהם רבוה"ק זי"ע ויזכו לדורות ישרים ומבורכים, ממשיכי השושילתא דדהבא.

המברכים נאמנה

שמואל אלעזר שר

ישראל אלעזרין

אחים
לשמחה

גליון זה נדבת

ידידנו הנכבד והנעלה, יקר שבערכין
בנש"ק הרב יחזקאל פאלאק שליט"א
בן כ"ק האדמו"ר פבערגסאז צוק"ל
אלעד
לכבוד השמחה בחצה"ק
ולרגל השמחה השרויה במעונו
שמחת הכנס בנו בכורו
כפר משה יוסף מאיר נ"י
לנועם עול תורה ומצוות בשעטמו"צ
אך ששון ושמחה ישכון באהלו תמיד
מתוך סד"ש ושפע רב לעלמי עלמיה

גליון זה נדבת

ידידנו הנדיב הנכבד והנעלה,
יקר שבערכין
הרה"ג ר' ישראל הלוי פולק הי"ו
עורך השבועון 'מרוה לצמא'
לע"נ אביו
הרה"ח ר' נפתלי צבי ז"ל
בן מוה"ר ישראל ז"ל
נלב"ע ביום ז' אדר ב' תשמ"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נדבת

ידידנו הנכבד והנעלה, יקר שבערכין
הרה"ח ר' אהרן צבי בריסק הי"ו
בארא פארק
לרגל השמחה השרויה במעונו
שמחת נישואי הבת תחי
עב"ג במזל טוב ובשעטמו"צ
אך ששון ושמחה ישכון באהלו תמיד
מתוך סד"ש ושפע רב לעלמי עלמיה

גליון זה נדבת

ידידנו הנדיב הנכבד והנעלה,
יקר שבערכין
הרה"ח ר' יחזקאל ליפשיץ הי"ו
ראש הקהל דקהילתנו הק' בבארא פארק
לע"נ אמו
האשה החשובה מרת פרומט ע"ה
בת מוה"ר יחזקאל שרגא ז"ל
נלב"ע ביום ז' אדר תשס"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

ברגשי גיל ורננה נגיש ונקטיר בזה ברכות נאמנות למזל טבא קמי עטרת תפארת
ראשינו מאיר דרכינו ומורה נתיבותינו, אשר בצילו הטהור אנו חוסים, רוח אפינו
וחמדת לבבינו

הוד כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה הרבתית השרויה במעון הקודש
שמחת נישואי הנכד החתן המופלא ומופלג בתו"ש
מורינו הרב מאיר נתן נטע נ"י

בן בנו יקירו פרע"ח ראש הישיבות הגרימ"ד שליט"א

חתן הגאון רבי יוסף אשר אנשיל למברגר שליט"א אב"ד מאקאווא אלעד
עב"ג הכלה המהוללה שתחי' נכדת כ"ק האדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א
בסימן טוב ובמזל טוב

יה"ר שיזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ח ובניו אלו
התלמידים, ויאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב שמחה
לאורך ימים ושנים טובות.

המאחל אל מול פני הקודש
שמעון בן רבקה מרים רייכמאן - בארא פארק